divadelní HROMADA

zpravodaj ochotnických divadelníků, loutkářů a recitátorů ve východních Čechách, na pomezí Moravy a v části Sudet

LVI léto 2009

Slečno, slečno, vy se mračíte,
že po celý den vám pršelo,
co by měla říkat tamhleta malá jepice,
které pršelo po celý život?

Jaroslav Seifert / Na vlnách T.S.F.

strana

2685 - 2744 = LVI /´09 str. 1 - 60
léto

4 VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)
Pozvánka na slavnostní setkání divadelníků..., Rada VSVD jednala
6 Petr Hájek
8 *Známé termíny divadelních přehlídek ve vč. regionu v roce 2010*

9 IMPULSY Z IMPULSU
Červený Kostelec 2010, Krajská postupová přehlídka DOS Jizerské oblasti
10 *Zlom vaz '10, Miletínské divadelní jaro 2010, Sněhový Brněnec, Zásady pro výběr...*
11 bude...
Loutkářské Libčany již po 36.
12 *Odborný seminář Divadelní kostým, Klub dětského divadla*

13 VIDĚLI JSME
Obnovená premiéra Země pokladů
14 *Maminka čekal?*
15 *Možná to zní neuvěřitelně,...*
16 *Jiráskovo divadlo Nový Bydžov - DS Jirásek - Gangsteři z Valence*
17 *Svátek thalie v třebechovickém Symposionu*

19 PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU
Modrý kocour, 12. roč. krajské přehl. V Lomnici n/P.
20 *Zlom vaz*
21 *Sněhový Brněnec*
22 *Dospělí (pro radost) dětem*
24 *Turnovský drahokam*
25 *Krajská přehl. loutkář. souborů v Chrudimi, Wolkerův Prostějov*
26 *Dětská scéna, Krajská přehl. dětských recitátorů - Pardubický kraj*
28 *Bilancování lomnických divadelníků, Premiéra Dalskabátů...*
29 *Divadlo EXIL napříč žánry*
30 *Co se děje v Brněnci?*
31 *Kterak Chlumečáci..., Havličkobrodské Adivadlo..., Kolik očí má den*
32 *Nová premiéra v Litomyšli, Divadlo Zahrada v Broumově, V Opočně...*
33 *Stále svádíme boj..., Čtyřlístek trutnovských žen*
bude... *Lomnické kulturní léto již připraveno*

34 ŠKOLA HROU
„Brundibár - neobyčejný příběh" v Jaroměři

35 VÝCHODOČEŠI NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH
Divadelní Děčín východočeskýma očima
36 *Šrámkův Písek*
39 *Mladá scéna 2009*
41 *Wolkerův Prostějov 2009*
42 *Dětská scéna 2009*

44 OSOBNOSTI
Petr Záruba

46 VE SLUŽBÁCH THÁLIE
Ing. Miroslav Houštěk
48 *Ludmila Šmídová*
49 *Marta Kučírková - Štěpánková, Milada Pavlasová*

51 MIMO RUBRIKY
Cenu Evalda Schorma získala Kateřina Bohadlová, Celoživotní ochotnice Libuše Straková, Praktický divadelní slovník...
52 Po uzávěrce...
Luděk a Karel aneb...
53 *Stručná zpráva o 58. LCH východočeským okem*
54 *Open air program po desáté - předáváme*

Uzávěrka příštího čísla:
31. ŘÍJNA 2009

Příspěvky a fota prosíme zasílat na adresu:
IMPULS
Okružní 1130
500 03 Hradec Králové
e-mail:
gregarova@vsvd.cz

http://www.vsvd.cz

HROMADA č. LVI / 2009
LÉTO

Vydává:
Středisko amatérské kultury IMPULS,
Okružní 1130,
500 03 Hradec Králové
Telefon: 495 582 622
Tel./fax: 495 546 560
ve spolupráci
s Volným sdružením
východočeských divadelníků

Vychází 3x ročně

REDAKCE:
Alexandr Gregar (chefredacteur),
Mirka Císařová, Alena Exnarová,
Jan Merta, Naďa Gregarová

FOTOGRAFIE:
Pokud není uveden autor, pocházejí fotografie z archivu souboru.

GRAFICKÁ ÚPRAVA:
Mario Alfieri

TISK:
GRANTIS Ústí nad Orlicí

Registrováno na
MK ČR E 11424

Vychází za finančního přispění
MK ČR

Neprodejné!
Náklad 370 ks

Neprošlo jazykovou úpravou!

Léto budiž pochváleno!

...vždycky si takhle po skončení hradeckých Regionů (s Naďou) oddychneme. A to nás ještě čeká uzávěrka druhého letošního vydání Hromady. V tuto chvíli se končí jedno naše náročné, vyčerpávající, k nevydržení nesnesitelné, vražedné (prostě na mašli) období. - Celé jaro jedna přehlídka za druhou, pak ještě několik, na něž se jedeme, „jen" abychom o nic nepřišli, podívat. A k tomu chystáme Open Air, což značí - sestavit program a komunikovat se soubory až po podepsání smluv - udělat propagaci, tiskové konference, bulletiny, objednat suché záchody, elevace a praktikáble, elektriku do Žižkových sadů, navěsit transparenty, přitlouct plakáty, jednat s policií, se správci prostor, správci parkovišť a všechno další možné i nemožné. A pak se divte, že jsme si nevzpomněli objednat počasí. A ono, to dobré, se proto zřejmě nedostavilo!

Ale konečně vše skončí a léto může být pochváleno - vše z předchozích řádek je hned zapomenuto, je v nedohlednu. Zůstává (pouhé) uspokojení, že se vše úplně nevymklo, že jako vždy (naštěstí) vše fungovalo řádně a k potěšení – tisícovky herců, co se OAP zúčastnili, a 30 000 diváků, co ty jejich produkce sledovali, déšť nedéšť. Ale to je námět pro článek (přečtete si jinde), v úvodníku jen lehké pooddechnutí. Zvláště z toho punktu, že jsme se rozhodli (tedy já a Naďa) předat žezlo Open programu o dům dál: mladším a vytrvalejším, méně obroušeným a určitě nově nápaditým – hradeckému občanskému sdružení Poco a poco animato, které reprezentuje Zdeněk Tesař, Dominika Špalková a Martina Erbsová (všichni kdysi: Jesličky, Drak). Konečně tedy předáváme veslo jak ten převozník v pohádce o Třech zlatých vlasech – předáváme OAP po deseti letech, za něž jsme jej vypiplali a k hlavnímu programu Divadla evropských regionů navíc přidali jako vrstvu, která tento festival udělala festivalem konkrétní tváře, divadelní veselicí...

Taky byla Rada. Po odchodu Pepíka Tejkla jsme vyvolili za místopředsedu Petra Hájka z Ústí nad Orlicí (přečtěte si rozhovor). Při té příležitosti došla řeč na budoucnost VSVD. Viz výše (jak se píše) Vám jistě neušlo, že těch deset let Open Air Programu uteklo jako voda – já se např. za tu dobu stal penzistou a už jsem jím pár let, za něž se přihodilo mnohé. Stejnou dobu jsem vlastně i předsedou našeho východočeského spolku, čas prostě příšerně letí, na mnohé věci jsme zvyklí jako na samozřejmost - neotřesitelnou, normální. Ale stačí přece třeba jedno vedro na Kralickém Sněžníku a jsouce prach, v prach se obracíš...

Otázka po budoucnosti Volného sdružení východočeských divadelníků není rozhodně od věci. Zvlášť, když k nám doléhají takové zprávy, jako že v Pardubickém kraji zrušili oddělení krajské knihovny, které mělo v náplni práce (a v rozpočtu) činnosti podobné našemu hradeckému Impulsu. Do jaké míry se nás taková situace týká? Jak na ní můžeme reagovat? Jak – a kdo - bychom reagovali, kdyby ten nápad byl rakovinotvorného charakteru, politikum po volbách do hlavy nevidíš? Vždyť i Nipos/Artama, byť na ní často hartusíme, už také měla namále jakýmsi slučováním s Divadelním ústavem. Jaká je či bude kulturní politika měst, krajů a státu? A jakou roli budou hrát naše vlastní občanské aktivity, které nás svádějí do spolků a sdružení?

Před časem jsme se (spolu s SČDO) angažovali k založení Matice českých divadelníků, vyzvali jsme řadu divadelních občanských sdružení k využití takové platformy. Nic, zájem tehdy projevil jen ohrožený Divadelní ústav a Artama. Což je ovšem český nonsens - obě organizace jsou neziskovými zařízeními státu, jimž není radno se s občanským sektorem paktovat... Matice je dobře uložená myšlenka, její součástí je i naše VSVD, které právě dnes potřebuje členy, kteří budou myslet na budoucnost. Aby v budoucnosti nebylo pozdě. Nebylo by špatné, přečíst si v naší Hromadě, co o tom soudíte. Je léto, požehnané konečně, dny sladkého nicnedělání – což ovšem neznamená, že bychom u toho nemohli přemýšlet.

Saša Gregar

DIVADELNÍ VE VOLNÉM STYLU (ZPRÁVY VSVD)

Do uzávěrky této Hromady
přišly na účet VSVD další příspěvky.
Děkujeme.

okres Semily:
Jaroslav IPSER
okres Svitavy:
DS J. K. Tyla Moravská Třebová
Slovensko:
Vlado BENKO

Adresář odběratelů Hromady a členů VSVD je aktualizován a celý zaveden do počítače. Jakékoliv případné nesrovnalosti nám hlaste na naši adresu do Impulsu. Další zájemce o předplatné Hromady nebo o členství ve VSVD samozřejmě velice vítáme.

Poslední Valná hromada VSVD na svém zasedání 25. února 2006 nově stanovila výši ročního příspěvku:

- roční příspěvek pro fyzickou osobu se stanoví minimálně ve výši **250,- Kč**
- snížený (důchodci a studenti) minimálně **ve výši 120,- Kč**
  roční příspěvek právnické osoby se stanoví **ve výši minimálně 750,- Kč**
- nečlenové, zájemci o Hromadu platí 300,- Kč/rok (3 čísla včetně poštovného)

VSVD, Okružní 1130, 500 03 Hradec Králové
bankovní spojení: Česká spořitelna a.s. Hradec Králové 1085997309/0800

***

Bude:
SLAVNOSTNÍ SETKÁNÍ DIVADELNÍKŮ NA ZÁVĚR DIVADELNÍ SEZÓNY

na němž předáme ocenění
z krajských divadelních přehlídek.

Těšit se můžeme na krásné setkání
a určitě i pěkný divadelní program.

Zapište si do diářů!
SOBOTA 28. LISTOPADU
DIVADLO JESLIČKY – 12.30 H.

RADA VSVD JEDNALA

v sobotu 20. června v počtu 14 členů, 1 host. Všichni ostatní se omluvili, většinou pro své divadelními aktivity – premiéry, soustředění apod.

V úvodu jednání jsme vzpomenuli na Pepíka Tejkla a uctili jeho památku minutou ticha. Na Pepíkův odchod narážíme na každém kroku a chybí nám. Pepík byl i dlouholetým místopředsedou VSVD a vznikla tedy nutnost zvolit nového. Předseda Saša Gregar volbu uvedl zamyšlením o současném významu a smyslu Volného sdružení východočeských divadelníků a o potřebě otevřít k tomuto tématu širší diskusi. Místopředsedou byl zvolen Petr Hájek z Ústí nad Orlicí (viz rozhovor dále). Místopředseda VSVD má spolu s předsedou podpisové právo. Vzhledem k tomu, že Petr Hájek bydlí v Ústí nad Orlicí, pověřila Rada VSVD podpisovým právem členku revizní komise Alenu Exnarovou.

Další část jednání byla věnována hodnocení postupových přehlídek v pořadatelství SAK Impuls a VSVD. Jejich kompletní dokumentace je publikována v jarním čísle Divadelní Hromady. Po skončení každé přehlídky zasíláme zúčastněným souborům výsledky zároveň s oslovením či výzvou, zda mají k průběhu přehlídky poznámky či připomínky, náměty, nápady, poznatky, které by nám pomohly při přípravě dalšího ročníku. Letošní maraton postupových přehlídek proběhl bez připomínek. Přesto jsme se k průběhu každé jednotlivé přehlídky v jednání rady vrátili:

PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA V ČERVENÉM KOSTELCI proběhla již podruhé ve dvou víkendech – odehrálo se celkem 15 představení. Přehlídka má vynikající organizační zázemí v domácím souboru i úžasné diváky. I na dopoledních a odpoledních představeních bývá sál zaplněn a místní se rádi zúčastňují i rozborových seminářů. Přesto pořadatelé rozhodli (především z ekonomických důvodů) vrátit se k původnímu modelu jednoho prodlouženého víkendu. Což opět předpokládá nutnou dohodu na pravidlech výběru v případě převisu množství přihlášených inscenací nad počtem hracích časů. Návrh na řešení předložila členům rady N. Gregarová, byl prodiskutován, upraven a schválen a je součástí „vyhlášení přehlídek amatérského činoherního divadla Červený Kostelec a Miletín 2010“, které najdete v rubrice Impulsy z Impulsu.

PŘEHLÍDKA AUDIMAFOR V KOSTELCI NAD ORLICÍ byla opět společná pro Pardubický a Královéhradecký kraj a letos nás zaskočila množstvím

Rada VSVD na svém jednání...

přihlášených inscenací. Ve třech dnech jsme uvedli celkem 19 představení, některá další nebyla zařazená, jiná vinou komunikačního šumu ani přihlášená. Proto jsme zahájili jednání se Střediskem kulturních služeb ve Svitavách o možnosti pořádat přehlídku tohoto typu samostatnou pro Pardubický kraj. Petr Mohr ze Svitav se do Kostelce nad Orlicí přijel podívat a dohodli jsme se. Obě přehlídky budou vyhlašovány společně, ve spolupráci budeme řešit i dramaturgii obou přehlídek. Termín této nové přehlídky najdete na konci zápisu (kde přinášíme již známé termíny přehlídek v r. 2010).

ATMOSFÉRA LOUTKÁŘSKÉ PŘEHLÍDKY V JESLIČKÁCH byla smutná, poznamená nenadálým odchodem Pepíka Tejkla. Přesto jsme nakonec odehráli všech 19 soutěžních představení i jedno nesoutěžní. Pokřtili jsme i novou knížku z řady vydávané VSVD – Panáčky Hanky Voříškové. Co se týče programu a postupů, shodli jsme se, že i do vyhlášení naší postupové přehlídky je nutné zapracovat ustanovení z propozic Loutkářské Chrudimi, z něhož citujeme: „Inscenace (souboru či jednotlivce) se může zúčastnit hlavního programu LCH (soutěžního programu postupové přehlídky) pokud bude vytvořena amatérským souborem, což znamená, že účinkující:

a) nejsou absolventy některé z akreditovaných divadelních škol (netýká se ZUŠ)

b) jejich hlavní osobní příjmy nepocházejí z divadelní činnosti. Spolupráci profesionálů v ostatních oborech (jako je výprava, hudba, režie apod.) je potřeba zvážit individuálně, ale není v zásadě překážkou. Zvážení těchto skutečností a rozhodnutí je na pořadateli postupové přehlídky."

Velmi nás letos potěšila přehlídka venkovských divadelních souborů **MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO,** která uvedla 10 představení. Probíhala v příjemné atmosféře a péči domácích pořadatelů, byla zajímavá velmi dobrou úrovní i žánrovou rozmanitostí inscenací. Odborná porota přehlídky nominovala do Vysokého nad Jizerou soubor Dovedové ze Sloupnice a další dvě představení doporučila. Představení souboru z Meziměstí O ševci Ondrovi... doporučila i programové radě celostátní přehlídky inscenací pro děti Popelka Rakovník.

Doporučení Ďyvadla Neklid Voletiny vzbudilo podezření na neregulérnost zařazení Voletinských mezi vesnické soubory - oprávnění soutěžit v postupové přehlídce na Krakonošův divadelní podzim zpochybnili vyhlašovatelé poukazem na to, že Voletiny jsou součástí města Trutnova. Pravda, obec je dnes součástí podkrkonošské metropole Trutnov, dříve samostatnou obcí vzdálenou od města 4 km. Podle trutnovského územního plánu jsou součástí katastru tohoto města např. i Bezděkov u Trutnova, Bohuslavice nad Úpou, Bojiště u Trutnova, Debrné, Dolní Staré Město, Horní Staré Město, Lhota u Trutnova, Libeč, Oblanov, Poříčí u Trutnova a další dříve samostatné vesnice. Na 417 ha, které zaujímají Voletiny, žije 414 obyvatel. Voletinský soubor vznikl v polovině roku 2002 jako občanské sdružení a od prvopočátku je jeho domovskou scénou sál, jeviště a přilehlé prostory místní hospody. Pravidelně se účastní přehlídek venkovských divadelních souborů a tvoří ho stejná sociální struktura obyvatel (od zemědělců po učitele a podnikatele) jako např. v souborech z Libic, Kouřimi, Ořechova... Rada VSVD konstatovala, že propozice KDP zřejmě nejsou s to registrovat současné změny v uspořádání obcí (např. snahu měst přičleňovat z důvodů daňových příjmů sousední obce) a pověřila tajemnici a předsedu, aby požadovali upřesnění propozic. Letos na KDP pro doporučená představení nezbyly hrací časy, ovšem

pokud by např. soubor z Voletin byl nominován, bylo by vyřazení ze soutěže velmi nepříjemné.

Také postupová přehlídka dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů **DĚTSKÁ SCÉNA** byla naddimenzovaná, uvedla celkem **24 představení.** Přestože jsme přehlídku organizačně zvládli, *„rychlý sled vystoupení neumožňoval zúčastněným vydechnout, vstřebat. A proto bych se přimlouvala za uskutečnění oblastního kola, například v okrese Náchod, tedy za přehlídku umožňující* ***výběr inscenací postupujících do kola regionálního****"*, komentovala stav Z. Jirsová, členka poroty. Pravidelně pořádá okresní postupovou přehlídku jičínský K klub v okrese Jičín. Okresy Rychnov nad Kněžnou a Trutnov v současné době příliš mnoha dětskými soubory neoplývají. Proto bychom rádi v dohodě s DDM Náchod v příštím roce uspořádali 3 oblastní postupové přehlídky – jednu pro okr. Jičín, jednu pro okr. Hradec Králové + Rychnov nad Kněžnou, jednu pro okr. Náchod + Trutnov. Doufejme, že se vše podaří a okresní kola přispějí k výběru i zkvalitnění postupové přehlídky Dětská scéna v Jesličkách.

V závěru jednání rada konstatovala, že postupové přehlídky ve všech oblastech amatérského divadla jsou na území východočeského regionu zajištěny, pořadatelé spolu komunikují a soubory se na těchto přehlídkách bez ohledu na krajskou příslušnost prolínají.

V oblasti vzdělávání N. Gregarová informovala: - **prof. Laurin souhlasí s opakováním praktického herecko režijního kurzu.** Podrobnosti již byly zveřejněny v minulém čísle Divadelní Hromady. Kurz se tentokrát uskuteční ve spolupráci s divadelním souborem Jirásek v Novém Bydžově, účast bude přednostně nabídnuta zájemcům, které jsme nemohli vzhledem vysokému počtu zájemců uspokojit v minulém roce. V případě volné kapacity budou místa nabídnuta dalším divadelníkům i prostřednictvím členů Rady VSVD.

Na sobotu 31. října je plánován slíbený seminář k divadelnímu kostýmu, který připravuje scénograf a člen našich porot Jaromír Vosecký ve spolupráci s Marcelou Labíkovou, kostýmerkou DS v Červeném Kostelci, která pravidelně za své kostýmní výpravy sbírá ocenění. Seminář se uskuteční v šatně a kostymérně Divadla J. K. Tyla v Červeném Kostelci. Více v rubrice Impulsy z Impulsu. Stejně tak se zde více dozvíte o připravovaném znovuobnovení činnosti Klubu dětského divadla, tentokrát v ZUŠ Jaroměř v režii Jarky Holasové, vedoucí literárně dramatického oboru ZUŠ a loutkářky.

Rada VSVD se dále zabývala **návrhem na Cenu MK ČR v r. 2010.** N. Gregarová informovala o návrhu odborné rady ARTAMA Praha na **Mgr. Milana Schejbala,** mj. čestného člena VSVD. Rada VSVD se shodla na podpoře tohoto návrhu.

Slavnostní setkání na závěr divadelní sezóny se uskuteční v sobotu 28. listopadu v Hradci Králové v Divadle Jesličky. Pořadatelé přivítají tipy na divadelní doplnění programu slavnostního setkání.

A pak - závěrečná diskuse každého s každým na všemožná různá témata, která ani není možné postihnout a zachytit. Někteří jsme vyrazili na oběd do Rychtářky (vyměnili jsme Budvarku), někteří pospíchali na oběd domů.

Příští jednání Rady se uskuteční v sobotu 31. října a věnováno bude především výběru představení na přehlídku v Červeném Kostelci a přípravě nové divadelní sezóny.

Zaznamenala Naďa Gregarová

Petr Hájek (1967)*

je orlickoústecký divadelník, dlouholetý člen spolku Vicena, také šéf občanského sdružení Malá scéna, které v Ústí nad Orlicí provozuje jednu z nejmodernějších současných (komorních) divadelních budov. Občanským povoláním je vedoucí investičního odboru ústecké radnice. Známe ho nejen jako herce, ale také producenta amatérských inscenací. Od soboty 20. června je i místopředsedou Volného sdružení východočeských divadelníků, jehož členem je již 14 let a od roku 2000 je členem rady VSVD.

Petře, místopředsedou VSVD tě rada jednomyslně zvolila na místo uprázdněné po Pepíkovi Tejklovi, kterého znala snad celá „ochotnická" republika. Prozraď nám také něco o sobě, co tě přivedlo k amatérskému divadlu?

Asi jako každého druhého. Moje divadelní aktivity a „namlouvání" začalo již ve škole. Školní recitace, uvádění besídek, posléze dramaťák na ZUŠ. Moji takzvanou kariéru nastartovala úspěšná inscenace „Študáci a kantoři" v režii Jarmilky Petrové. Zde došlo na spolupráci s místními ochotníky z DS Vicena a já byl v šestnácti letech dobrovolně lapen do jejich sítí. Ovšem k výraznému posunu v mém pohledu na amatérské divadlo došlo až při setkání s tebou, Sašo. Nemůžu nezmínit tvoji „Vévodkyni valdštejnských vojsk" z roku 1986 a celou její téměř pětiletou historii. Tehdy jsem byl nejvíce ovlivněn a v těchto letech jsem byl definitivně přiveden k amatérskému divadlu a kumštu vůbec. Následující

roky byly už pouze důsledkem a myslím, že z tohoto valdštejnského období čerpám dodnes.

Divadlo rád hraješ, ale zdá se, že se rád pouštíš i do náročných projektů či experimentů - ten s Malou scénou je zřejmě nejnáročnější. Proč si nakládáš na svá bedra tolik starostí k běžné práci?
Jsem člověk ve skrze líný a tuto vlastnost maskuji neustálou aktivitou, abych nebyl odhalen. A také mám rád výzvy, které pramení z obecného prohlášení, že něco nejde. Ono se totiž ve většině případů pouze nechce. V ustálených, stojatých vodách, se přece kaprům dobře žije... Podobná situace nastala s Malou scénou. Myslím, že řada členů VSVD divadlo zná a tedy ví v jakém se nacházela technickém stavu. Od roku 2004 jsem usiloval o její rekonstrukci, přesvědčoval radnici, že tato investice má pro město význam a smysl. I díky svému postavení ve funkci šéfa městských investic jsem dokázal postupně přesvědčit radní, aby dali projektu zelenou. Stál jsem u zrodu nového dispozičního řešení, projektové dokumentace a nakonec jsem celou rekonstrukci zajišťoval z funkce zástupce investora. Byla to pro mě osobně radostná práce. Ovšem opravit divadlo za městské peníze je jedna věc a provozovat ho na vlastní triko je věc druhá. A to se opět vracíme k těm výzvám a jejich smyslu. Nedovedl jsem si představit, že těch pět let práce se nevrátí v naplnění mé původní myšlenky, koncepce provozu. Tedy, že Malá scéna může plnit pro město a okolí něco víc než jen „obyčejnou funkci" kulturního zařízení. A abych přesvědčil nevěřící Tomáše, přihlásili jsme se s nově založeným sdružením do výběrového řízení. Jako jediní v soutěži jsme přišli s jasnou představou o programu, s jasným rozpočtem a díky tomu máme již rok Malou scénu v pronájmu. Zajišťujeme tedy nejen provoz ale i správu. Pochopitelně po práci, jako úvazek navíc. A řeknu ti, je to životní zkušenost k nezaplacení! Nájemní smlouvu máme dvouletou, takže nás čeká ještě min. jedna divadelní sezóna.

Volné sdružení východočeských divadelníků je tu už téměř dvacet let, „sdružuje" lidi společného zájmu, jak to bylo stopadesát let posláním nejrůznějších spolků, divadelní nevyjímaje. Nikdy jim nedal nikdo nic, nebyly obecní, natož státní granty, na vše si spolky musely vydělat samy nebo měli své mecenáše. Jenže v předchozích čtyřiceti letech se bolševikovi podařilo téměř vytěsnit význam spolkového života z myšlení českého občana. Co si ty myslíš o spolcích a jejich dnešní existencí?
Spolková činnost byla, je a bude. Myslím, že je v nás, v lidech, hluboce zakořeněna. Určitě alespoň v naší republice. Současný systém spolkové činnosti má možná řadu odpůrců, kteří nenechají dopustit na své bývalé zřizovatele. A určitě v některých spolcích mají pravdu. Ostatně, že i tento model může dvacet let od sametu fungovat a být ku prospěchu vidíme každoročně v Červeném Kostelci na přehlídce. Ale je to dáno konkrétními lidmi a taky charakterem města, jeho velikostí, tradicí a pod. Já osobně plně zastávám systém občanských sdruženích. S jejich právy a povinnostmi. Zastávám systém grantové politiky, ať již města nebo kraje či ministerstva. Ten, kdo rozděluje peníze na spolkovou činnost nesmí ovšem svou funkci nebo výsadu zneužívat. To se bohužel určitě jistě někde děje a důsledkem je pak nevraživost mezi místními spolky. Vítězí protekcionalismus nad smyslem nebo kvalitou předloženého projektu. To je samozřejmě špatně, ale za to nemůže systém. Ten bych jako takový neměnil. Ovšem je potřeba neustále zdůrazňovat význam spolkové činnosti, jeho přínos pro obce a vlastně pro celou společnost. Všichni víme, že námi zvolení představitelé úřední moci obecně brzy zapomínají na svá prohlášení a tedy i na ta, která se dotýkají spolkové činnosti a raději řeší daleko „důležitější" problémy... Ovšem, abych nezapomněl, ti co peníze rozdělují, by měli mít jasnou vizi co chtějí podporovat a proč! Peněz je obecně málo, ale na druhou stranu se vyhazují takříkajíc oknem. Myslím, že vím o čem mluvím. Pracuji na radnici víc jak patnáct let a v grantech pro občanská sdružení se pohybuji téměř deset let.

Jaká by měla být budoucnost takového „spolku" jakým je Volné sdružení východočeských divadelníků?
Každý spolek je takový, jaký si ho členové dělají. Je aktivní, nebo spící, formální nebo naopak přetékající aktivitou. Vznik VSVD jednoznačně reagoval na danou situaci po revoluci. Jeho přínos pro amatérské divadlo je dnes již jednoznačný a nikým nezpochybnitelný. Na začátku bylo myslím VSVD více o jednotlivcích, kteří dali svoje zkušenosti, odbornost a energii na jeden velký stůl. Prostřeli bohatou tabuli a nabídli všem k ochutnání. Do dneška ten stůl doplňují a dbají, aby bylo všeho dost. My ostatní, kteří jsme ke stolu přisedli a tvoříme členskou základnu se nestačíme divit, jací jsou to kuchařové. Je na nás, zda se něco přiučíme a převezmeme pomyslnou vařečku. Nebo zda si jen nacpeme břicho, budeme delší dobu spokojeně trávit a teprve s hladem začneme činit pokusy v té naší divadelní kuchyni. V této souvislosti mi promiň, že nebudu stávající kuchaře jmenovat, ale určitě není potřeba nosit dříví do lesa. Prostě VSVD má vysoko postavenou laťku, kterou není potřeba přeskakovat stůj co stůj. Nepůjde to totiž lehko, ale stačí udržovat výkonnost, držet se nastaveného tréninkového plánu, v případě potřeby reagovat včas na danou situaci nebo zpestřit trénink novým prvkem. Prostě nepřecpat se, ale naopak chtít se učit vařit. A hlavně nebát se vzít na sebe zodpovědnost. Vzorů podle kterých lze vytvářet budoucnost VSVD je víc než dost.

Rozhovor připravil –SG-

ZNÁMÉ TERMÍNY DIVADELNÍCH PŘEHLÍDEK VE VÝCHODOČESKÉM REGIONU V ROCE 2010

(kurzivou jsou uvedeny akce, na kterých se nepodílí VSVD)

16. ledna

Hradec Králové, Jesličky - **POHÁREK SČDO**
oblastní kolo soutěže monologů a dialogů a divadla jednoho herce

20. února

Valná hromada VSVD, Hradec Králové, Jesličky

25. - 28. února

***MODRÝ KOCOUR, Turnov** - 15. ročník, postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek a přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna*

1. a 2. března

Hradec Králové, Divadlo Jesličky
WOLKRŮV PROSTĚJOV, postupové kolo celostátního festivalu poezie Královéhradeckého kraje

4. – 7. března

ČERVENÝ KOSTELEC
postupové kolo celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Děčín

5. – 7. března

LOMNICE NAD POPELKOU
postupové kolo celostátní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla Divadelní Děčín

12. – 14. března

SVITAVY
postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna a divadel poezie Wolkerův Prostějov

19. - 21. března

AUDIMAFOR aneb Kostelecký kostlivec, Kostelec nad Orlicí
postupové kolo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek, přehlídky studentských divadelních souborů Mladá scéna a divadel poezie Wolkerův Prostějov

19. - 21. březen *Turnov*

TURNOVSKÝ DRAHOKAM – XX. ROČNÍK
postupové kolo celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim

26. - 27. března

Hradec Králové, Jesličky
PŘEHLÍDKA LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ
postupové kolo celostátní přehlídky Loutkářská Chrudim

9. - 11. dubna

DĚTSKÁ SCÉNA, Hradec Králové, Jesličky
Postupové kolo celostátní přehlídky dětských divadelních, loutkářských a recitačních souborů "Dětská scéna" Trutnov

12., 13., 19., 20. dubna

Hradec Králové, Jesličky
PŘEHLÍDKA DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ
krajské postupové kolo Královéhradeckého kraje celostátní přehlídky Dětská scéna, Trutnov

16. – 18. dubna

SNĚHOVÝ BRNĚNEC, Brněnec
Postupové kolo celostátní přehlídky venkovských divadelních souborů "Krakonošův divadelní podzim" ve Vysokém nad Jizerou

7. – 9. května

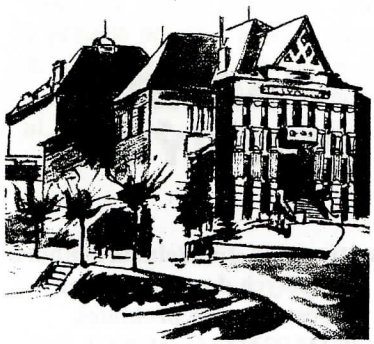
MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO, Miletín
Postupové kolo celostátní přehlídky venkovských divadelních souborů "Krakonošův divadelní podzim" ve Vysokém nad Jizerou

21. – 30. června

Hradec Králové - **OPEN AIR program**
při XVI. mezinárodním festivalu
Divadlo evropských regionů

IMPULSY Z IMPULSU

VYHLÁŠENÍ PŘEHLÍDEK AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO DIVADLA VE VÝCHODOČESKÉM REGIONU V ROCE 2010

***

ČERVENÝ KOSTELEC 2010

Krajská postupová přehlídka amatérského činoherního a hudebního divadla

4. – 7. března

Divadlo J. K. Tyla
Červený Kostelec

Datum uzávěrky přihlášek:
25. října 2009

Ukončení výběru inscenací:
20. ledna 2010

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

Přehlídka zahrnuje účast divadelních souborů v těchto třech kategoriích:

a) soubory, které uplatňují principy hereckého divadla dramatické postavy, a soubory, jejichž inscenace vycházejí z textů dramatických autorů;
b) soubory využívající různých principů hereckého divadla, jejichž inscenace vycházejí z nejrůznějších zdrojů tzv. otevřené dramaturgie;
c) soubory hudebního divadla.

Každý soubor se může zúčastnit se stejnou inscenací pouze jedné krajské přehlídky, která je programově postupovou pro Divadelní Děčín.

POZOR!!! Zúčastní-li se jiné krajské postupové přehlídky, která je programově postupovou na jinou národní přehlídku (např. Šrámkův Písek, Mladá scéna, Krakonošův divadelní podzim), bude tato inscenace vyloučena z jednání programové rady.

Odborná porota krajské soutěže má právo nominace jedné inscenace a doporučení neomezeného počtu inscenací s uvedením pořadí pro program celostátní přehlídky.

Postupové krajské soutěže činoherního a hudebního divadla vrcholí celostátní přehlídkou amatérského činoherního a hudebního divadla pod názvem

DIVADELNÍ DĚČÍN, jež je koncipována jako soutěžní přehlídka amatérských divadelních souborů dospělých, které ve své inscenační praxi reflektují zákonitosti divadla jako uměleckého druhu a jejichž adresátem je dospělé publikum.

Odborná porota krajské soutěže má rovněž **právo doporučení** inscenací s uvedením pořadí **pro program národní přehlídky inscenací her pro děti a mládež „Popelka Rakovník“.**

***

Krajská postupová přehlídka divadelních ochotnických souborů Jizerské oblasti ´10

5. – 7. března
Lomnice nad Popelkou

Pořadatel:
Divadelní spolek J.K. Tyl
Lomnice nad Popelkou
e-mail: simekj@post.cz

Kontakt:
Ladislav Novák
Sportovců 748
512 51 Lomnice nad Popelkou
mob. 731 474 426

Datum uzávěrky přihlášek:
31. října 2009
Ukončení výběru inscenací:
20. ledna 2010
http://www.dstlomnice.wz.cz/

***

ZLOM VAZ '10

Krajská postupová přehlídka divadelních ochotnických souborů v Pardubickém kraji

???, Česká Třebová

Pořadatel:
Občanské sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí

Kontakt:
Martin Malínek
562 03 Ústí nad Orlicí
Na Stráni 476
mob. 777 247 153, 465 523 927.
e-mail: osdo@ustinadorlici.cz
Přihlášky do
http://osdo.ustinadorlici.cz/

***

MILETÍNSKÉ DIVADELNÍ JARO 2010

Krajská přehlídka venkovských divadelních souborů s postupem na Krakonošův divadelní podzim

8. - 10. května 2010

Sousedský dům Miletín

Datum uzávěrky přihlášek:
31. prosince 2009
Ukončení výběru inscenací:
10. března 2010

Přehlídka je otevřená souborům bez ohledu na jejich regionální příslušnost.

Národní přehlídky a krajských přehlídek venkovských divadelních souborů se mohou soutěžně zúčastnit **divadelní kolektivy mající sídlo v místě, které má charakter venkovského sídla a nemá víc jak 5 000 obyvatel.**

Odborná porota krajské přehlídky má právo nominace jedné inscenace. Dále má právo doporučit neomezený počet inscenací s uvedením pořadí k výběru do programu Celostátní přehlídky venkovských divadelních souborů **"KRAKONOŠŮV DIVADELNÍ PODZIM".**

Odborná porota krajské soutěže má rovněž **právo doporučení** inscenací s uvedením pořadí **pro program národní přehlídky inscenací her pro děti a mládež „Rakovnická Popelka".**

***

"SNĚHOVÝ BRNĚNEC"

Lidový dům
Moravská Chrastová
V. ročník krajské přehlídky venkovských divadelních souborů Pardubického kraje
24. - 24. dubna 2009

Pořadatel:
Divadelní soubor E. Vojana Brněnec

Kontakt:

Div. soubor E.Vojana
Milada Pavlasová
569 04 Brněnec 50
tel. 461 523 246, 739 469 451
e-mail: spravce@brnenec.cz,
http://www.ochotnici-brnenec.unas.cz

Datum uzávěrky přihlášek:
31. prosince 2008
Ukončení výběru inscenací:
10. března 2009

***

Pořadatelé přehlídky amatérského činoherního divadla v Červeném Kostelci se rozhodli (především z ekonomických důvodů) vrátit k původnímu modelu jednoho prodlouženého víkendu. Což opět předpokládá nutnou dohodu na pravidlech výběru v případě převisu množství přihlášených inscenací nad počtem hracích časů. Řešení v podobě „Zásad pro výběr..." schválila Rada VSVD dne 20. června 2009.

ZÁSADY PRO VÝBĚR

amatérských divadelních souborů dospělých do regionálních postupových přehlídek

ČERVENÝ KOSTELEC A MILETÍN 2010,

kterými se doplňují ZÁSADY PRO ÚČAST v soutěžích divadelních souborů všech typů, recitačních souborů a jednotlivců v Královéhradeckém kraji v roce 2008

(Schválené Radou VSVD dne 20. června 2009)

1. Regionální postupové přehlídky činoherního divadla, organizované SAK Impuls v Hradci Králové ve spolupráci s VSVD a místními pořadateli, jsou určeny souborům v působnosti VSVD a především z královéhradeckého kraje, které mají zájem vystavit svou tvorbu kritice, zkvalitňovat a soustavně zvyšovat úroveň své práce a ambici uspět na celostátních divadelních přehlídkách. Účast v soutěži má rovněž povahu konzultační a metodickou.

2. Přihlášky podávají soubory po vyhlášení soutěží v letním čísle Divadelní Hromady.
Uzávěrka přihlášek inscenací je nejpozději do 25. října – Červený Kostelec, **do 31. ledna** – Miletín.
Definitivní ukončení výběru inscenací je **k 20. lednu** – Červený Kostelec, **k 10. březnu** - Miletín

3. Program regionální přehlídky je limitován časově zvládnutelným počtem představení (zpravidla 9 - 12) během prodlouženého víkendu.

4. Zařazení inscenace na regionální přehlídku potvrzuje Rada VSVD a pro **výběr platí:**
a) pokud soubor hlásí do přehlídky více než jednu inscenaci, potom v případě převisu hracích termínů si sám rozhodne, kterou z nich k zařazení do přehlídky upřednostní.
b) z pověření Rady VSVD musí minimálně dva její členové zhlédnout
- přihlášené představení souboru, který opakovaně v předchozích letech **nevykazoval úroveň srovnatelnou s průměrem uváděných přehlídkových inscenací**
- představení souboru, které se hlásí na přehlídku **poprvé**
- v případě, že inscenace nebude doporučena k účasti na přehlídce, vysvětlí posuzovatelé v rozhovoru s režisérem její zásadní problémy

c) o opatřeních vyplývajících z převisu přihlášek rozhodne Rada VSVD následně po uzávěrce přihlášek

5. Pořadatelé si vyhrazují **právo zařadit inscenaci v termínech a časech**, které vyhoví dramaturgickým a marketingovým záměrům pořadatelů přehlídky
a) pokud vybraný soubor ani po projednání své zařazení neakceptuje, zařadí pořadatelé do programu přehlídky jiný soubor, a to na dodatečný návrh výběrové komise.
b) uzávěrka časového harmonogramu přehlídek je 31. leden pro Červený Kostelec a 30. březen pro Miletín.

6. Představení regionální přehlídky hodnotí **nezávislá odborná porota.**
a) umělecky nejhodnotnější inscenace může nominovat, popř. doporučit na celostátní přehlídku.
b) navrhuje pořadatelům individuální ocenění.

7. Pokud není kapacita přehlídky naplněna, mohou pořadatelé doplnit program nesoutěžním představením.

BUDE...

LOUTKÁŘSKÉ LIBČANY JIŽ PO 36.

Tak jako každým rokem upozorňujeme loutkáře na přehlídku loutkářských souborů „O cenu Matěje Kopeckého“, která je určena souborům programově hrajícím pro malé děti a která probíhá vždy po čtyři neděle v listopadu. Do listopadu je sice ještě daleko, ale toto číslo Hromady je poslední před uzávěrkou přihlášek, která je stanovena na 15. září.

Termíny:
1., 8., 15. a 22. listopadu
Ovšem 22. listopad již obsadil Klub loutkářů Úpice. Přihlášky adresujte Janě Srpkové, která zajišťuje organizaci libčanské přehlídky. Na přihlášce uveďte: název souboru, jméno autora, název hry, režii, délku představení, počet zúčastněných osob.

Tato specificky zaměřená přehlídka tvorby pro děti získává na kvalitě a záleží jen na vás, jak budete při přípravě představení na své nedočkavé diváky myslet. V této přehlídce by se na adresnost inscenace nemělo zapomínat.

Již teď se těšíme na Vaše představení.

Jan Merta

Kontakt pro zasílání přihlášek:

Jana Srpková
e-mail: Srpková.j@seznam.cz
tel. 495 585 188

***

Odborný seminář **DIVADELNÍ KOSTÝM**

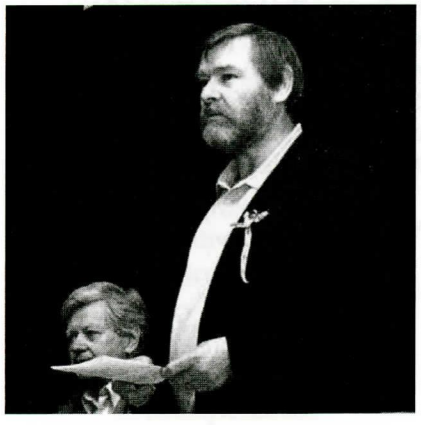
31. října 2009 v Červeném Kostelci, Divadle J. K. Tyla 9.30 – 17.00 hodin

Kurz povede scénograf a člen našich porot Jaromír Vosecký ve spolupráci s Marcelou Labíkovou, kostýmerkou DS v Červeném Kostelci, která pravidelně za své kostýmní výpravy sbírá ocenění
Základní okruhy:

1) Vývoj divadelního kostýmu
2) Výtvarný návrh divadelního kostýmu a jeho realizace
3) Doplňky a rekvizity
4) Spolupráce scénografa a režiséra v současném divadle

Zájemci, hlaste se!

Kontakt:
Naďa Gregarová
gregarova@vsvd.cz
tel 495 582 622

Lektor Jaromír Vosecký

***

KLUB DĚTSKÉHO DIVADLA

určený vedoucím
dětských divadelních souborů

Vážení a milí,

víme jak náročná disciplína je dětské divadlo, práce s dětmi. Na rozdíl od divadla dospělých, které tvoří vždy celý tým - režisér, výtvarník, muzikant, inspice, herci, ... jste vy sami tím režisérem, výtvarníkem, dramaturgem, a navíc s odpovědností vůči dětem a za ně.

Po velmi dobrých ohlasech fungování Klubu dětského divadla bychom jeho činnost opět rádi obnovili a nabídli vám občasná sobotní setkávání - vždy částečně věnovaná odbornému tématu, ale především otevřená problémům, které vás právě trápí v práci s vaším souborem. Uvítáme i vaše nápady a témata, která by vás zajímala. Především z vašich potřeb by se měl odvíjet program setkání. Účast v KDD je bez finančních nároků.

Tentokrát se odborné a organizační garance KDD ujala Jarka Holasová, vedoucí literárně dramatického oboru ZUŠ v Jaroměři, loutkářka. A ZUŠ Jaroměř by poskytla i zázemí pro setkávání. Navrhovaný program, který bychom dále upravovali až po konzultaci s členy a účastníky Klubu dětského divadla:

První schůzka
19. září 2009 od 10.00 hod.

1. Uvedení do praktické dramatické výchovy - komunikativní hry, sociabilita - (vzájemné poznávání se s odkazem na motivaci pro děti)
2. Základy hlasové výchovy (tvoření hlasu, hlas. rozcvička....)
3. Výběr textu (vysvětlení prvních aspektů dramaturgie) - odkaz na příště a Praktickou dramaturgii s Luďkem Richtrem.

Jarka Holasová

Druhá schůzka, lektor Luděk Richter – 24. října 2009

1. Praktická dramaturgie (dramaturgický rozbor....až k přípravě scénáře)

Dále nabízíme témata
- setkání s muzikantem – tvorba zvukového plánu inscenace, použití různých nástrojů z Orffova instrumentáře a dalších jiných zvuků...
- setkání s výtvarníkem - pokud by z výběru předlohy a dalšího zpracování došlo na loutky nebo jiné "loutkářské" prostředky
- setkání v rámci krajské Dětské scény (aktivně se svým představením nebo jako diváci - účast na semináři s porotou)
- Festival KDD - vzájemné ukázky, povídání si o konkrétních problémech...
- praktická metodická ukázka ....

Těšíme se na Váš zájem, na setkávání, na spolupráci.

Za pořadatele
Naďa Gregarová a Jarka Holasová

Kontakt pro zájemce:
gregarova@vsvd.cz,
773 133 743
nebo
jarka.holasova@seznam.cz,
728 483 021

VIDĚLI JSME

OBNOVENÁ PREMIÉRA **ZEMĚ POKLADŮ**

Nová hra Pepíka Tejkla, Země pokladů, kterou nastudoval se svým (dalším) divadelním souborem Samohana, měla premiéru 5. února 2009. Inscenace byla uvedena i na červenokostelecké regionální přehlídce, ale těsně po ní její autor a režisér odešel, bohužel navždy z tohoto světa. Jeho tradiční princip domýšlení a dotváření nových opusů tak vzal za své…

Ale Pepíkovi herečtí kolegové nerezignovali, protože Zemi pokladů věří. A předpokládají stejný zájem, jaký je např. o Asteroida Bejčka, který má už za sebou několik desítek repríz – a mnohé před sebou. Proto se 21. června 2009 v rámci Open Air programu při divadelním festivalu v Hradci Králové konala obnovená premiéra Země pokladů, už bez Pepíka (jeho roli nastudoval Míťa Šána). Vystoupení před narvaným atriem Městské hudební síně na hradeckých Regionech chceme připomenout reflexí z pera Petra Čapka:

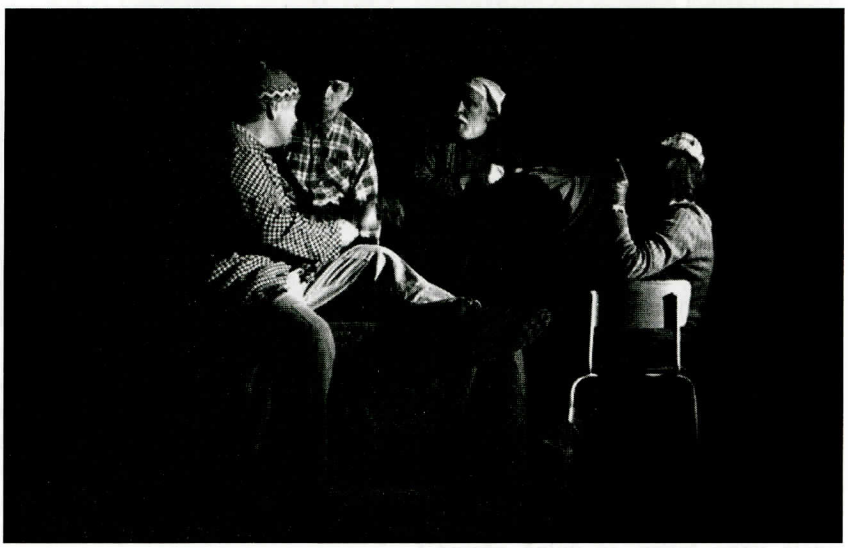

Foto Jan Slavíček

Byl Schrödinger Sudeťák?
(k představení hry
Josefa Tejkla Země pokladů)

Paradox o Schrödingerově kočce znám už léta. Ale myslím, že jsem ho úplně pochopil poté, co jsem se byl podívat na představení Země Pokladů při letošních hradeckých divadelních Regionech. Znovu se mi potvrdilo, že divadlo má smysl. Nechodím do divadla moc často, alespoň jako divák ne. Ve spoustě případů tam mluví divní lidé o věcech, kterým nerozumím a dělají věci které nechápu. Nedej bože, když jsou u toho bosi nebo dokonce tančí. Ale na hry Pepy Tejkla jsem chodil vždycky rád. Ne, že by se mi všechny líbily. Když režíroval Jámu, byl jsem z toho dost nešťastný. Potřebuju na jevišti někoho, kdo je mi sympatický. Nemusím se s ním nutně ztotožnit, stačí mi, že mě zajímá, jak to s ním dopadne. V Jámě mi to bylo nejen jedno, ale dokonce jsem chtěl, aby tam umřeli všichni. Pepík si ze mě dělal kvůli tomu srandu. Že prý potřebuju happyend. Že jsem zastydlý romantik. Možná měl pravdu, jako ve spoustě věcí. Asteroid Bejček už mi byl bližší. Sice se tu a tam objevilo duchovno, Pepa chvilkama vypadal, že začne tančit, ale byla to nádhera. Ta hra tedy, ne ten tanec.

A teď Pepa najednou není a já bych mu tak rád pochválil tu jeho poslední věc. Protože i druhý den nad ní přemýšlím a mám někde uvnitř takový ten *pocit.* Země pokladů má děj, který bych popsal pomocí pár vět. Ale síla není až tak v samotném ději, ale v nápadu, v provedení a hlavně v textu. Každá postava by možná utáhla vlastní příběh.

Rakeťák pořád žije ze své vojenské kariéry, ale nezatrpkl, když vyřadili z výzbroje jeho "doutníky" a potom i jeho. Snaží se najít si své místo i v tom novém světě a zdá se, že se mu to daří - je to postava téměř renesanční, člověka až napadá, kde si při obraně před imperialismem našel čas na sebe. Ale co, i Sokrates sloužil jako těžkooděnec. Werichovsko-menšíkovský projev Honzy Bílka mi až tak úplně nesedl, ale to může víc vypovídat o mě, než o něm.

Plovák v podání Jaroslava Pokorného má svůj malý svět elektroniky a mechaniky, ve kterém vládne svým šroubovákem a ještě mu zbude čas na kamarády.

Kobylák má vždycky nějakou historku o bejkovi, co byl už na půl svlečený, drsťky už měl z břicha venku, ale zatoužil po svobodě. Míťa

Šána (hraje roli za Pepíka Tejkla) si postavu očividně užívá. A rozdělil se se mnou po představení o oříšky, co celou dobu jí – a to se taky počítá.

Anča (Monika Fejglová) ještě pořád nemůže uvěřit, že svoje nejlepší léta zřejmě prožila někde v pohraničí uprostřed dědků, co pijou pivo, a ačkoliv ten pohled do jejího výstřihu a na její chůzi je pořád nádherný, ten smutek je přímo cítit.

Pancíř je bývalý poštmistr, co nechce mít z baráku hospodu. Ze začátku se zdá, že je jeho svět úplně jednoduchý, ale překvapí nejvíc. Nakonec ze všeho vyjde jako vítěz, hodně otlučený, připraven o svůj klidný svět u půllitru, ale stále vítěz. A ačkoliv je mi jasné že to tak nemůže být, tak když se Zdeněk Tesař na konci podívá do diváků – *vím* že se dívá přímo na mě a přímo do mě.

Bohuna - o ní bych toho chtěl napsat nejvíc. Ale nemůžu najít slova která by to dokázala vystihnout, každá věta, každé slovo, každé gesto – cokoliv Jana Portyková na jevišti udělá nebo řekne, je úplně přesné a zasáhne. A přestože působí jako nejodevzdanější postava ve hře, ve skutečnosti má síly na rozdávání....

K tomu mé oblíbené historické téma, vysloužilý voják, otázka relativity viny, trestu spravedlnosti a odpuštění – vešlo se tam toho hodně. A to nemluvím o tom, jak to Janě sluší v helmě Wehrmachtu. Nevím pořádně, jakým způsobem se píše divadelní recenze, moc jsem jich nečetl. A Michala Zahálky jsem neměl čas se zeptat. Ale takhle nějak to vidím. - Ještě ta věc s tou kočkou. Měl bych to vysvětlit. ale neudělám to. Běžte se podívat, a když uvidíte kočku, nebude to jako dřív... Tedy, ne, že bych neměl co vytknout. Měl. Ale nechci. Když se mi něco nelíbilo, řekl jsem to Pepovi osobně. A chystám se to udělat i tentokrát. Ale doufám, že to ještě chvilku počká. Dnes ještě ne. Dnes ne.

Petr Čapek

Přetištěno z blogu Petra Čapka
http://zelenepeklo.blogspot.com
Kontakt: Jana PORTYKOVÁ, jana.portykova@seznam.cz, 607 742 091

MAMINKA ČEKÁ?!?

Autorská divadelní pivohra téměř o ničem snad alespoň trošinku o mamince a taky trochu o čekání.

Malá scéna v Ústí nad Orlicí měla tu čest uvést novou autorskou divadelní hru Roberta Osmana. Premiérou v květnu a reprízami na konci června se tak završilo úsilí mladých ústeckoorlických divadelníků, kteří před několika lety tvořili jádro studentské skupiny Facka Au.

Roberta Osmana znám řadu let. Je to typ přemýšlivého člověka, který klade složité otázky, na které ovšem sám okamžitě hledá odpovědi. Rozhovor s ním vyžaduje soustředěnost, někdy až vyčerpávající. Znám ho jako autora básní a textů, kterým ne vždy rozumím. Při obyčejné korespondenci používá symboly, odkazy, taje. Používá svůj osobitý kódovací jazyk. O to víc jsem se na jeho první „opravdovou divadelní hru" těšil. O to víc jsem se bál. Prostě nečekala jenom maminka, ale plný očekávání jsem byl i já.

A byl jsem mile překvapen. Text byl dějově přehledný, jednoduchý a přitom nezapřel svého autora. Přestože byl ve své podstatě autobiografický, zůstal srozumitelný nezasvěcenému divákovi. Postavy na jevišti věděly co mají hrát a o čem. Situace byly přehledné a dobře vystavěné.

MAMINKA ČEKÁ?!? není jednoduché divadlo na první shlédnutí. Vyžaduje víc. Vyžaduje hledání odpovědí, protože klade otázky. Vyžaduje soustředěnost diváka protože vypovídá o autorových pocitech. O jeho pohledu na jedno skončené životní období. Robert Osman (*1982) přinesl na jeviště svoje nitro, sebe sama. Samozřejmě, u autorské hry očekáváme vyjádření autora k dnešku, ke světu, k sobě nebo k okolí. Ale Robert se vyjadřuje hodně otevřeně a hodně niterně. Někdy je to v dobrém slova smyslu k smíchu, někdy k pláči. A ty slzy na kraječku, nebo chcete-li, mrazení v zádech, je alespoň pro mne hodně silný ukazatel kvality. Poctivosti a upřímnosti.

O čem je vlastně inscenace. Sami protagonisti říkají na svých webových stránkách, že je to hra o přátelství, o jeho vzniku i zániku, že se na jevišti odehrává kus životní etapy tří osob, jímž osud překřížil cestu. Nebo taky ve zkratce: „Prostě kamarádi, dospěli a rozpadli se". A nebo „Nikdy jsem přítomnost neměl tak rád, jako mám teď rád svoji minulost" Sám Robert Osman říká: „Autorská divadelní pivohra téměř o ničem. Není ani o sexu, ani o vajíčkách, kedlubnách, mordu, pneumatikách, lásce, tubeře, chytrosti, tetování, ani o snech. Ale přesto je alespoň trochu o něčem. Snad alespoň trošinku o mamince a taky trochu o čekání".

Nejsilnější stránkou hry je tedy osobní výpověď autora, která je interpretována v téměř přesných herecких polohách. Postavy nejsou přehrávány zbytečnou exhibicí. Velmi dobře je zvolená hudební a světelná složka inscenace. Úvodní scéna, která se opakuje i na konci hry, jednoznačně potvrzuje přesah inscenace z autobiografické polohy k poloze obecně platné pro celou dnešní společnost.

Jediným z mého pohledu pokulhávajícím nedostatkem je scénografické řešení scény. Té vévodí objemná bílá krychle, která diváka naláká na možná překvapení. Ovšem opak je pravdou. Slouží pouze pro promítání videoprojekce a stínohru. Pro toto využití je objemově i tvarově zbytečná nebo lépe řečeno nadbytečná. Dál už jen překáží a nijak „nehraje". Použití videoprojekce je střídmé, účelné a v použitém symbolu spoluvytváří příběh. U stínohry si již nejsem jistý. Na začátku je stínohra poetická a posouvá inscenaci do další polohy, po zbytek hry se její symbolika vytrácí, stává se zbytečnou a někdy i rušivou. Nejsilnější scénou, kdy výše uváděné mrazení v zádech dosáhlo nejvyššího stupně, je scéna z tunelu. Zde se autor (ale i herci) dostávají na samé dno svého já a obnažují svoje nitro. Bohužel scéna je

narežírována tak, že dobrá polovina diváků nevidí nejen do tváře herců, ale vlastně nevidí ani tuto scénu, protože ta se odehrává za nimi. Pomyslný železniční tunel totiž tvoří ulička uprostřed hlediště, kterou herci procházejí."

MAMINKA ČEKÁ?!? je natolik zajímavá a nadprůměrná inscenace, že určitě stojí za shlédnutí. Minimálně jednou. Dnes se bohužel zda, že byla nazkoušena ve špatný čas. Premiéra před letními prázdninami nedává moc šanci k reprízám uprostřed léta. A s podzimem a novou sezónou se objevuje vážný otazník. Dlouhodobý pobyt jednoho z hlavních představitelů v zahraničí. Byla by totiž opravdu velká škoda nepředstavit tuto hru na některé z regionálních přehlídek.

Petr Hájek

... z představení V studni

MAMINKA ČEKÁ ?!?
(premiéra 17. 5. 2009)
Malá scéna Ústí nad Orlicí
Scénář a režie: Robert Osman
Hrají: Vlastimil Drda, Martin Mačka, Martin Folke, Iva Čechová, Karolína Osmanová, Kateřina Sloupenská (na inscenaci spolupracovali: Lukáš Víšek, Jaroslav Nováček, Marcela Bucháčková, Michal Janeba, Anna Hladíková) více informací na www.maminkaceka.wz.cz /

MOŽNÁ TO ZNÍ NEUVĚŘITELNĚ, ALE AMATÉŘI JSOU SCHOPNI ČELIT S ÚSPĚCHEM TAKOVÉ VÝZVĚ, KTEROU JE **NESPORNĚ OPERA!**

Premiéra inscenace opery V studni se vyznačovala pozoruhodnými pěveckými hereckými výkony představitelů hlavních rolí. Skvělé momenty nabízela vystoupení sboru. Mladí herci a zpěváci doslova uchvátili publikum. Myslíte si, že jsem se zbláznil, když píši do Hromady o operním představení?

Možná to zní neuvěřitelně, ale amatéři jsou schopni čelit s úspěchem takové výzvě, kterou je nesporně opera! Hlavní role jsou sice částečně obsazeny profesionálně školenými pěvci, ale představení vzniklo především díky spolupráci turnovských amatérů volně sdružených pod patronací místní ZUŠ. O režii představení se starala Alena Tomášová a Daniel Balatka, kteří spolu s interprety vytvořili tvar, který může směle konkurovat leckterým profesionálním operním představením. Jako součást programu festivalu Dvořákův Sychrov jsme tedy mohli ve středu 17. 6. 2009 ve velkém sále Turnovského kulturního centra shlédnout premiéru opery Viléma Blodka V studni.

Skladatel Vilém Blodek se řadí k významným představitelům romantické hudby 19. století v Českých zemích. Jednoaktová opera V studni rozhodně není zapomenuté dílo. Ve své době v oblíbenosti u diváků a inscenátorů soupeřila s veleslavnou Prodanou nevěstou. Dodnes je často zařazována do repertoáru pro své hudební kvality, ale i pro svěží libreto Karla Sabiny. Z hlediska záměru turnovských inscenátorů byla tato opera skvělou volbou. Příběh stojí na lehce pohádkovém motivu čarování s láskou, spravedlivém potrestání dotěrného vdovce toužícího po mladé slečince a závěrečném splynutí zamilovaných hrdinů v láskyplném objetí, když překonali nepřízeň osudu. Atmosféru dotváří motivy lidových rituálů spojených s Filipojakubskou nocí, v průběhu které se příběh odehrává. Opera je to už v libretu záměrem komická, naplněná úsměvným nadhledem, který nepřipouští sentiment a patos. Příběh má spád, který diváka nenechává vydechnout. Podobné platí pro hudební stránku. Romantická hudba od Viléma Blodka se lehce vznáší prostřednictvím hravě melodických motivů. Árie a duety jsou komponovány s patřičnou precizností. Jsou svěží, chytlavé a posluchače přitahují hlavně tím, že jsou doslova nabité dramatickou emocí. Zkrátka skvělý základ pro operní inscenaci.

Hudební doprovod turnovské inscenace v převážné většině obstarává klavír, na který skvěle a bezchybně zahrál Bohuslav Lédl. Došlo k některým škrtům v textu a partituře, ale to jsou veškeré kompromisy, na které tvůrci představení přistoupili. Naopak sympatickým obohacením je baletní vystoupení Jaroslava Kotka

v roli vousaté víly, když zároveň na chvíli hudební doprovod od klavíru přebírá kvarteto vybavené pro čtení not roztomilými baterkami-čelovkami. Hudebníci nehrají jenom na nástroje, ale jsou díky vtipným světelným efektům z čelovek také pohádkovými bytostmi.

Režiséři se inspirovali inscenační tradicí romantické opery, kterou ale nezneužívají a nevysmívají se ji, ale naopak se ji snaží přirozeně rozvíjet. Nepotřebují prvoplánově aktualizovat, nebo šokovat a přesto nabízí divákům moderní divadelní tvar. Zejména výstupy sboru, který zároveň skvěle zpívá, přináší spoustu zajímavých divadelních nápadů. Například "let čarodějnic na košťatech" doslova uchvacuje svěžím spojením sborového zpěvu a jevištního jednání podpořeného divadelní zkratkou. Výsledný "kouzelný" jevištní obraz si snadno získává každého diváka. Mladí sboristé, jejich věkový průměr může být tak okolo 16 let, jsou na jevišti ukáznění a soustředění na herecký výkon. Jejich pěvecký projev je nejenom na patřičné technické úrovni, ale ve vrcholných momentech se přidává i silný emotivní náboj. Svému hereckému a pěveckému úkolu věří a jsou díky tomu přirození a ve svém jevištním jednání pravdiví. To se příliš často nevidí ani na profesionální scéně! Občasné kolapsy zejména ve výškách, trochu opožděné nástupy doprovázené intonační nejistotou a někdy se vkrádající falše můžeme sboru odpustit už proto, že část z nich je třeba připsat na vrub premiérové nervozity.

Ze sólistů zaujala Dagmar Čemusová v roli vesnické vědmy Veruny. Síla jejího altu se ukázala v úvodních áriích a také v několika duetech především s Lidunkou. Její hlas zní svěže téměř ve všech polohách. Snad trochu postrádá pružnosti ve výškách, ale na druhou stranu mu vedle patřičné technické úrovně nelze upřít zajímavou barvu. Herecky představila svoji vesnickou čarodějnici jako moudrou, ale také malinko rozvernou paní v nejlepších letech. V jejím podání nechybí špetka milé škodolibosti a nadpřirozeno díky tomu ukazuje spíše svoji přívětivější tvář. Eva Lédlová měla herecký úkol určitě náročný díky tomu, že role Lidunky je poněkud jednorozměrově o nebesky zamilované slečně. Zvládla ho však brilantně! Její čistý, technicky vyspělý soprán zněl naléhavě, vášnivě a zaujatě, jak bychom očekávali od zamilované slečny. Přitom však zároveň uhrála naivní čistotu jak z červené knihovny, která však nikdy nebyla hloupou karikaturou. Její herecký a pěvecký partner Karel Stanko v roli Vojtěcha (tenor) disponuje neškoleným hlasem, který však má zajímavou barvu. Jeho případný potenciál naznačil závěrečný duet s Lidunkou. Určitě největší úspěch u diváků sklízel Karel Jakubů v roli dotěrného vdovce Janka. Herecky se jedná o skvostné provedení komického charakteru. Přesná gesta, promyšlená pohybová karikatura s prvky grotesky, to všechno zdobí herecký výkon Karla Jakubů. Jeho baryton je intonačně čistý, zpívá jakoby bez námahy, lehce, uvolněně s pozoruhodnou suverenitou. Jeho hlas zní navíc ojediněle a dost možná, že má skvělou budoucnost i na profesionální scéně.

Našly by se i výhrady. Zejména scénografické řešení a místy také choreografie mají rezervy. Občas se stalo, že takzvaně "spadl řemen", a chvíli trvalo, než se do inscenace vrátila patřičná dynamika a tempo-rytmus. O tom se ale téměř nechce psát, protože to není důležité. Je úžasné, že mohu napsat recenzi na výborné operní představení, které vytvořili amatéři, a které může směle konkurovat profesionální produkci. Početné publikum se v Turnově stalo svědkem divadelní události, jaké se na amatérské scéně vyskytují jen zřídka.

Jaroslav Stuchlík 2009 (červen)

JIRÁSKOVO DIVADLO
NOVÝ BYDŽOV
DS JIRÁSEK
WOLFGANG BERT:
GANGSTEŘI Z VALENCE

Návrh scény a režie: Libor Kruliš.
Premiéra 29. 5. 2009.

Viděli jsme předpremiérové představení této hry uváděné pro bydžovské školy 28. května. Dvouhodinové představení, které celé pozorně sledovali žáci místní školy v zaplněném hledišti divadla.

Inscenace, která v pojetí i v předloze připomínala populární veseloherní filmy Četníků ze Saint Tropez. Připomínaly je i uniformy tří francouzských policistů z městečka Va-

Gangsteři z Valence, foto Jan Merta

lence, kteří jsou v ní hlavními postavami, mimo jiných dalších civilů, této dvouhodinové humorné komedie, kde příčiny a jejich následky naplňují příběh, odehrávající se na jevišti, na simultánní scéně policejní strážnice se zamřížovanou kobkou předběžného zadržení v rohu.

Policejní stanice má být přestěhována do většího městečka, neboť má v místě málo případů k řešení a policisté nemají co na práci. Ti tomu chtějí zabránit a vymýšlejí fiktivní případy, které by mohli nahlásit ředitelství a tak zabránit přeložení. Posléze se objeví skutečný zloděj a policisté případ zdárně vyřeší. Ale stanice bude stejně přeložena, tentokrát jako vyznamenání a za odměnu, do původně ohlášeného místa. Celá fabule nabízí mnoho příležitostí k zápletkám, které jsou příčinou humorných situací, zvláště když do příběhu vstupují další neinformovaní civilisti, včetně místního zlodějíčka.

V programu k inscenaci je uvedeno, že původní překlad hry měl 120 stran. Viděli jsme tedy podstatně zkrácenou verzi. Ale přesto by předloha trochu krácení asi snesla, aby jednající postavy měly více prostoru k vlastnímu mimoslovnímu jednání. Takto jsme viděli dobře a plynule probíhající konverzační komedii, které přece jen chybělo napětí z humorných situací, její „detektivní" zápletky i z překvapení z nečekaných situací. Zažili jsme ho až v závěru představení, chvíli před tím, ale i pak, když se objevil na jevišti pravý zlodějíček. Jeviště bylo najednou plné ruchu, ve kterém se herci cítili velice dobře. Pointa celé komedie je pak překvapivá, v duchu příčin a následků, neboť četníci se dostávají do situace, ze které inscenace vyšla.

Viděli jsme představení, kde si soubor, podle mého, v předpremiéře ještě ověřoval, kam až v humorné nadsázce může zajít.

Představení přejeme mnoho potěšených diváků.

Jan Merta

Kontakt: Petr Kruliš
petr@krulis.cz, 603 703 165

Karla Drašnarová v představení D´Artagnan, foto Jan Merta

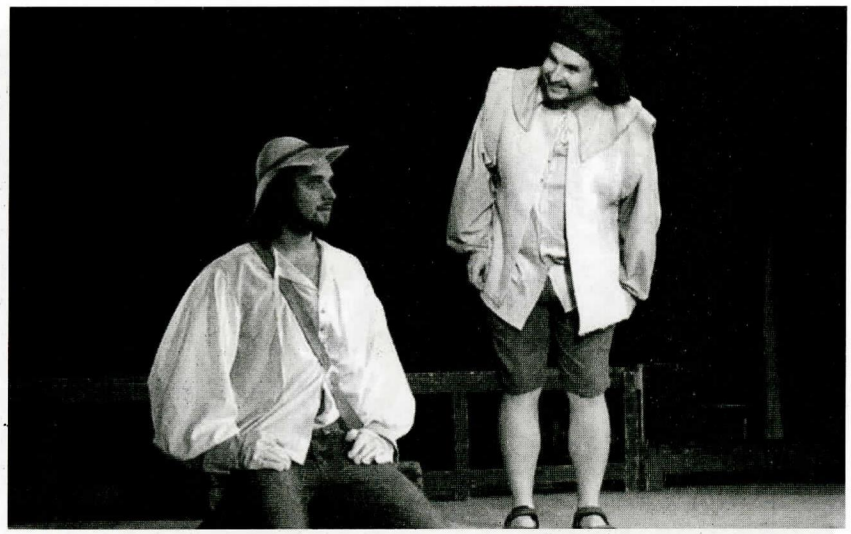
SVÁTEK THALIE
V TŘEBECHOVICKÉM SYMPOSIONU

Měla ho v sobotu 30. května. Tahle náladová a nevypočitatelná dáma si přišla na své – divadelní spolek Symposion představil další premiéru: D´Artagnana. Thalie se tak mohla potkat i s místními VIP (určitě politovala pana starostu, který se dostavil do divadla příliš brzy, na sedmou, a musel hodinu čekat, ředitel školy přišel správně, ředitelka muzea nepřišla vůbec), i z Hradce Králové, z Impulsu přijeli. Mnoho učitelů nepřišlo, protože už viděli představení školní… Když Thalie ucítila a uslyšela hlasité potlesky, místy i nadšené volání publika, musela se cítit jako doma ve starém Řecku, kde také obecenstvo takhle dokázalo fandit…

Je docela možné, že se přišla podívat i s maminkou Mnémosynou: musela ji přece ukázat práci třebechovické učitelky Lenky Faltové (scénografce), která dokáže výtvarně popsat postavu a herci umožní vniknout do jejího charakteru. Možná některé schválnosti časem opustí; mám na mysli takové detaily jako příliš civilní boty Mylady nebo džíny královny Anny, apod.

Zato herecké výkony se Thalii musely líbit. Jestli někdo z tohoto vyrovnaného souboru vyrostl do nádherného výkonu, pak to byl Jakub Charvát. Jeho d´Artagnan nese svou eleganci, nabubřelost i něhu, gaskoňskou rvavost i přátelství. Výkon vyzrál i technicky, jeho výslovnost se velice zpřesnila, je to radost se na něj podívat. Martin Černý je mnoha rolemi prověřená hvězda souboru, takže si zapamatujeme jeho moudrého tatínka, dementního Ludvíka i sportovního Buckinghama. Pavel Faltejsek předvedl postavu Plancheta s mimořádně pěkným a strhujícím výkonem (skvělý popis pověstného souboje mušketýrů a kardinálových gardistů, použitelný pro regionální televizi, která musí šetřit). Miloš Čejka se v souboru objevil jako nenápadný vrchní v komedii...si pořádně zařádit - dnes září jako výrazně sportovně vybavený herec s nádherným nosným hlasem.

Dámská část souboru se představila v řadě pánských rolí - dívky je hrály s neskrývaným potěšením, což se přeneslo i do publika, které tleskalo Ivě Charvátové jako Porthosovi, Karle Drašnarové jako Aramisovi a Markétě Koubové jako Athosovi. Jestli někdo překvapil, tak to byla

Jakub Charvát a Pavel Faltejsek

jistě Hanka Čejková. A její dcerka Eliška je krásná dívka, která může vyrůst v mimořádnou herečku.

Režisér Petr Hofman odvedl poučenou a dobrou práci. Po mnoha letech, kdy se věnoval divadlu i profesionálně, se vrátil do souboru, kde kdysi začínal - herci ho nadšeně a s obdivem přijali, dokonce se podrobili i jisté profesionální kázni. Řadu situací vyřešil znamenitě - propracování soubojů v sobě nese mladické klukovské nadšení, scéna plesu u krále i závěr představení nad mrtvým d´Artagnanem má pečeť mistrovského nápadu a divadelního účinku. Kdo nečetl Tři mušketýry, bude sice trochu zmaten, jak si autoři (Jerome Savary a Jean-Loup Dabadie) pohrávají s dějem ale výsledkem práce třebechovických je inscenace, která se povedla.

Třebechovičtí mají ke svým hercům a svému divadlu nádherný vztah. Měli by ho mít i správci majetku (či sponzoři), kteří by si mohli poradit s potrhaným horizontem a s příjezdovou cestou, tolik pěkně oblečených lidí se musí vyhýbat kalužím. (Svou novou premiéru uvedli Třebechovičtí i na hradeckých Regionech.)

Rudolf Faltejsek (kráceno)

Kontakt: Martin Černý
martin.trebe@seznam.cz
724 026 906

DS SYMPOSION
TŘEBECHOVICE POD OREBEM
30. 5. 2009.
JEAN-LOUP DABADIE A JÉRÓME SAVARY: D´ARTAGNAN

Režie a hudba: Petr Hofmann j.h., kostýmy a scéna: Lenka Faltová

Třebechovický soubor odehrál svoji novou premiéru úspěšně. Zásluhu na tom mají režisér Petr Hofmann a autorka kostýmů Lenka Faltová a pak samozřejmě celý herecký soubor, v čele s d´Artagnanem (Jakub Charvát) a Planchetem (Pavel Faltejsek). Celý soubor odehrál hru s nadsázkou a s plným nasazením. Hra je parafrází na obecně známé filmové provedení Tří mušketýrů, či románovou předlohu, však zkrácená a více soustředěná na osobu d´Artagnana a jeho životní příběh.

V rychlém sledu vtipně a zábavně řešených výstupů a situací defiluje před divákem stručný výtah života mušketýra d´Artagnana. Jednotlivé výstupy, odehrané a pojednané výraznou zkratkou ve slově i jednání, krok po kroku zobrazují jeho životní příběh se všemi důležitými peripetiemi, od jeho odchodu z domova až po finále na královském hradě s odevzdáním přívěsků náhrdelníku královně Anně. Představují život venkovana, který se seznamuje s novým kulturním prostředím, který ihned zapadá do bouřlivého života královských mušketýrů, kde se poznává i se svojí tragicky končící láskou.

Hra je odehrána způsobem divadla na divadle a právě to uvolňuje herce k životnějšímu vyjádření, hrají s jistým nadhledem, lehce a s radostí, a s pocitem, že se hraje právě teď a tady, v současnosti. Inscenace má svůj rámec. Na počátku i na konci hry leží na rampě starý, unavený d´Artagnan a rozmlouvá s chlapcem Piksonem. Zatím co do prologu vstupuje celý příběh, pak v epilogu d´Artagnan umírá a celý soubor se toho s pietou a se zármutkem účastní, včetně mladého d´Artagnana. Ve způsobu provedení celé inscenace se zdá, jakoby se starým d´Artagnanem odcházel minulý romantický svět a nastupuje mládí, které jedná bez pathosu a svobodněji.

Uvedený rámec mohl vyznít ve slově výrazněji, neboť v něm se podle mého nalézá klíč ke způsobu provedení inscenace. Takto vlastní inscenační záměr zůstává pro diváka poněkud neodůvodněný.

Divák se dobře baví nejen tím, že se znovu setkává se známým příběhem, ale hlavně způsobem provedení a naplněných situací. (Velký potlesk po každém výstupu.) Sled obrazů je v řádu hry doplněn i několika vtipnými výstupy, které celé představení ještě odlehčují a svým významem i pojetím do celé inscenace patří a zapadají. D´Artagnanův kůň za scénou, propíchnutý voják a jeho umírání, reportáž z boje mušketýrů za scénou.

K úspěchu inscenace přispěla i jednoduchá scéna s černým horizontem a vtipně řešené polocivilní kostýmy. Všichni mají džíny a na sobě rychlé jednoduché převleky, které přesně charakterizují jednotlivé postavy. Ve vedlejších postavách se herci střídají, ženy hrají i muže. I kostýmy přiznanou hru na „jako" významně podporují. Dotvářejí jednotu ve všech složkách inscenace.

Třebechovičtí tak mají novou úspěšnou a zábavnou komedii.

Jan Merta

PRKNA PRAŠTĚLA, PRAŠTÍ A PRAŠTĚT BUDOU

***

MODRÝ KOCOUR

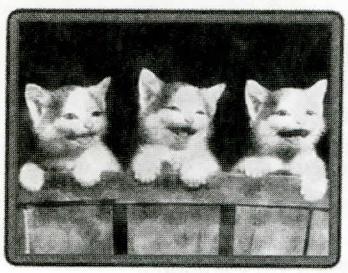
2009

Výsledková listina

Šrámkův Písek
Nominace
J.S.T.E. Artyžok a Dred Náchod,
Dekalog : Kamtenpláč /adondellanto/
Doporučení na 1.místě
LSD Liberec, (Liberecké studentské divadlo) Protentokrát mimo
Doporučení na 2. místě
Černí šviháci Kostelec nad Orlicí
Svět podle Kloboučka

Mladá scéna Ústí nad Orlicí
Nominace
Atraktor Liberec, Holky Elky
Doporučení
TS Magdalena Rychnov u Jablonce nad Nisou, Pannoptikum / Každý je někdy trapný

MODRÝ KOCOUR
děkuje všem účastníkům, spoluorganizátorům i divákům za přízeň. A tímto považujeme 15. ročník **25. - 28. února 2010** za zahájený.

***

12. ROČNÍK KRAJSKÉ PŘEHLÍDKY OCHOTNICKÉHO DIVADLA

TYLOVO DIVADLO LOMNICE NAD POPELKOU

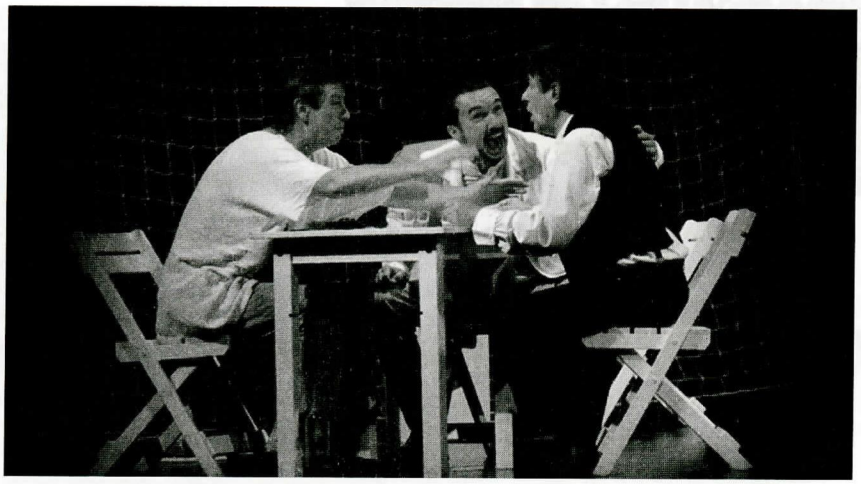
Stalo se to již krásnou tradicí, již po dvanáct let se amatérské ochotnické soubory nejen jizerské oblasti sjedou do lomnického Tylova divadla, aby před porotou (letos složenou z pánů Rudolf Felzmann, Dušan Zakopal a Jan Hlavatý), diváky a zejména kolegy z ostatních souborů sehráli představení, jenž pilně leckdy i celý rok nacvičovali.

A že se za poslední rok v Pojizeří urodilo! Do Lomnice se již v pátek 6. března začali sjíždět soubory z Turnova, Tanvaldu, Železného Brodu, Semil, Nové Vsi nad Popelkou, ale i Hradce Králové. Všechny vítali v prostorách Tylova divadla domácí ochotníci, kteří se bedlivě starali o průběh celé přehlídky, ale také sehráli jednu ze čtyř her, které mají v tomto roce na repertoáru - **Paní ministrová,** příběh nahlouplé Živky o jejích trampotách poté, co se stane paní ministrovou, odstartoval třídenní kolotoč. Byla to právě role paní ministrové, za níž získala Jarmila Barancová cenu za herecký výkon. Za lomnický soubor byl dalším oceněným Vladimír Cerman, jenž za ztvárnění role sekretáře Ninkoviče získal čestné uznání. Tentýž den se také divákům představili ještě turnovští ochotníci z divadelního studia A. Marek s hrou, dle Čechova upravenou, **Tři sestry**.

V sobotu následovala představení **Temné aleje** divadla Jesličky z Hradce Králové, **Šílená Gréta**, tragikomedie o životě a smrti v podání železnobrodských ochotníků z divadelního souboru Tyl. V 17 hodin přišla na řadu hra, která potěšila a zahřála na duši každého správného ochotníka - **Rejžák z Prahy**, líčící trampoty malého divadelního spolku, v podání Tanvaldských ze spolku E. F. Burian. Večer se dostalo i na kamarády ze Semil z divadelního spolku Podio a jejich lehkou komedii, jenž pobavila snad všechny diváky-komedie z vděčného prostředí - plastické chirurgie **Uděláte mně to znova!**

V neděli podvečer, po vyhodnocení celé přehlídky, zhlédlo zaplněné Tylovo divadlo představení novoveských ochotníků - téměř operetku **Zlý duch Lumpacivagabundus aneb Ludrácký trojlístek**, volně zpracované na motivy Nestroye.

Porota přehlídky ocenila pestrou dramaturgii - na přehlídce byla zastoupena jak situační a slovní komedie, drama, a tak trochu muzikál. Zároveň nominovala turnovské Tři sestry na národní přehlídku do Děčína a dvě inscenace pro tuto přehlídku doporučila - Rejžáka z Prahy Tanvaldských ochotníků a líbivé drama divadla Jesličky Temné aleje. Nejpozitivnější bylo, že úroveň všech představení byla opět o stupínek výše než

Turnovské divadelní studio, Tři sestry

loni a to je příslibem k dalším krásným chvílím strávených na ochotnických představeních.

Přesto, že přehlídka je soutěžní, ona soutěživost jde stranou. Tento víkend je především pořádán jako možnost setkání souborů a vzájemné poznání se a snad i přiučení se od sebe něčemu novému. Tak ať žije amatérské divadlo v Pojizeří alespoň tak, jak tomu bylo doposud.

Závěrem se sluší za všechny zúčastněné poděkovat divadelnímu spolku J. K. Tyl z Lomnice nad Popelkou - byli to právě lomničtí ochotníci, kdo se o přípravu a chod celé přehlídky znamenitě staral. Doufejme, že podobně příjemně strávené chvíle na nás budou čekat i v letech příštích...

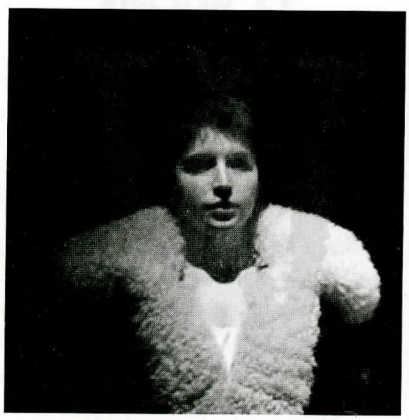
Petr Sádek,
tiskový mluvčí DS J. K. Tyl
Lomnice nad Popelkou

***

POSTUPOVÁ PŘEHLÍDKA AMATERSKÉHO DIVADLA V PARDUBICKÉM KRAJI

ZLOM VAZ

se konala v České Třebové 26. - 29. 3. 2009, tedy počtvrté ve městě, které disponuje prostřednictvím spolupořádajícího Kulturního centra Česká Třebová třemi sály plně vyhovujícími divadelní přehlídce. A také ve všech třech sálech přehlídka probíhala. Přehlídka se uskutečnila zásluhou Občanského sdružení divadelních ochotníků Ústí nad Orlicí, které již devátým rokem vytváří řád a tvář této přehlídky, kam jezdí soubory nejen z Pardubického, ale také Olomouckého kraje (letos to byly dva). Bezproblémový průběh přehlídky z hlediska organizace, účast souborů na seminářích a společenském večeru, návštěva přehlídky zástupci souborů, které nebyly zařazeny do programu, stoupající návštěvnost (meziročně o jednu třetinu), vtipné propojení výstavy Z kuchyně našich babiček se zahájením přehlídky, to vše lze uvést ke cti pořadatelů, ke kterým patří také domácí DS HÝBL při Kulturním centru Česká Třebová. Přehlídka měla jako každoročně ještě „jeden rozměr navíc", letos to byla podpora o.s. Zdravotní klaun při jejich velice záslužné práci a péči o nemocné děti ve zdravotnických zařízeních. Novým prvkem bylo také vyhlášení Ceny Jana Sychry, nesoucí jméno dlouholetého orlickoústeckého divadelníka a držitele ZO J. K. Tyla, pro talent do 25 let, neboť on to byl, kdo byl k mladým a začínajícím ochotníků velmi vstřícný. Cena spočívá v úhradě nákladů spojených s divadelním vzděláváním oceněného.

Rytíři krále Jana, Ústí nad Orlicí, Herci na frontě

O porotu ve složení Dušan Zakopal (předseda), Petr Král a Richard Pogoda se pečlivě staral ředitel Kulturního centra Česká Třebová Doc. František Preisler, který podobně jako Karel Semerád nemohl v porotě zasednout (jako v několika minulých letech), neboť se na některých soutěžních inscenacích autorsky podíleli. Pořadatele velmi zarmoutila zpráva, že v porotě nakonec nebude Prof. František Laurin, který těsně před přehlídkou musel ze zdravotních důvodů z poroty odstoupit. Veškerá snaha doplnit řady poroty v tak krátkém čase již byla neúspěšná. Na porotu potom v tom užším složení byly kladeny nároky, které vzhledem k celkově velmi vysoké úrovni přehlídky, už byly v závěru přehlídky nad její síly.

Z přihlášených 13 souborů zůstalo v programu nakonec deset z nich. Čtyři soubory do celkového hodnocení nezasáhly, jeden byl nominován na Národní přehlídku Divadelní Děčín, tři soubory byly doporučeny a další dva zůstaly těsně „před branami".

Z článku Martina Malínka pro Amatérskou scénu č.2/09, str. 45

Program:
OSDO Ústí nad Orlicí
Woody Allen: ZAHREJ TO ZNOVU SAME
režie: Karel Semerád
DRAMAŤÁK DMŠJ Pardubice
JAK TRPASLÍCI ZACHRÁŇOVALI SNĚHURKU - *nesoutěžní*
režie: Věra Nováková a Štěpánka Nethová
DIVADLO TŘÍ Pardubice

dle Woody Allena: PODRAZ
režie: Tomáš Novotný

DS HÝBL Česká Třebová
Šebo,Turan,Kramosil CHLESTAKOV
režie: Jiří Jireš

DIVADLO EXIL Pradubice
Milan Kopecký: DVEŘE ANEB PANE VY JSTE NÁHODA
režie: Ota Gutwirth

DS BLUD V TYJÁTRU Bludov
AŤ ŽIJE POUCHON ANEB BLOUZNĚNÍ STAROSTY MALÉ OBCE V UNII
režie: Juliana Vohralíková

DS ŠOK Staré Město
Ivan Kraus: VÍKEND
režie: Barbora Hubíková

DIVADLO KATASTROFA Pardubice
Benjamin Bradford POSLEDNÍ ZKOUŠKA
režie: David Polách

RYTÍŘI KRÁLE JANA Ústí nad Orlicí
Martin Zahálka: HERCI NA FRONTĚ
režie: Pavel Doucek

Výsledky:

ČESTNÉ UZNÁNÍ porota udělila:
- Miloši Němcovi za roli Hejtmana v muzikálu CHLESTAKOV
- Petru Reindlovi za roli Ivana Špekina v muzikálu CHLESTAKOV
- Jiřímu Kočímu za roli Petra Bobčinského v muzikálu CHLESTAKOV
- Ivanu Šinoglovi za roli Starosty v komedii AŤ ŽIJE POUCHON
- Barboře Hubíkové za režii a s přihlédnutím k hereckému výkonu Milenky ve hře VÍKEND

CENU porota udělila:
- Divadelnímu souboru RYTÍŘI KRÁLE JANA Ústí nad Orlicí za vytvoření inscenace HERCI NA FRONTĚ, která výrazně emocionálně zapůsobila na diváka
- Radku Navrátilovi za roli Muže ve hře DVEŘE
- Jiřímu Jirešovi za režii muzikálu CHLESTAKOV
- Divadelnímu souboru HÝBL za výtvarné řešení muzikálu CHLESTAKOV

Mimořádné ocenění poroty souboru BLUD V TYJÁTRU Bludov za dramaturgický přínos přehlídky se současnou politicko satirickou inscenací AŤ ŽIJE POUCHON

Cenu za nejlepší inscenaci porota udělila: Divadelnímu souboru HÝBL Česká Třebová za inscenaci muzikálu CHLESTAKOV

Cena za nejlepší ženský herecký výkon porota udělila: Věře Pojmanové za roli Matky ve hře DVEŘE

Cena za nejlepší mužský herecký výkon porota udělila: Petru Žitnému za role Alana Felixe ve hře ZAHRAJ TO ZNOVU SAME a Vorla ve hře HERCI NA FRONTĚ

CENA JANA SYCHRY (talent do 25 let) byla udělena Markétě Indráčkové za ztvárnění 7 rolí v inscenaci ZAHREJ TO ZNOVU SAME v podání OSDO Ústí nad Orlicí

Porota nominovala
Na CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKU AMATÉRSKÉHO ČINOHERNÍHO A HUDEBNÍHO DIVADLA Divadelní Děčín 2009 Divadelní soubor HÝBL Česká Třebová s inscenací muzikálu CHLESTAKOV

Porota doporučila
1) Divadelní soubor RYTÍŘI KRÁLE JANA Ústí nad Orlicí se hrou HERCI NA FRONTĚ
2) OSDO Ústí nad Orlicí se hrou ZAHRAJ TO ZNOVU SAME
3) Divadelní soubor DIVADELNI SPOLEK AMAŤÁK Pardubice se hrou DVEŘE

Zdroj: http://osdo.ustinadorlici.cz/

DS Hýbl, Česká Třebová, Chlestakov, foto Ivo Mičkal

***

SNĚHOVÝ BRNĚNEC
PO ŠESTÉ

Hluboko v moravském území leží jedna z posledních obcí Pardubického kraje, Brněnec - Moravská Chrastová: Malé souměstí se koncem dubna proměňuje na Sněhový Brněnec, hostitele krajské přehlídky venkovských divadelních souborů Pardubicka. Letos po šesté ve dnech 24. – 26. 4. 2009 vystoupilo před porotou (Prof. František Laurin, předseda, Alexandr Gregar a Jaromír Vosecký) a vždy zaplněným hledištěm celkem pět souborů velmi rozdílné kvality a nejrůznějších žánrů. Hned první soubor, DS Heřman Osvětové besedy z Heřmanova Městce, vytvořil pro děti z textů Jana Vodňanského autorskou inscenaci „Něco z Jana vytvoříme…možná i pohádku". Herci hezky komunikovali s dětským publikem a radostné jevištní jednání se nakažlivě přenášelo do hlediště. Jen k pohádkám jsme se moc nedostali - jejich interpretace byla nakonec o mnoho chudší než verbální bavičství protagonistů. Ale dětské publikum bylo nadšené!

Foto Saša Gregar

Ochotníci z Městečka Trnávka mají mezi venkovskými soubory renomé (i ve Vysokém nad Jizerou). A Drdovy Dalskabáty jsou stále jadrnou hrou s krásným obrazným jazykem a upřímnou lidskostí - a v tomto duchu inscenace z Městečka Trnávka nabídla celou řadu dobrých hereckých výkonů a dokonce bychom v inscenaci našli i hlubší významy, cenu lidské sounáležitosti a pospolitosti, navíc i v jistém aktuálním vyznění.

Nezkušený, zato velmi mladý soubor Ledříček z Klášterce nad Orlicí, přivezl do Brněnce Shafferovou Černou komedii. Text divadelně náročný, herecky obtížný, úkol sysifovský. Děj se odehrává „jakoby ve tmě, kdy jednání postav je ostatním neviditelné". Soubor a jeho ambiciózní mladý režisér nemá zatím dostatek zkušeností, dovedností, prostředků, ani fantazie. Ovšem vážné úsilí souboru poprat se i s takovým náročným úkolem bylo sympatické.

V Horních Ředicích poblíž Holic se ochotnické divadlo naposledy hrálo před 55 lety. V Brněnci letos vystoupil obrozený místní soubor, který divadelní činnost vzkřísil v roce 2007, navíc způsobem osobitým - má svou autorku (Ivonu Truncovou), která pro něj (už podruhé) připravila text, tento pod názvem Hopsa, hejsa do života, o krizi manželství středních let. Text bez větších dramatických situací, občas ozvláštňovaný nejrůznějšími (a nesourodými) divadelními prostředky, přímým kontaktem postav s hledištěm a zvukovou ilustrací, proloženou písní... Inscenace prostě dala příležitost množství členů souboru pobavit se divadlem, což má určitě smysl nejen v Horních Ředicích.

A konečně pátý soubor - JEN TAK z Chvaletic. Tvoří ho skupina divadelníků, kteří na sebe velmi dobře slyší, kteří pracují vědomě a s jasným divadelním názorem. Jejich inscenace Glaserovy a Šubrtové dramatizace textu Jaroslava Havlíčka Muž sedmi sester to potvrdila - téma cynického jednání skupiny mladíků hledajících adrenalin v surovosti a manipulaci s lidmi chvaletičtí hrají ve vypjaté komediální rovině s velmi plastickým odstíněním charakterů, jejich herecké dovednosti jsou působivé. Viděli jsme inscenaci krátce po premiéře, leccos z ní ještě může talentovaný režisér Ivan Loněk vytěžit. V každém případě byla tato inscenace ve všech směrech nesporných vrcholem přehlídky. Řada výkonů na přehlídce byla odměněna čestným uznáním a cenami, Chvaletické divadlo JEN TAK získalo Cenu za inscenaci Muž sedmi sester a nominaci na letošní Krakonošův divadelní podzim.

V Brněnci se souborům hrálo moc pěkně. Sladké kremrole, místní specialita plněná bílkovým sněhem, byly k dispozici v každé denní době a v nepředstavitelném množství. Podobně i brněnecké publikum, které odpoledne i večer do divadla pilně chodilo, bez ohledu na krásné počasí. Místní soubor Vojan ví jak na to, ví jak diváka přilákat – sám je dobrým reprezentantem amatérského divadla, byť letos nehrál (vzpomínali jsme na loňskou jeho Maryšu), jednak umí divadelní zážitky nabídnout, např. předplatným, diváckou soutěží a vůbec pěkným zacházením. Porota rovněž ocenila i Miladu Pavlasovou, která je duší a motorem tohoto brněneckého zázraku. V červenci bude mít navíc kulaté životní jubilem, k němuž gratulujeme.

(S využitím závěrečné zprávy F. Laurina připravil Alexandr Gregar)

***

PŘEHLÍDKA

DOSPĚLÍ

(PRO RADOST)

DĚTEM

V HAVLÍČKOVĚ BRODĚ

JIŽ PO 18.

DOSPĚLÍ (pro radost) DĚTEM je regionální přehlídka divadelních souborů hrajících pro děti a mládež. V jejím průběhu se uskuteční cca 12-15 divadelních představení nejen pro dětské diváky, ale i další občany města Havlíčkův Brod a okolí a zúčastňují se nejen členové hrajících divadelních souborů, ale i členové amatérských souborů dalších a samozřejmě členové amatérského divadelního souboru místního. Součástí samotné přehlídky jsou pak odborné a rozborové semináře přístupné všem zájemcům.

Přehlídce předchází literární a výtvarná soutěž pro žáky MŠ, ZŠ, ZUŠ, ZvŠ a nižších ročníků gymnázií z celého regionu. Výtvarné práce všech žáků jsou instalovány do výstavy předcházející samotné přehlídce a trvající i po celou její dobu. Literární práce jsou shromážděny, ohodnoceny a posléze vydány v brožuře nazvané „Moje pohádka".

Přehlídka umožňuje kulturní a společenské vyžití obyvatel města, především pak dětí mládeže, cca 3-4 tisíc především dětských diváků celého okresu, přičemž se nejedná pouze o diváckou účast při samotném konání, ale i o část výtvarné a literární soutěže.

Cílem přehlídky je udržení tradic a zvyšování významu města. Přehlídka má již osmnáctiletou tradici a je jednou z mála akcí v oblasti kultury pro děti a mládež v našem regionu, která si drží svoji úroveň, rozsah a především divácký ohlas. Její konání v Havlíčkově Brodě řadí naše město mezi ta města, která se starají o zajištění kultury pro své občany.

Přehlídka je pro amatérské divadelní soubory přehlídkou postupovou na národní přehlídku „Popelka Rakovník". Hrající soubory mají mož-

nost odborných konzultací s přítomnými lektory. Každý soubor obdrží účastnický list a lektoři mají právo ocenit výkony jednotlivců nebo kolektivů. Od pořadatelů pak obdrží drobné upomínkové dárky. Součástí těchto dárků jsou i nejlepší dětské výtvarné práce z předcházejícího ročníku přehlídky. Každé dítě, které se zúčastní výtvarné a literární soutěže, obdrží zdarma vstupenku na jedno z uváděných představení (jedná se cca o 3000 vstupenek) Za vybrané a ohodnocené výtvarné i literární práce obdrží jejich autoři věcnou cenu (jedná se vždy cca o 50 – 80 cen).

Součástí výtvarné výstavy je i tzv. „Galerie Stonožka". Ve spolupráci s Mezinárodním hnutím STONOŽKA – děti na vlastních nohou jsou v této minigalerii nabízeny k prodeji dětské výtvarné práce z minulých ročníků a výtěžek z prodeje je zasílán na členskou organizaci tohoto hnutí – Dětské psychiatrické léčebně v Opařanech, se kterou byla navázána spolupráce.

Pro úplnost několik statistických údajů týkajících se období 1992-2009: Přehlídky se zúčastnilo 2 526 členů ze 182 hrajících souborů a odehrálo 1198 představení. Počet dětí, kterým byly rozdány zdarma vstupenky činil 46 544 a počet dalších diváků činil 13 070. Počet diváků výtvarné výstavy činil 17 500 a počet účastníků pohádkového průvodu dva tisíce. Počet malých i velkých kupců v „Galerii STONOŽKA" činil 1 047.

Velice náročná organizační účast členů Sdružení ADIVADLA po dobu příprav a především po dobu trvání vlastní přehlídky je pak konána bez nároku na finanční odměnu.

Poznámka:

Neplatící děti – to jsou vstupenky každému ze žáků MŠ, ZŠ, spec. Škol a SŠ za účast ve výtvarné a literární soutěži, neboť přehlídku provází opravdu ohromná výstava výtvarných prací a okolo stovky literárních prací a počet rozdaných vstupenek odpovídá počtu zúčastněných dětí v této soutěži.

Vedení Sdružení ADIVADLA

DOSPĚLÍ (pro radost) DĚTEM 2009
soutěžní program

Divadlo a Život Praha
Luboš Šterc: KDO ROZEZPÍVÁ PRINCEZNU, režie: dr.Vladimír Veselý

DS Zdobničan Vamberk
Ladislav Koloděj: JEŽIBABY Z BABÍNA
režie: Miroslava Sojková

„HEŘMAN" Heřmanův Městec
Jan Vodňanský NĚCO Z JANA VYTVOŘÍME... MOŽNÁ I POHÁDKU, dramatizace, úprava a režie: Josef Řezáč, Michal Dziedzinskyj

Divadélko Múzika Sezimovo Ústí
Karel Čapek: DOKTORSKÁ POHÁDKA
režie: M.Smetana, dramatizace, úprava: J. Turnovská/M.Smetana

Turnovské divadelní studio
Petr Haken: ŠAŠKOVSKÁ POHÁDKA
režie: Lenka Lebedová

DS J.K.Tyl Lomnice n/Pop.
Ladislav Koloděj: JEŽIBABY Z BABÍNA
úprava textu, režie: Ladislav Sezima

DS Klicpera Chlumec n/Cidl.
Jiří Pálka: JAK BYLO ČERTŮM V PEKLE ZIMA, režie: Vladka Zubrová

Absolutní divadlo Brno
Miloslav Břunda: KRÁSKA A ZVÍŘE
režie: Václav Dvořák

DS Tyl při KD Čelákovice
Jarmila Čermáková: JABLKA MLÁDÍ
režie: B.Vítovcová

Divadelní klub Českokrumlovská scéna, Český Krumlov
V. Volf a J. Konečný: TŘI ZLATÉ VLASY DĚDA VŠEVĚDA
dramatizace, úprava, režie: René Vápeník

Výsledky:
Lektorský sbor ve složení Luděk Richter, Daniela Weissová a Josef Melena ocenil

- Divadélko Múzika ze Sezimova Ústí za dramaturgický výběr kvalitního textu Čapkovy Doktorské pohádky
- Janu Filovou a Jana Brožka brněnského Absolutního divadla za herecký, pěvecký a taneční výkon v roli skřítků v inscenaci KRÁSKA A ZVÍŘE
- Divadelní soubor J.K.Tyl z Lomnice nad Popelkou za vyrovnané kolektivní herectví v inscenaci JEŽIBABY Z BABÍNA
- Miroslavu Sojkovou, začínající režisérku divadelního souboru ZDOBNIČAN Vamberk za čerstvý vítr projevený v inscenaci JEŽIBABY Z BABÍNA
- Lenku Lebedovou, mladou režisérku Turnovského divadelního studia za čerstvý vítr projevený v inscenaci ŠAŠKOVSKÁ POHÁDKA
- Soubor „HEŘMAN" z Heřmanova Městce za osobnostní přístup k inscenaci NĚCO Z JANA VYTVOŘÍME ..... MOŽNÁ I POHÁDKU

Na národní přehlídku POPELKA Rakovník 2009 lektorský sbor navrhl do širšího výběru Turnovské divadelní studio s inscenací ŠAŠKOVSKÁ POHÁDKA **nominoval k přímému postupu** divadelní soubor „HEŘMAN" Heřmanův Městec s inscenací NĚCO Z JANA VYTVOŘÍME.... MOŽNÁ I POHÁDKU

Hospodářské krize se nebojí

Zatímco některé divadelní či hudební přehlídky a festivaly z ekonomických důvodů zeštíhlují, postupová přehlídka v Havlíčkově Brodě předložila malým divákům 17 představení šestnácti souborů. A to z technicky neřešitelných důvodů nemohl svoji připravenou pohádku Čertovské námluvy Yvony Krškové odehrát domácí soubor Adivadlo.

Kraj Vysočina, město Havlíčkův Brod a hlavní pořadatel přehlídky, KD Na Ostrově spolu s Adivadlem dokáží díky dobré tradici a prokazatelnému dopadu divadel na další dětské aktivity stále získávat sponzory a ochotné organizátory, kterým je odměnou radost. Jejich i ta dětská.

VSVD s povděkem vítá tento stav velkoryse rozehrané partie u svých přátel na Vysočině a přeje jim ještě mnoho úspěšných ročníků za upřímného potlesku zúčastněných dětí.

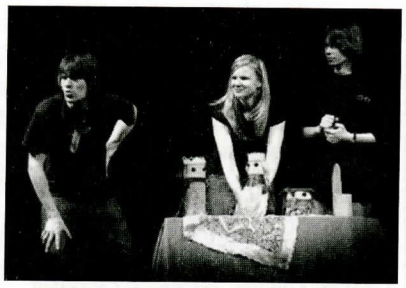
Karla Dörrová

***

TURNOVSKÝ DRAHOKAM

Regionální loutkářská přehlídka pro Liberecký kraj a Český ráj, jak zní oficiální podtitul přehlídky, se konala 14. - 15. března a přiznávám, že jsem si ji i přes nabitý program a porotcovské povinnosti užila. Jezdím sem ráda a soubory taky. Vše se odehrává v krásném prostředí turnovského divadla (které je něco jako malé Národní) za vzorné péče turnovského souboru Na židli, v příjemné atmosféře umocněné vyzdobeným hledištěm, za hojné návštěvy místních dětí s rodiči a prarodiči. Vždyť také o ně je dobře postaráno – po každém představení se losují vstupenky o drobné ceny a také probíhá soutěž o nejpilnější diváky. Ti pak vyhrávají marionetu, maňáska nebo pohádkový dort. Navíc hlavní cena Turnovský drahokam je cenou diváků - po každém představení vhazují žetony do hlaviček rozdílně se tvářících Kašpárků a tak rozhodnou, komu bude tato putovní cena přiřčena. Tak tyhle rituály k turnovské přehlídce prostě patří a asi bych se divila, kdyby bylo všechno jinak.

Letos se diváci celkem shodli s odbornou porotou – cenu obdržel LS Kyselé rybičky ZUŠ Chlumec nad Cidlinou za inscenaci *Jsou princezny pro draka*, kterou jsme doporučili k postupu na Loutkářskou Chrudim. Celkem jsme letos viděli 11 soutěžních a 5 nesoutěžních představení a shodli jsme se s kolegy porotci Tomášem Bělohlávkem a Štěpánem Filcíkem, že úroveň přehlídky každým rokem stoupá a že i na představeních, která jsme neocenili, jsme našli vždycky něco zajímavého. Nakonec jsme se rozhodli kromě přímé nominace doporučit k postupu na LCH ještě další čtyři soubory. Na prvním až druhém místě to byl kromě již zmíněných Kyselých rybiček, které předvedly invenční vlastní úpravu známé pohádky Milady Mašatové Čtyři pohádky o drakovi, LS Vlastislav Filip JV Hradec Králové

ZUŠ Chlumec n/C.,
Jsou princezny na draka?

LS V. Filip Hradec Králové,
Červená Karkulka

Čmukaři Turnov,
Za každým rohem jeskyňka

ZUŠ Turnov,
Řecké báje

s *Červenou Karkulkou*, která se odehrává na malém marionetovém divadélku a o jejímž průběhu a vývoji děje děti hlasují (a to samozřejmě občas zlomyslně – například, že Karkulka nepotká vlka, na což jsou ovšem obě herečky dobře připraveny). Na třetím místě jsme k postupu doporučili LS Není to, ani to ZUŠ Turnov s inscenací *Řecké báje*, kterou mladí lidé zahráli spodovými loutkami se zaujetím, a vtipem . Na čtvrtém místě pak LS Na popel ZUŠ Chlumec nad Cidlinou s inscenací *Na prodej (horor)* odehranou skrytě voděnými maňásky, která je kvalitní ve složce herecké, výtvarné i hudební, ale má trochu problémy dramaturgické (není zcela jasně vysvětleno, proč se děje právě to, co se děje).

Nominaci si odnesli turnovští Čmukaři za inscenaci *Za každým rohem jeskyňka*, což je herecký (a loutkoherecký) koncert Dády Weissové a Romany Zemenové – jeskyňky a maminky pohádkových postav odehrají živě a ostatní postavy maňásky za paravánem a perfektně všechno stíhají a jednotlivé postavy odlišují. Ty pohádkové postavy, to jsou protagonisté tří známých pohádek – Smolíček, Červená Karkulka a Jeníček s Mařenkou, kteří spolu kamarádí a tak se pohádkové motivy prolínají. A prolínají se nejen mezi sebou, ale i se současnou realitou, kdy jsou Jeskyňky vlastně pojišťovačkami a děti se projevují jako děti dnešní. I když sledujeme veškeré dění se zájmem, kdesi v pozadí se nám vnucuje otázka, jak to vlastně všechno je a zda se vše odehrává v pohádce, ve skutečnosti či ve fantazii dětí. Ale i přes tento drobný problém je inscenace zajímavá a přínosná jak výše zmíněným kvalitním herectvím, tak neotřelým využitím známých pohádkových motivů.

Alena Exnarová, foto Ivo Mičkal

***

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA
LOUTKÁŘSKÝCH SOUBORŮ V CHRUDIMI

Letošní krajská přehlídka určená především souborům z Pardubického kraje se po tučnějších letech poněkud smrskla do jediného dne (28. 3.) – viděli jsme celkem dvě delší představení a čtyři kratší individuální produkce. Vše se jako obvykle odehrálo na Malé scéně Divadla Karla Pippicha a v jejím zázemí, kde byl pro naše potřeby zřízen bar a kde jsme hovořili o zhlédnutých představeních. Kromě tradičních chrudimských „odnoží" souboru AHOJ se představil královéhradecký soubor Vlastislav Filip ZUŠ Na Střezině, který pod vedením Jirky Polehni připravil koláž z povídek Mariana Pally a uvedl ji pod názvem *Ještě sklenku červeného.* Úroveň interpretace jednotlivých povídek za použití různých výrazových prostředků se poněkud lišila a tak klopýtal i temporytmus celku, ale v každém případě šlo z hlediska dramaturgického o zajímavou volbu. Také se v Chrudimi podobně jako v loňském roce představila Kamila Trmačová se svou loutkou Annie a břichomluveckými dovednostmi a zatímco vloni zůstala její produkce víceméně v rovině kabaretního výstupu, letos se přece jen pokusila o něco jako příběh.

Z chrudimských loutkářů zaujal nejvíce ve svém sólovém výstupu nazvaném *Vše pro opici* Mirek Alexa. Představoval klauna, který hledá možnosti, jak nasytit hladovou opici – velmi dobře voděného maňáska (to Míra umí). Ale celek měl ještě rezervy v dopracování situací vyplývajících z této snahy.

Naše porota (se mnou v ní byli ještě Jana Plítková a Petr Záruba) tentokrát možnost některý soubor nominovat nebo doporučit k postupu na LCH nevyužila. Snad bude příští rok zase úrodnější. V každém případě ale bylo v Chrudimi příjemně.

Alena Exnarová

***

WOLKRŮV PROSTĚJOV

Krajská postupová přehlídka
sólových recitátorů
Pardubického kraje
18. 3. 2009 na scéně
„Divadla 29" Pardubice
Pořádá: Krajská knihovna
– odd.kulturních služeb Pardubice
Porota: Nina Martínková,
Eva Koutová, Milan Němec
Počet soutěžících : 21

Výsledky:

I. kategorie (do 17 let):

Nominace:
VÁCLAV FRANCOUZ (ZUŠ Chrudim)
- J.Bedáň: Sen / J.Neruda:
Balada o Karlu IV
ANDREA PECÁKOVÁ (ZUŠ Chrudim)
- O. Pavel: Salto nazad / J. Neruda:
Balada májová

3. místo:
KATEŘINA KUBÁTOVÁ (ZUŠ Chrudim)
ZUZANA VOJTOVÁ (DŠ Svitavy)

Čestné uznání
ALINA KULAKOVSKÁ
(GY Dašická ul. Pardubice)
RENÁTA PAPCUNOVÁ (ZUŠ Žamberk)

II. kategorie (do 20 let):

Nominace:
JITKA VOSMEKOVÁ (GY Polička)
- Čang Či: Dopis ženy / I.Dousková:
Oněgin byl Rusák
KRISTINA PELZOVÁ (GY Svitavy)
- I.Kraus: Tak vy jste ryba/A. Goldflam:
Modlitba začínající herečky

3. místo: JOLANA SLAVÍKOVÁ
(Biskupské gymnázium V.Nováka Skuteč)

Čestné uznání
PAVLA TVRZNÍKOVÁ (Gymnázium Vysoké Mýto)
ROBIN POKORNÝ (ZUŠ Chrudim)

III. kategorie (nad 20 let):

Nominace:
JANA TROJANOVÁ
(Universita Hradec Králové)
M.Cvetajevová: Poema konce
/ Ch.Morgenstern: Velké lulula

Tři kategorie sólistů byly svědectvím dobrého průměru, dokladem solidní, průběžné celoroční přípravy zúčastněných. Nadprůměrný výkon se neobjevil. Ve třech kategoriích vystoupilo celkem jeden a dvacet recitátorů. V úvodní rozcvičce- rozehřátí, prokázali všichni vstřícnost, pohotovost, tvořivost i schopnost soustředit se. V diskusi po soutěži porota rozebírala jednotlivé výkony. V celkovém hodnocení se zaměřila na problémy charakteristické pro letošní ročník:

1. **Dramaturgie** – výběr textu. Opakovaně se v soutěži objevují osvědčené texty, které „kolují". Doporučení: Číst, hledat, objevovat, přicházet s novými, překvapovat, experimentovat, nespokojovat se s tím co je vyzkoušené. Naopak osobitý výběr si prosadili: Vít Roleček, Robin Pokorný, Jindra Homolová, Petra Beránková…

2. **Interpretace**.Vědět proč to říkám a umět se podělit s ostatními. Tady a teď. Najít a pochopit téma a proniknout do něj celou svou bytostí. Jít k jádru, hlavní myšlence tak jak to předvedl laureát WP Vít Roleček z druhé kategorie v textu Guy de Maupassanta Souboj. Zapojit představivost a předestřít posluchačům zážitky z oblasti všech pěti smyslů. Umět se vyrovnat s délkou textu. Je třeba si všimnout jakým způsobem je napsán. Zda je založen na protikladech či na stupňování nějaké myšlenky či zážitku či volném řazení obrazů a dokázat ho podat barvitě, ne monotónně, tak aby nezapadla pointa. Potlačit strojenost ve prospěch prostoty – dobrým příkladem byl projev Aliny Kulakovské v obou kolech první kategorie. Dokonalé zvládnutí textu zpaměti! Teprve pak si může interpret „užít" sdělení, vyprávění.

3. **Výstavba textu – forma**. Tady se vyskytlo nejvíc prohřešků a chyb. Stačilo by všimnout si jakým způsobem je text „postaven" protože právě forma nám mnoho napoví o obsahu a může nás spolehlivě vést. Proč je užito refrénu a jakou funkci v textu má? Na druhé straně v textech s pravidelným strofickým veršem se soustředit se na smysl, obsah veršů, významové přízvuky klást logicky

Recitátoři na hlasové rozcvičce s Ninou Martínkovou

podle významu a nenechat se unést rytmem. (Letos v interpretaci Nerudových balad.)

Pauza a její využití! To by byl námět k hlubšímu zamyšlení nad letošní přehlídkou, námět přímo pro pracovní dílnu. Jak pracovat s tímto výrazným výrazovým prostředkem! Jak ji naplnit, co pauza dokáže ve verši, v próze atd. atd Co „umí" soustřeďovací pauza na začátku a co doznívající na konci vystoupení...

Rovněž výtky by padaly na technickou přípravu a výbavu některých přednašečů. Povolené držení těla, ledabylá výslovnost, deformace samohlásek, slepování slov v jeden škvarek...To je bohužel jev dnes všeobecný.

Na závěr chci říci, že společné setkání recitátorů, porotců i organizátorů na palubě Divadla 29 v Pardubicích bylo bezvadné, plné pozitivní energie a porozumění a díky za něj.

Nina Martínková

***

DĚTSKÁ SCÉNA

Krajská přehlídka dětského divadla pro Pardubický kraj se letos konala **17. dubna 2009** opět v příjemném prostředí Kulturního domu města Holic, kde se setkáváme se vstřícnými a ochotnými spolupracovníky.

Celkem se do krajské přehlídky přihlásilo 6 souborů. Dvě inscenace souborů mladších a starších žáků ze ZŠ Holubova Holice **Tetička** a **Krysař** byly poznamenány dost zásadními problémy, ale to jen proto, že paní učitelka Markéta Stačinová pracuje s oběma soubory teprve prvním rokem a bez jakýchkoli předchozích zkušeností. Proto se porota rozhodla udělit paní učitelce „ocenění za rázné nakročení k dětskému divadlu" a informovala ji o probíhajících seminářích dramatické výchovy.

Další představení **Tři prasátka** ze ZUŠ Skuteč také vykročilo nadějnou cestou, i když zatím bez postupu. Jeho tvůrci si vedle připomínek poroty vyslechli též cenné rady a získali navíc „ocenění za přirozenou hravost tří prasátek".

U dalších dvou představení se porota těžce rozhodovala, kterému udělit první nebo druhý postup do širšího výběru celostátní přehlídky. Jednalo se o hravé pásmo sestavené z básní Jiřího Dědečka s názvem **Kokomá komá** v podání souboru Zámex ze ZŠ Zámecká Litomyšl a dále o představení podle námětu Jana Wericha a M. Slavíka **Paleček** kolektivu Veselé zrcadlo Gymnázia v Ústí n/O. Nakonec se porota rozhodla udělit první postup souboru z Ústí n/O., který mimo jiné uspěl i na loňské přehlídce.

Jednoznačně nejlepším představením holické přehlídky bylo vystoupení tří členů dramatického souboru ZUŠ Chrudim a jejich africká pohádka **Pavouk a moucha**. Svěřenci paní Renaty Klečkové prokázali, že nejsou na jevišti nováčky, působili jistě a přirozeně. Proto odborná porota doporučila toto představení k přímému postupu na celostátní přehlídku Dětská scéna, která se bude konat v Trutnově ve dnech 12. – 18. června 2009.

Odborná porota pracovala ve složení: předseda poroty – Zdeněk Rumpík, herec VČD Pardubice a vedoucí divadelního souboru ZUŠ Přelouč. Členky poroty – Mgr. Nina Martínková, odborná asistentka na katedře výchovné dramatiky DAMU Praha a MgA. Emílie Zámečníková, dlouholetá pedagožka ZUŠ Na Střezině v Hradci Králové a na Konzervatoři Pardubice.

Zdena Kupfová

***

KRAJSKÁ PŘEHLÍDKA

DĚTSKÝCH RECITÁTORŮ

PARDUBICKÝ KRAJ

Dům hudby v Pardubicích ve dnech 15. – 16.4. a 20. – 21.4. 2009

Pořádá: Krajská knihovna – odd.kulturních služeb Pardubice

Jak letošní ročník probíhal, zaznamenala porotkyně Nina Martínková.

I. kategorie: 15. dubna

Porota: Radka Matějíčková, Petr Kouba, Nina Martínková

Soutěže se zúčastnilo 16 malých recitátorů, kteří si svou spontánností a přirozenou hravostí získali všechny posluchače. Soutěžící byli velmi dobře připraveni a svým vystoupením dokázali, že jejich účast v krajském kole je zcela oprávněná. Výběr textů v této kategorii byl vhodný a pestrý. Porota byla výkonem recitátorů velice spokojená, a proto byla i štědrá při udělování cen a uznání.

Ohodnocení si odvezly za 1. místo Anna Kubizňáková z Vraclavi a Nikola Plšková (ZŠ Polička), 2. místo obsadily Katka Jirázková (ZŠ Stolany) a Charlota Kleinová (Polič-

ka). 3. místo putovalo prostřednictvím Michala Jirušeho do Litomyšle. Ocenění pak ještě získaly Valerie Cechová, Eva Steffková, Michaela Čečková a Veronika Kovářová.

II. kategorie, 16. dubna
Porota: Radka Matějíčková, Petr Kouba, Nina Martínková

Soutěže se zúčastnilo 18 dovednostmi dobře vybavených dětí. Nejvýše byla hodnocena schopnost přednašečů navázat vztah k publiku, radovat se z vystoupení a vyprávění. Z tohoto hlediska byla soutěžní vystoupení této kategorie příjemným zážitkem. Také dramaturgie byla velmi rozmanitá a náměty recitovaných textů odpovídaly životním zkušenostem dětí ze čtvrtých a pátých tříd. **Ne tak forma a délka textů** ! Dlouhé věty próz hemžících se množstvím postav, přímé řeči, úryvky vytržené z kontextu delších literárních děl! Pro děti s těmito texty bylo náročné vysledovat dílčí celky a vyprávěním přispět k vývoji hlavní myšlenky. Právě frázování, rozdělení textu nádechovými pauzami na menší celky bylo nad jejich síly. Jsou ještě malé, ne myšlením, ale fyzickým vzrůstem, menší vitální kapacitou plic. Nezradil je obsah textů, jejich věku byl přiměřený, ale způsob jakým byly napsány. Takže rada pro příště: Vybírejte dětem takový soutěžní text, který odpovídá nejen jejich mentálním, ale také fyzickým možnostem.
Postup na Dětskou scénu Trutnov:
Jan Šeda - Jiří Kahoun: Ušaté kůzlátko, **Vilém Branda** - Sergej Michalkov: Brouček, přeložil Václav Fischer.

Další ocenění: Anna Ročňová ZUŠ Chrudim (2. místo), Aneta Veselá ze svitavské Dramatické školičky a Kateřina Macková (ZŠ Litomyšl) – 3. místo. Čestné uznání porota udělila Lucii Petrové, Mikuláši Suchodolovi, Kamile Kolářové, Jitce Sýkorové a Martině Sedlákové.

Souběžně se soutěží této kategorie probíhal seminář „Kultivace mluveného projevu – práce porotce", který vedla Mgr. Jana Portyková. Pořadatelé z odd.kult.služeb Krajské knihovny v Pardubicích a NIDV Pardubice měli radost, že o seminář byl poměrně značný zájem.

Porota Radka Matějíčková, Petr Kouba, Nina Martínková se soutěžícími II. Kategorie

III. kategorie, 20. dubna
Porota: Dominika Špalková, Lída Mecerodová, Nina Martínková

Ve třetí kategorii vystoupilo 14 dětí, všichni recitovali v obou kolech. Dramaturgie odpovídala věku i zkušenostem soutěžících, převažovaly texty prozaické, ani veršovaných nebylo málo, ale tam byl výběr omezený (opakovaně Neruda, Krylov, písňové texty). Mnoho recitátorů vsadilo na výrazný hlasový projev, soustředili se více na JAK, než na CO a PROČ.

Ne všechno je stejně důležité, má-li mít vyprávění hlavu a patu. Je třeba si uvědomit hlavní myšlenku, najít místo kde je v textu ukryta a k němu upínat výstavbu sdělení a ještě tlumočit vlastní stanovisko. Není toho zrovna málo. Zúčastněným rozhodně nescházela chuť recitovat. Alespoň na chvíli nás pozvali do svého světa plného nejrůznějších zážitků , představ a myšlenek.

Postupující: **Jaroslava Kubová** - Michal Čunderle: Jak se vosa Marcelka seznámila a Jarunem a Marunem, Jiří Dědeček: Grimasy. **Natálie Dunglová** - A. A. Milne. Medvídek Pú, kapitola 7.,ve které se tygr odnaučí skákat (upraveno), William Saroyan: Tati, tobě přeskočilo (úryvek), překlad Zdeněk Urbánek.

3. místo získal Martin Krejčí z letohraského gymnázia, Petra Pohanková ze ZŠ Závodu míru Pardubice obdržela čestné uznání.

IV. kategorie, 21.dubna
Porota: Dominika Špalková, Zdeněk Rumpík, Nina Martínková

Ve čtvrté kategorii soutěžilo 15 recitátorů, do druhého kola jich bylo vybráno 9.

Převažovaly humorné prózy (Rosten, Křesťan, Viewegh, Kraus, Leacock, Nepil, Nikl, Dousková...). Objevil se bohužel i monolog (Shaw, Svatá Jana). Ze zajímavých veršovaných textů zazněly v prvním kole pouze dva (montáž tří Fryntových básní a text Petra Váši). Soutěžící byli převážně dobře vybaveni dovednostmi. Základní poznámka či doporučení znělo: Věřte víc textu! Nechte se vést jeho stavbou. Tam je ukryta nápověda, jaké zvolit interpretační prostředky. Nečarujte s tempem, dynamikou, intonací, hlasem...!

Postupující: **Jenifer Zanzambi** - F. Nepil: Než začne ptáček hnízdit, I. A. Krylov. Zahradník a filosof. **Kristýna Měchurová** - M. Viewegh: Jak se tatínek a maminka seznámili R. Křesťan: Přízrak.

David Macháček (ZUŠ Chrudim) a Adam Pávek z Gymnázia Česká Třebová se umístili na 3.místě. Čestné uznání od poroty se odvezly Iva Kubíčková ze ZŠ Litomyšl a Tereza Štochlová (ZŠ Sloupnice).

***

BILANCOVÁNÍ LOMNICKÝCH DIVADELNÍKŮ

Na tradiční valné hromadě se 20. března sešly ve zkušebně Tylova divadla na čtyři desítky lomnických ochotníků, aby zhodnotili uplynulou divadelní sezónu. A že bylo co hodnotit...

Nejenže divadelníci uspořádali ve spolupráci s Jaroslavem Krčkem rozsáhlý 14. ročník hudebně dramatického festivalu, 12. ročník krajské přehlídky ochotnického divadla Jizerské oblasti, ale spolu s tím vším odehráli množství domácích i zájezdových představení nejen s hrami v minulém roce premiérovanými, ale i s hudební pohádkou **Ježibaby z Babína** od J. Koloděje a představením z tak trochu jiného soudku, než jakým je komedie - dramatický příběh z konce druhé světové války **Než kohout zazpívá**, slovenského dramatika Ivana Bukovčana.

Na již zmiňovaném letním festivalu byla uvedena premiéra hry Glenna Webstera, **Plukovník chce spát,** jejíž režie se ujal Ladislav Sezima. V podzimních měsících byla uvedena druhá premiéra - hra **Paní ministrová**, balkánská klasika od Branislava Nušiče. Režie této druhé hry se ujal Ladislav Novák. Obě hry pak byly reprizovány na zájezdech po blízkém i vzdálenějším okolí, a stejně jako s Ježibabami z Babína a dramatem Než kohout zazpívá s nimi bude soubor i v nadcházející sezóně hostovat na okolních jevištích.

Tím však bohatá aktivita spolku zdaleka nekončí, v prosinci lomničtí divadelníci zorganizovali vánoční koncert souboru Musica Bohemica, v lednu přivítali na prknech Tylova divadla DS Právě začínáme z Horních Počernic s výměnným představením Létající snoubenky. V únoru tohoto roku přijali pozvání přátel z DS FRK z Nové Vsi nad Popelkou, a přispěli do jimi pořádaného zábavného pořadu scénkou a baletním vystoupením... Toť jen velmi stručný výčet z činnosti nejdéle fungujícího kulturního spolku v Lomnici nad Popelkou.

Paní ministrová

Jak řekla sama předsedkyně spolku Vlaďka Duštová, tak i místostarosta města Lomnice nad Popelkou Josef Šimek, je chvályhodné, že se spolku stále daří získávat nové a jistě i velmi nadějné mladé tváře...

Divadelní sezóna se sice pomalu ale jistě bude chýlit ke konci, ne však u nás v Lomnici nad Popelkou. V červenci se uskuteční již 15. ročník festivalu Lomnické kulturní léto, jenž bude jako každoročně zahájen premiérou domácích ochotníků. Než tato chvíle však nastane, čeká naše ochotníky ještě spousta zkoušek ....

Kromě zhodnocení uplynulé sezóny proběhlo projednání otázek okolo hospodaření spolku a řada přišla i na otázky týkající se vnitřního života spolku.

Závěrem nezbývá než poděkovat, všem našim divákům, příznivcům a sponzorům a městu Lomnice nad Popelkou za vaši přízeň a podporu, bez které by naše úsilí nemělo vůbec žádnou cenu.

Petr Sádek

***

PREMIÉRA DALSKABÁTŮ

V RYCHNOVĚ NAD KNĚŽNOU

Rychnovští ochotníci se po delší odmlce zase představili svým divákům v nové inscenaci. Nastudovali Drdovu pohádku pro děti i dospělé Dalskabáty hříšná ves aneb Zapomenutý čert.

Příprava inscenace trvala skoro rok a půl a provázely ji i na ochotnické divadlo nezvyklé problémy s přeobsazováním rolí, dokonce i s výměnou režiséra. Nakonec se do židle režiséra posadil Jirka Holý, který se tak po mnohaleté pauze vrátil mezi rychnovské divadelní amatéry. A jeho návrat byl opravdu úspěšný.

Není zde místo na to, jmenovat všechny, kteří se na inscenaci podíle-

li, spokojenost diváků je jim dostatečnou odměnou a mohou být spokojeni, že jejich práce nevyšla nazmar. Premiéra 11. června se povedla. Zcela zaplněné hlediště Pelclova divadla odměňovalo herce potleskem na otevřené scéně a diváci se bavili celý večer i když představení bylo o něco delší, než bývá zvykem. Výkony jednotlivých aktérů, spojovací písničky na originální text i hudbu, pestré kostýmy a funkční scéna – to všechno se spojilo do plynule a svižně plynoucího představení.

Protože kapacita Pelclova divadla nestačila pro všechny zájemce, budou se Dalskabáty v Rychnově v listopadu reprízovat. Ale už 29. srpna mohou přijet ti, kdo se chtějí při této inscenaci pobavit a zasmát, přijet do Javornice, kde bude první z jistě mnoha dalších repríz.

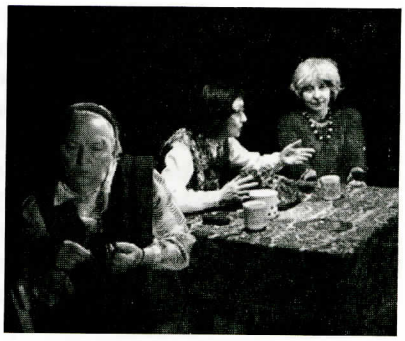
Karel Uhlíř

***

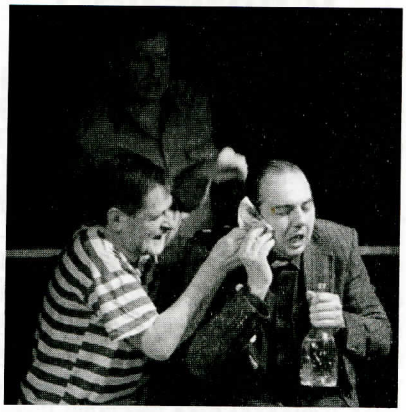
DIVADLO EXIL
NAPŘÍČ ŽÁNRY

Pardubický Exil letos proplouvá napříč žánry. Akční thriller nabídla inscenace **Jako naprostý šílenci**. Komediální thriller, který se dotýká jednoho z nejzávažnějšího problému současnosti – násilí, nastudoval režisér Jan Smeták. Jde o příběh dvou mladíků, jejichž vlastní svět se prolíná s fascinující "realitou" akčních filmů natolik, až se nakonec jejich hranice zdánlivě vytratí. Kenny a Jimmy - vlastně jen z nudy - vtrhnou do vily jednoho ze svých filmových idolů a namířenou ostře nabitou pistolí si na něm a jeho milence vynucují opakování svých oblíbených dramatických výstupů. Autorem hry je americký dramatik William Mastrosimone, který umí zručně budovat psychologické napětí.

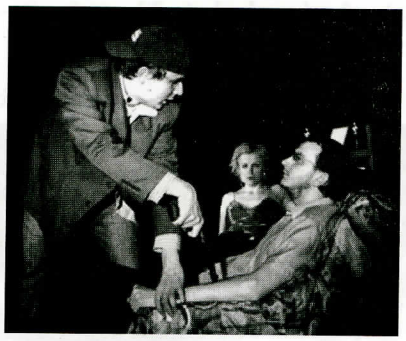
Ze zcela jiného soudku je fekální drama **Prezidentky.** Skandální provokativní černá komedie jednoho z nejslavnějších moderních rakouských dramatiků Wernera Schwaba.

Prezidentky:
na snímku Jana Míška Olina Vetešníková, Jiřina Mejzlíková a Věra Pojmanová

Rozmarné léto:
na snímku Bronislava Vávry Václav Novák, Viktor Trnka a Aleš Dvořák

Jako naprostý šílenci:
na snímku Jana Míška Ondřej Tichý, Naďa Kubínková, Tomáš Klement

Jedni ho označují za génia, druzí za odporné monstrum, netvora, divocha a arogantního nepřizpůsobivce. Josef Jan Kopecký si ke spolupráci přizval silné trio Olinu Vetešníkovou, Jiřinu Mejzlíkovou a Věru Pojmanovou. Herečky nejdřív bojovaly s drsným slovníkem hry, nakonec se ale přestaly zabývat vulgarismy a vrstvu po vrstvě rozkryly hru o nás, o společnosti, realitě, snech, hromádkách, pohlavnosti a styku.

Závěr sezóny pak patřil humoresce Vladislava Vančury **Rozmarné léto**. Poetické dílo plné životních mouder nazkoušela Ivana Nováková. Tuto hru režírovala už v roce 1987. S odstupem času si uvědomila, že by se k textu měla vrátit, protože mu zůstala mnohé dlužná. Vančurův nadhled, laskavost a shovívavost k lidským slabostem a marným touhám nepřestane nikdy okouzlovat.

Jindy klidné divadelní prázdniny budou letos v Exilu nabité zkoušením. Kateřina Prouzová se pustila do anglické komedie **Postelová fraška** dramatika Alana Ayckbourna. Režijním debutem Jany Tiché bude westernová crazy komedie **Limonádový Joe** s živým hudebním doprovodem. Právě tyto dvě inscenace by měly otevřít sezónu 2009/2010.

DIVADLO EXIL SPOLUPRACUJE S ABSOLVENTY JAMU

Tajemství Dámské šatny

Dámská šatna je místo tajemné, mystické a vzrušující. Dokonce natolik, že se Arnošt Goldflam rozhodl o ní napsat divadelní hru. Text, který vzniknul původně přímo na tělo herečkám královehradeckého Klicperova divadla teď uvádí pardubický amatérský soubor Divadlo Exil. Režie se ujal hostující Roman Vencl společně s Michaelou Doleželovou, která zapracovala jako dramaturgyně. Čerství absolventi JAMU jsou teď ve svých prvních angažmá. Roman zakotvil v Olomouci a Míša ve Zlíně.

Co vás přivedlo do pardubického Divadla Exil?

Naše spolupráce s Exilem trvá už delší dobu. Začala dvěma hereckými dílnami, a pokračovala pravidelným

hostováním našeho malého soukromého divadélka Do houslí na prknech Exilu, kde hrajeme mimořádně rádi. Bylo tedy jen otázkou času, než někoho napadne, že bychom mohli se zdejšími herci nazkoušet nějaké představení. Navíc jsme oba rodilí Pardubáci a přesto, že teď už jsme rozprchlí po Brně, Zlíně či Olomouci, tak doma je zkrátka doma a připravování této inscenace je výbornou záminkou jak se tu párkrát do měsíce ukázat.

Proč jste si vybrali právě Goldflamův text?
Protože z těch ostatních třicet komedií, které jsme přečetli, nás žádná nezaujala ani z poloviny tak jako právě Dámská šatna, jenž má navíc oproti ostatním mnoho dalších výhod. Tak např. je pro čtyři herečky, což je vzhledem k nedostatku chlapců, kluků a mužů veliké plus, dále je mnohem méně náročnější, co se potřebných finančních prostředků týče a k tomu všemu byl Arnošt Goldflam jedním z našich pedagogů na JAMU, takže s ním mohli konzultovat veškeré své změny a nejistoty.

O čem vlastně je Dámská šatna?
Možná Vás to překvapí, ale Dámská šatna je především o životě. O životě čtyř žen, které se rozhodly, že ten svůj zasvětí divadlu. Tak je tomu v první řadě, v té druhé samozřejmě nabízí pohled do divadelního zákulisí, ale i ten je trochu netradiční a to z toho důvodu, že nám nabízí možnost podívat se právě do dámské šatny. Bereme-li totiž divadelní zákulisí jako svět sám pro sebe, pak dámské šatny jsou světem ve světě, který je už tak světem sám pro sebe.

Jak probíhalo zkoušení?
Výborně. Jsme rádi, že obsazení se ukázalo jako velmi vhodně zvolené – diváci se mohou těšit na Olinu Vetešníkovou, Janu Tichou, Vlaďku Gurtwirthovou a Lucku Haškovou, která bude alternovat s Kristýnou Hypšovou. Je pravda, že dámy si ze začátku musely zvykat na trochu odlišný model zkoušení, který je vzhledem ke zdejšímu zaběhnutému normálu přeci jen o něco náročnější a tvrdší, ale nese své ovoce. Ostatně sama Káťa Prouzová nás požádala o komedii, na kterou se do Exilu bude chodit ještě dlouho, tak jsme udělali všechno, co bylo v našich silách, abychom její požadavky splnili. Každý, kdo se o to někdy pokoušel, ví, že dělat legraci není žádná sranda.

Kateřina Prouzová

***

CO SE DĚJE **V BRNĚNCI?**

Možná to nebude někoho z vás zajímat, ale každopádně to chceme dát ochotnické veřejnosti na vědomí

V letošním roce máme u nás, Vojanových dětí, celou řadu příležitostí k oslavám. Podařila se nám „Černínova" **MARYŠA** a moc rádi s ní jezdíme doslova po celé ČR (Brno, Vysoké n.J., V.Bystřice, Krupka, Libice n.C., a j.). Dokonce i na Jiráskově Hronovu si ji zahrajeme. Po 5 letech jsme měli derniéru úspěšné komedie R.Coonyho **1+1=3** (33 repríz) a loučili jsme se neradi. Připravujeme derniéru představení L.Gersheho **MOTÝLI**, které držíme na repertoáru přes 3 roky a bude to 22. repríza (taky dobrý, že?). V současné době připravujeme premiéru komedie Z. Podskalského a V. Blažka **SVĚTÁCI** a máme další čtyři nové mladé tváře v souboru. Když se daří, je hned mezi mladými větší zájem o ochotnické divadlo. Nesmírně si toho vážíme a patří za to velké poděkování našemu zřizovateli – Obci Brněnec, odbornému vedení – Jan Heger-Kučera a František Lešovský, našim sponzorům – nelze jmenovat všechny.

V neposlední řadě se na našem stávajícím úspěchu podílejí dlouholetí členové souboru, z nichž **tři se letos dožívají životního jubilea 60 let**. Za prvé: **Karel Černý** – je v souboru s malou přestávkou více než 40 let!!! Je podepsán na všech představeních, ať už jako herec nebo režisér, ale především jako „pracovitá včelka". Dalšími jubilantkami, které sice nejsou v souboru tak dlouho jako Kája (jenom něco přes 30 let), ale bez nichž si brněnecké Vojany nelze představit, jsou **Jana Čiháková a Milada Pavlasová.**

Všem přejeme především pevné zdraví, hodně elánu do dalších let a aby jim ta láska k divadlu vydržela ještě hodně dlouho.

DĚKUJEME, NEODCHÁZEJTE! – a v tom je ten zásadní rozdíl mezi politiky a ochotníky.

DS E. Vojana Brněnec

Maryša, foto Ivo Mičkal

***

KTERAK **CHLUMEČÁCI** DOBYLI BÁJNÝ VYŠEHRAD

Na počátku letošního roku nás oslovili pořadatelé festivalu divadla a hudby s názvem „Vyšehraní", s tím, že jsme byli nominováni k účasti na této akci za Královéhradecký kraj, spolu s divadelním souborem „ Zdobničan Vamberk" a hudební skupinou „Nadoraz". Zájem byl o hru „Sugar". Samozřejmě jsme byli potěšeni a účast přislíbili. V březnu jsme dostali termín našeho vystoupení, - pátek 12.6.2009.

Festival se koná přímo na hradbách Vyšehradu, toho Vyšehradu, který známe z pověstí a bájí, toho Vyšehradu, na jehož „Slavíně" odpočívají mimo jiných i největší velikáni naší divadelní a hudební historie.

A tak jsme se začali těšit, - na to místo, na atmosféru, na diváky... Připravili jsme se tak, jak se připravujeme na každé představení, předem jsme si zajeli zkontrolovat i technické zabezpečení a uklidněni tím, že vše je tak, jak být má, očekávali jsme den „D". A protože jsme se chtěli o kouzlo toho okamžiku podělit i s našimi věrnými příznivci, vypravili jsme jeden autobus i pro ně.

Již předem jsme měli informace o tom, že je v předprodeji prodáno na 200 vstupenek, dalších čtyřicet lidí jsme si přivezli my, vše se jevilo velmi slibně. Scénu jsme měli postavenou velmi rychle, všechno běželo jako na drátku, ale... kam se člověk podíval samý chlumečák, ti pražáci nám stále poněkud chyběli. Chvíli to dokonce vypadalo, že počet herců bude tak fifty fifty s počtem diváků.

Po dvacáté hodině na nás přišla řada. Pražáci se nakonec přece jenom „pochlapili" a alespoň vyrovnali ,co do počtu, chlumečáky, takže v hledišti bylo asi tak do stovky lidí. Vzhledem k tomu, že pršelo, celkem dost velký počet. A tak jsme hráli. A lidi neodcházeli, přestože déšť neustával, a tak jsme tu a tam přidali pár vět, které ve hře sice původně nebyly, ale situace to zkrátka vyžadovala. Byly okamžiky, kdy se smíchu neubránili ani herci v zákulisí. Zkrátka mezi diváky a herci cosi zajiskřilo a tak – déšť nedéšť, dohráli jsme do konce. Jen někteří pražáci, jak se po představení přiznali odběhli o přestávce pro suché svršky ale zase se vrátili. Tohle si prý nemohli nechat ujít.

A tak se stalo, že v jedenáct večer, když představení končilo, byl Vyšehrad náš. Ale musím říct, že to bylo i velkou zásluhou našich diváků, kteří vydrželi. Tak vážení diváci zatleskali jsme vám už na Vyšehradě a tleskáme vám i teď. A děkujeme, protože společnými silami jsme ten Vyšehrad nakonec dobyli a zanechali na něm svoji stopu.

A myslím že v ten okamžik by se za nás nemusel stydět ani pan Klicpera, ani Toníček Lauterbach, ani všichni ti, kdo přiložili ruku k dílu v celé té dlouhé historii Chlumeckého divadla a pomohli tu pomyslnou hereckou káru popotlačit vždy o kousek dál...

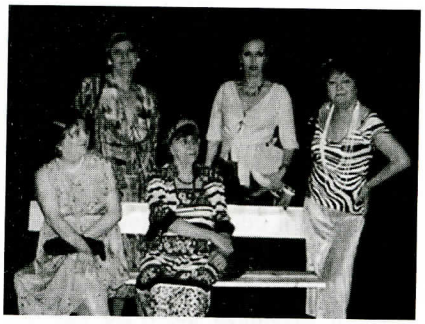
Za Klicperáky, Melodybrass i ShePot, J. Málek

***

HAVLÍČKOBRODSKÉ **ADIVADLO** PŘISPÍVÁ SVOU TROŠKOU DO "PRAŠTĚNÝCH PRKEN":

12. dubna letošního roku měla derniéru "Paní Piperová", ve které v jednadvaceti představeních této inscenace řádili Marta Hermannová a Zdeněk Stejskal.

Souborové "starší dámy" - Marta Hermannová, Lída Honzová, Eliška Kubátová, Slávka Motalová a Maruška Valentová - nastudovaly pod režijním vedením "mladíka" Jardy Ječmínka titul NEJSTARŠÍ ŘEMESLO. Premiéra se konala 20. června 2009 a diváci byli velice nadšeni. Tak se

Souborové „starší dámy":
Marta Hermannová,
Lída Honzová, Eliška Kubátová,
Slávka Motalová,
Maruška Valentová

to zřejmě povedlo! První repríza se bude konat po prázdninách 16. září od 19.30 v Kulturním domě Ostrov Havlíčkův Brod, a pokud budete mít chuť a čas, rádi vás přivítáme.

Těšíme se na sezónu 2009/2010, kdy bude mít ADIVADLO na repertoáru tři inscenace: JEZINKY BEZINKY (detektivní komedie), ČAROVNÉ NÁMLUVY (pohádka) a NEJSTARŠÍ ŘEMESLO (pět žen v parku na lavičce). Bude-li mít kdokoliv o některou z těchto inscenací zájem, nechť se s námi spojí:

ADIVADLO, Na Ostrově 28,
Havlíčkův Brod - mob. 607241427

***

KOLIK OČÍ MÁ DEN

Takový je název komponovaného pořadu k 50.výročí divadla SEMAFOR, který připravil **Divadelní spolek Vojan z Libice nad Cidlinou** v režii Jiřího Hlávky. Premiéra se konala 29.května a já doufám, že to nebyla zároveň derniéra! Zhruba hodinový pořad básniček, povídek, dialogů, informací a hlavně písniček podrobněji mapuje především semaforské období do smrti Jiřího Šlitra. Čtrnáct herců, dvě kytary, příjemná atmosféra. Nemohu než doporučit!

-ex-

DIVADELNÍ

***

NOVÁ PREMIÉRA V ZÁMECKÉM DIVADLE V LITOMYŠLI

Divadelní hru Nejbláznivější den Petera Turriniho (volně na motivy Pierre –Augustina Carona de Beaumarchais – Figarova svatba) uvedl zámecký divadelní spolek ROK A PŮL S VALDŠTEJNEM v režii Ireny Truhlářové.

Tento divadelní spolek vznikl v roce 2008. Repertoár původního spolku Votružák v počtu tří členů byl směřován k dětským divákům a zpestřoval jim návštěvu zámku. Nyní se divadelní spolek jmenuje ROK A PŮL S VALDŠTEJNEM a čítá 12 členů, kteří si vzali za své nastudovat divadelní hru Nejbláznivější den (Peter Turrini). Pierre-Augustin Caron de Beaumarchais – autor Figarovy svatby sestavil plán divadelní hry tak, aby v něm našla místo kritika. Chtěl otevřít oči společnosti na lidské špatnosti, z které je sama společnost nešťastná. Scénář Petera Turriniho nabízí pohled i do současnosti. Někdy se komedie stává spíše tragikomedií. V tomto dramatickém pojetí se prolíná motto: "Spravedlnost je fraška a nestydí se být očividná."

Divadelní představení bylo nastudováno, mimo jiné, k 210. výročí založení zámeckého divadélka na zámku v Litomyšli.

Premiéra: 30. 5. 09,
informace z programu k představení.

Režisérka dodává: „Byl to neskutečný boj, už jsem ani nevěřila, že k premiéře dojde. Všechny role přeobsazené – úrazy, 7 zlomených žeber, zákeřné chřipkové epidemie... A moc mi pomohla Jana Paulová, když si vzala na starost kostýmní složku inscenace. Z představení mám radost, doufám, že radost budou mít i diváci.

***

DIVADLO ZAHRADA V BROUMOVĚ

Divadlo Zahrada vzniklo v roce 2007 v rámci projektu Agentury pro rozvoj Broumovska - Zahrada kulturní. Jedná se o profesionální repertoárové divadlo, jehož zakladatelem je Jan Holek, který je zároveň hercem a režisérem. Domovskou scénou je pro divadlo Zahrada* Klášterní zahrada v Broumově, kde také od května do září pravidelně uvádí své inscenace. V zimním období se z divadla stává "divadlo zájezdové" a vyjíždí za svými diváky po celé republice.

V premiéře 30. května 2009 uvedlo jednu z nejslavnějších her dramatika Václava Havla **AUDIENCE**. V režii Jana Holka hrají Jan Holek a Pavel Novák.

Divadlo Zahrada* má na svém repertoáru další dvě inscenace - Beckettovo „Čekání na Godota" a Topolovu „Kočku na kolejích".

http://www.nase.broumovsko.cz/aktuality/audience---vaclav-havel-premiera.html

Divadlo Zahrada Broumov, Audience

***

V OPOČNĚ MÁ DIVADLO DLOUHOLETOU TRADICI

Již v první polovině minulého století se hrálo loutkové divadlo i ochotnické divadlo, po válce se v tradici pokračovalo a hraje se v různých seskupení dodnes.

V roce 2003 bylo založeno Sdružení pro rozvoj kulturních aktivit Opočna, které v současné době sdružuje ochotnické divadlo KODYM, loutkové divadlo OPOČENSKÝ KAŠPÁREK, a maňáskové DIVADÉLKO BATOLE. V tomto roce se pořádá celoroční akce OPOČENSKÝ POHÁDKOVÝ ROK 2009. Cílem této akce je vytvářet dobré mezigenerační vztahy a příjemné životní prostředí. Součástí je výtvarná a literární soutěž s pohádkovým zaměřením pod názvem OPOČENSKÝ DIVADELNÍ PODZIM 2009. Akce se aktivně zúčastní děti i dospělí, základní a mateřská škola z Opočna i z okolí, ZUŠ, Ústav sociální péče pro dospělé a domov důchodců z Opočna. Na podzim se bude prezentovat domácí soubor s dramatickou tvorbou pro děti: 2 skupiny ochotnického divadla KODYM připravují autorské pohádky BLUDNÝ KOŘEN a TIŠE, LES VYPRÁVÍ.

V současné době soubor uvádí v režii Josefa Machače.lidovou vodáckou operetku Jaroslava Jankovce "SRDCE V RÁKOSÍ" , která se ode-

hrává ve světě plném neskutečných vášní či náhodných vzplanutí, kde hlavním aktérem je láska ztvárněná v nespočetných podobách dramatu.

Nechte se unést do doby 30. let na palubu parníku SRDCE, kde se během děje postupně seznámíte s celou plejádou komediálních, místy až svérázně podivínských postav. K tomu se budou linout líbezné melodie, které dokreslí barvité osobnosti příběhu, který se před Vašima očima rozehraje a k překvapení Vás všech přinese řadu nečekaných zápletek, které však postupně dosáhnou rozuzlení.

Kontakt: Machač Josef, jmc.trnov@centrum.cz, 728 207 115

***

STÁLE SVÁDÍME BOJ

MEZI CHUTÍ SE VŠÍM PRAŠTIT A LÁSKOU K DIVADLU.

Problémem je, že k nám postupně sice přišlo pár nových členů, ale vesměs jde o příliš mladé jedince na to, aby brali divadlo vážně a především poctivě docházeli na zkoušky. Blanka Šolcová i nadále musí nést režisérské břímě, přesto že se jako režisér vůbec necítí dobře a mnohem raději by se věnovala výhradně hraní. S tím co hrát problémy nemáme, protože se mi zatím vcelku daří psát pohádky vhodné pro naše dětské publikum. Máme i šikovné ruce, které se postarají o přípravu všeho potřebného pro představení – takže tohle zatím zvládáme. Ale jak od odchodu Marie Sekáčové opakujeme neustále dokola, potřebovali bychom pevnou ruku ve vedení a několik opravdu poctivých a zapálených lidiček, aby byla opět radost do divadla chodit.

Po prázdninách se situace ještě o něco více zkomplikuje, protože nám jednak odejdou (kvůli škole) dvě "nejzkušenější" mladé holčiny... - a já už také nebudu hrát, neboť čekám přírůstek do rodiny, takže budu moct Blanku nějakou dobu podporovat pouze psychicky - a pomáhat jí nejvýš tím, že připravím nějakou novou pohádku, popřípadě zaskočím nakreslit kulisy...

Jak vidíte, je to neustálé trápení se, které bychom nikomu nepřáli.

Katka Vašková,
DS J. K. Tyl Moravská Třebová

***

ČTYŘLÍSTEK

TRUTNOVSKÝCH ŽEN

Slávka Tomanová, Růžena Řezníčková,Milena Janečková, Daniela Munzarová, které mají rády literaturu a divadlo, připravily literární hodinku volně podle textů Ivanky Deváté, Simony Monyové a Terezy Boučkové **DRAHÉ ŠTĚSTÍ aneb Na každém šprochu...**

***

DĚTI ZHODNOTILY SVOU CELOROČNÍ PRÁCI

PŘEDSTAVENÍM

V pohádce **"Šípková Růženka"** se představili **členové dětského divadelně dramatického souboru při KD Holice a DDM Holice.** Adaptaci známé pohádky na motivy Zdeňka Skořepy, doplněné verši Anny Boublíkové pro potřeby dětského divadelního souboru upravila Jitka Juračková, která se zároveň ujala i režijního vedení.

***

bude...

LOMNICKÉ

KULTURNÍ LÉTO

JIŽ PŘIPRAVENO

Je tomu již 15 let, co se v hlavách členů ochotnického spolku J. K. Tyla v Lomnici nad Popelkou spolu s hudebním skladatelem a dirigentem Jaroslavem Krčkem zrodil výtečný nápad. A sice, založení hudebně-dramatického festivalu Lomnické kulturní léto. Nápad se ujal, festival si získal velkou oblibu u diváků nejen lomnických a díky všem šťastným okolnostem se v termínu od 17. do 26. července uskuteční již jeho 15. ročník. A že jde o ročník jubilejní svědčí i program letošního festivalu. Již nyní se můžete těšit na dvanáct žánrově odlišných pořadů, které se uskuteční v Tylově divadle, kostele sv. Mikuláše z Bari, kulturní dílně Jaroslava Krčka na Rváčově- Černé, kostele Proměnění páně na Táboře a v Městském muzeu. Za zmínku jistě stojí koncert, jenž se uskuteční v pondělí 20. července v kostele sv. Mikuláše z Bari u příležitosti dalšího významného jubilea - 70. narozenin Jaroslava Krčka, vystoupení Kubelíkova tria, koncert lomnického rodáka, houslového virtuóza Ivana Ženatého a mnoho dalších pořadů, jenž jistě potěší každého diváka. Nesmím opomenout hned první pořad celého festivalu. Večer 17. července bude patřit lomnickým ochotníkům. Na prknech, jenž znamenají svět uvedou premiéru muzikálové komedie Carla Goldoniho Poprask na laguně. Autorské písně do hry složil lomnické kulturní veřejnosti jistě velmi dobře známý učitel na základní škole, Miroslav Pěnička. Komedie z prosluněné Itálie, zachycující mravy tamních obyvatelů, bude navíc doprovázena živou kapelou...Podrobný program celého festivalu na darese http://www.dstlomnice.wz.cz/

Své příznivce srdečně zve na všechny pořady DS J. K. Tyl Lomnice nad Popelkou.

Petr Sádek

ŠKOLA HROU

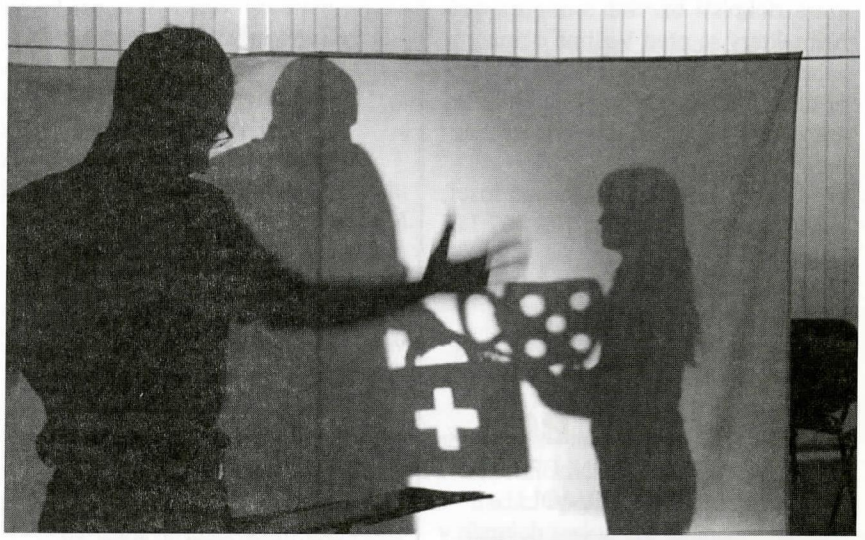
„BRUNDIBÁR - *neobyčejný příběh*“ V JAROMĚŘI

(Zpráva z dramatického workshopu v rámci mezinárodního projektu v ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř)

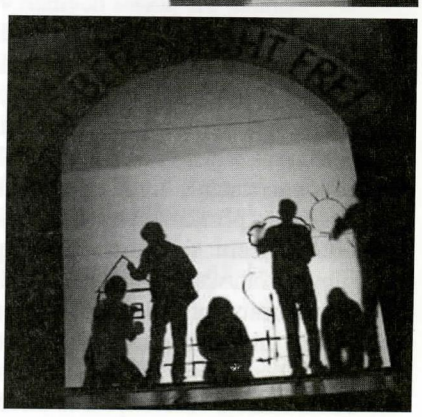
Brundibár je dětská opera, kterou napsal Hans Krása a Adolf Hoffmeister krátce před 2. světovou válkou. Brundibár je dětská opera, kterou nastudovaly děti z dětských domovů v terezinském ghettu. I když do zkoušení zasahovaly transporty do Osvětimi a odvezené děti nahrazovaly děti nové, premiéra byla na podzim roku 1943. Do podzimu 1944 se odehrálo 55 repríz.

Brundibár měl nejen pro děti v ghettu zvláštní význam, všichni dobře chápali jeho poselství vyjadřující víru v konečné vítězství dobra nad zlem. Závěrečný sbor z této opery se stal skutečnou hymnou ghetta.

Brundibár je příběh, který jsme nazkoušeli v divadelní dílně během 12ti hodin v šesti dnech. V pondělí (11. května 2009) se sešlo dvanáct účastníků: čtyři Češi, dvě Slovinky, tři Němci, tři Litevci, dva překladatelé, pěvecký sbor, který měl „předzkoušeno“ a já, která měla plnou hlavu i papír nápadů na inscenování … další pondělí byla premiéra v Městském divadle v Jaroměři. Celý projekt byl zaměřen na židovskou kulturu, holocaust a projevy neonacismu. Byli jsme v Židovském muzeu, sešli se s pamětníky a podařilo se na budovu ZUŠ umístit pamětní desku na rodinu, která na stejném místě žila a z Osvětimi se nevrátila…

Práce v divadelní dílně byla nepopsatelná, nejrychlejší komunikace - pohybem a rukama a nohama, někteří mladí lidé stáli na jevišti poprvé…Od zastaveného pohybu a emotivního výrazu k gestu a plošným loutkám… Všechno probíhalo v neskutečném tempu a pracovním nasazení. A to nás všechny sblížilo, za jeden týden se vytvořila kompaktní skupina, která se den po premiéře - rozešla. Zbyly pocity, vzpomínky, fotografie, DVD záznam a víra, že práce nebyla zbytečná. Podařilo se nám jednoduchý příběh Aničky a Pepíčka, jejich nemocné maminky a flašinetáře Brundibára ztvárnit stínoherně v jedné z terezínských bran za pomoci pěveckého sboru naší školy a zahraničních hostů. Vše bylo prezentováno jako komponovaný pořad s názvem „Nedovedu pochopit“, zasazeno do rámce projekce stejnojmenného klipu nadace Člověk v tísni, dobových fotografií a textů.

Představení skončilo a z diváků, kterých bylo na dvě stě, se vůbec nikdo nezvedal a neodcházel…to byl nejen pro mě nejsilnější zážitek z projektu a pietní vzpomínka na šest miliónů Židů zavražděných během 2. světové války, v dnešní době nadmíru aktuální…

Jarka Holasová

(více na www.zus-jaromer.cz).

Foto Cyril Holas - z dílny a společných zkoušek s pěveckým sborem..

VÝCHODOČEŠI NA NÁRODNÍCH PŘEHLÍDKÁCH

DIVADELNÍ DĚČÍN
VÝCHODOČESKÝMA OČIMA

Kateřina Bohadlová v předstaní Andromache

Pokud mne paměť neklame, tak poprvé za dobu existence národní přehlídky amatérského činoherního a hudebního divadla zde chyběli manželé Císařovi a tak zaskakuji za Mirku, která o této přehlídce každoročně referovala.

Letos se prvně konaly obě části přehlídky v Děčíně (14. - 17. 5. a 21. - 24. 5.) v příjemném prostředí Městského divadla. Viděli jsme celkem dvacet představení, z nichž pět vybočilo nad průměr a bylo doporučeno respektive nominováno k postupu na Jiráskův Hronov. Z východočeských souborů se mezi ně zařadili Geisslers Hofcomoedianten Kuks s inscenací *Andromache*, která vychází z nedávno nalezeného libreta Apostola Zena s devíti áriemi a předehrou k Bioniho opeře Andromache z roku 1730. Porota ocenila především hned v počátku čitelně exponovanou formu (je ihned jasné, že půjde o hru s divadelními prvky) a cílevědomou práci s divadelním znakem a metaforou, takže se diváci ve značně spletitém příběhu dokázali bez problémů orientovat. Kromě doporučení do programu JH obdrželi Geissleři cenu za inscenaci a Stanislav Bohadlo čestné uznání za dramaturgii a transkripci.

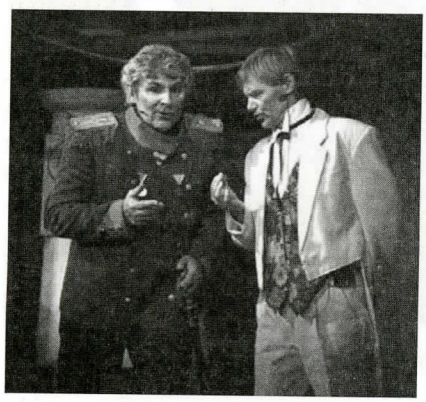
Méně se dařilo Náchodské divadelní scéně nominované z Červeného Kostelce s inscenací *Strýčka Váni*. Představení působilo - alespoň ve srovnání s přehlídkou v Červeném Kostelci - poněkud unaveně a také trvalo o něco déle. Více tak vyniklo, že se vytratila komediální rovina Čechovovy hry a že se soubor soustředil pouze na její tragické tóny. Tím i charaktery postav vyzněly poněkud zjednodušeně a ničím nás v průběhu hry nepřekvapovaly. Nejvýraznější postavou byla v Děčíně Soňa Lucie Peterkové, což bylo po zásluze oceněno čestným uznáním.

Z krajské přehlídky Pardubického kraje postoupil do Děčína DS Hýbl při KC Česká Třebová s inscenací úpravy Gogolova Revizora z dílny slovenských autorů Teodora Šeba Martinského, Jána Tury a Bedřicha Krasomila, kteří ji na počátku 70. let uvedli jako hru se zpěvy pod názvem *Chlestakov*. Tato úprava má své problémy, jde proti smyslu původní hry a posouvá realistického Gogola k nezávaznému zábavnému divadlu. Z jeviště bylo patrné, že soubor věnoval přípravě a nastudování inscenace hodně práce, ale s úskalími předlohy se mu bohužel nepodařilo zcela vyrovnat.

Ještě bych měla zmínit soubor ze severní oblasti bývalého Východočeského kraje, a sice Turnovské divadelní studio A. Marek, které se představilo s Hakenovou úpravou Čechovových *Tří sester*. Haken sice zachoval základní strukturu předlohy a některá dějová fakta, ale sestrami jsou v tomto případě tři bratři. Přenesení děje z ženského do mužského

Strýček Váňa

Chlestakov

principu by mělo divákovi přinést nové informace v pohledu na základní téma hry, ale to se v Děčíně nestalo a tak jsme trochu tápali, co nám chtěli turnovští muži vlastně sdělit. Dramaturgická skladba letošní děčínské přehlídky byla pestrá a bylo potěšitelné, že také v těch méně vydařených inscenacích jsme nacházeli leccos zajímavého, o čem stálo za to diskutovat a zamýšlet se nad tím.

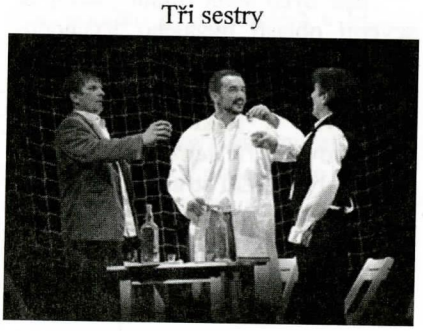
Odhlédnu-li od divadla, pak musím zmínit, že po dobrých zkušenostech z loňska bylo opět zařazeno fotbalové utkání poroty (letos i s redakcí zpravodaje, protože polovina poroty se omluvila) proti zbytku světa, ale podle mého (a nejen mého) názoru dvakrát do téže řeky nevstoupíš... Zase jsem byla za porotu postavena do brány, ale zbytek světa to bral tentokrát příliš vážně, takže to až taková sranda jako loni nebyla a při snaze aspoň něco chytit jsem si odnesla naražený palec a byla jsem šťastná, že jsem to vůbec přežila. Doufám, že jsme dostatečně důrazně vnucovali řediteli Městského divadla Děčín Petru Michálkovi, že pro příští rok musí vymyslet zase jinou ptákovinu.

Samotný závěr přehlídky a vyhlášení výsledků jsme tentokrát zažili na palubě lodi plující po Labi a mělo to určitě svůj půvab (trpěla jenom Simona Bezoušková, které se na lodích dělá špatně a přitom musela vyhlašovat ceny). A když loď přistála, rozloučili jsme se a rozprchli do svých domovů.

Alena Exnarová, píšící porotkyně a fotbalová (pseudo)brankářka

Foto Ivo Mičkal

Tři sestry

***

ŠRÁMKŮV PÍSEK 2009

Z přehlídek Audimafor a Modrý kocour východočeský region na ŠP zastupovaly soubory:

NĚKDO

- dvoučlenný soubor jednoho herce (ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř)
Jakub Maksymov a Jarka Holasová:
Ve dvě na hruškách II.
Režie Jarka Holasová a Jakub Maksymov

DS SNOOP

Opatovice nad Labem
Biljana Srbljanović:
Rodinné příběhy
Režie Aleš Dvořák

J. S. T. E. ARTYŽOK a DRED

Dekalog: Kamtenpláč
(adondellanto)
Režie Ondřej Pumr

Město Písek každý rok hostí festival s přízviskem Šrámkův a podtitulem přehlídka experimentujícího divadla. Definice je to tak vratká, že se pod ní vleze ledacos a čistě experimentujícím souborem bylo pouze představení Protentokrát mimo Libereckého studentského divadla, které vystupuje pod psychedelickou značkou LSD. Stylem svých výstupů se aktéři přibližovali žánru kabaretu a chtěli si vyzkoušet různé divadelní prostředky, jevištní existenci, komediální prvky a jejich účinek na diváka. Ostatní soubory se pouštěly mimo zvolený žánr jen mimořádně a experimentovaly pouze v jednotlivostech.

Čistě loutkářským a velice zdařilým opusem bylo vystoupení Ve dvě na hruškách II. ZUŠ F.A. Šporka z Jaroměře, které bylo porotou po zásluze oceněno. Cyklista na kole –

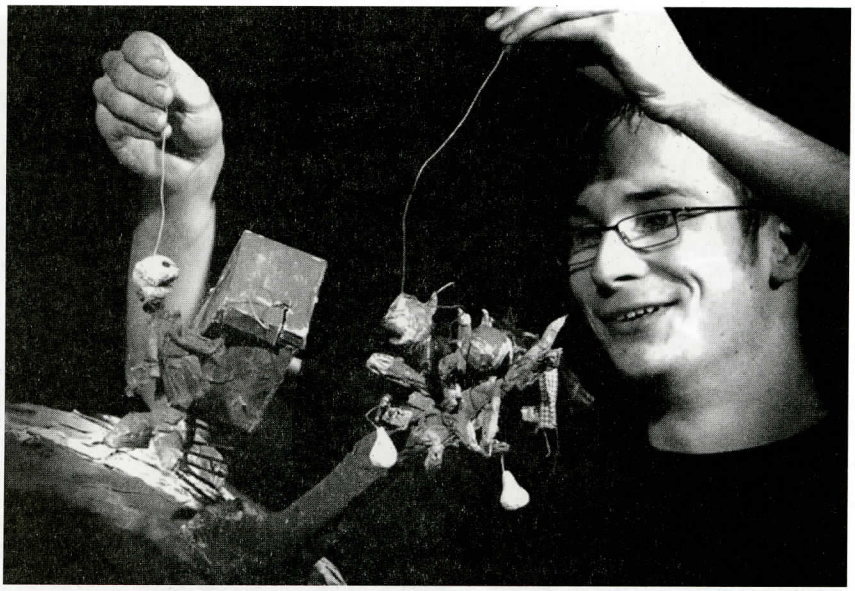
jakýsi Bůh - roztáčel zeměkouli, na níž se rozehrávají vypjaté situace - dobíhání do školy, loupež banky, rvačka opilců a krádeže hrušek ostražité ježibaby. Ježibaba svou kletbou uvězní na hrušce i smrtku, takže nikdo nemůže zemřít. Je pouze na Bohu, aby situaci vyřešil. Miniaturní loutky zaujaly. Cit pro zkratku potěšil a jasná sdělnost byla velikým vydechnutím po předcházejících leckdy neumných kusech. Svým představením Jakub Maksymovov prokázal, že loutkářskému řemeslu rozumí a ovládá jej.

Opatovický divadelní soubor SNOOP si vybral k inscenování drsné černé drama Rodinné příběhy. S tou vystoupila loni na brněnském festivalu Encounter bělehradská Fakulta dramatických umění a slovenská VŠMU se s tímto titulem již podruhé zúčastnila přehlídky vysokých uměleckých škol Zlomvaz. Opatovičtí se svým mladým věkem dětským postavám Rodinného příběhu blížili mnohem více. Z inscenace přesto nebylo patrné původní téma dramatu – děti hrající si na své rodiče, které by někdy nejraději zabili. Režisér Aleš Dvořák nenašel v textu všechny kvality a dal na odiv jen tu trpkou surovost s mottem: „Člověk je člověku nepřítelem." Autorka Biljana Srbljanovic chtěla však svým dramatem říct více.

Soubor DRED ve spolupráci s J.S.T.E Artyžok na písecké přehlídce převedl další díl Dekalogu s názvem Kamtenpláč (adondellanto). V tomto případě však divadelníci ze svých ambic natolik slevili, že se očekávaný rituál nekonal. Jak po divadelní, tak po náboženské stránce. Mnoho zajímavých nápadů zůstalo nevyužito a kromě působivých biblických citátů k divákům nic nedoléhalo.

K vrcholům Šrámkova Písku kromě zmíněných Hrušek patřila i improvizace početné skupiny herců Láhor/Soundsystem s Diskrétním dnem a Divadlo Kámen s inscenací Zvěstování Bohunce, kdy si inscenátoři úspěšně vyzkoušeli v žánru absurdní dramatiky „dynamický řetězec naléhavých konkrétních otázek, na které by bylo dobré nějak odpovědět". Letošní deštivý Šrámkův Písek vyvážil uměleckými kvalitami některých inscenací podmračené počasí, v němž na nábřeží chřadly i sochy z písku.

Václav Bartoš

Jakub Maksymov, Ve dvě na hruškách

ZE ZPRAVODAJE ŠRÁMKOVA PÍSKU

Odborné lektorstvo celostátní přehlídky experimentujícího divadla Šrámkův Písek se rozhodlo do programu Jiráskova Hronova 2009 doporučit inscenace:

Ve dvě na hruškách II.
Někdo Jaroměř,

Žena. Říkejte mi žena
Antonín D. S. Praha

Diskrétní den
Láhor soundsystem,

A nominovat inscenaci:
Zvěstování Bohunce
Divadlo Kámen Praha

V KOSTELCI MI PADALO ÚPLNĚ VŠECHNO

(ze Zpravodaje ŠP vybíráme, s laskavým dovolením, rozhovor s Jakubem Maksymovem, hlavním protagonistou představení Ve dvě na hruškách II. a jeho vedoucí Jarkou Holasovou)

První verzi inscenace Ve dvě na hruškách jsi hrál loni na Dětské scéně. Když ses teď přehoupl do středoškolského věku, objel jsi s novou verzí několik dalších postupových přehlídek (a získal doporučení na Šrámkův Písek, Mladou scénu i Loutkářskou Chrudim – pozn. red.). Jaký byl důvod, že jsi „s Hruškami" pokračoval dál? Bylo ti líto rozloučit se s dobrým nápadem?

J. M.: Určitě mi bylo líto se s tím rozloučit, dalo mi to hrozně moc práce, už jenom ta zeměkoule, uplácat to všechno, vyrobit všechny paraván-ky... Ale jak jsme s tím loni jezdili po přehlídkách, zjistili jsme, že ta inscenace klade hrozně moc otázek a my jsme se chtěli pokusit na ně odpovědět a dramaturgicky to dořešit. Mysleli jsme si, že ta hra na to má.

J. H.: Po Dětské scéně se nahromadilo mnoho podnětů od poroty, diváků a od kamarádů. Hned přes noc jsme vymysleli, jak na to, a pustili se do toho. Proto ta římská dvojka.

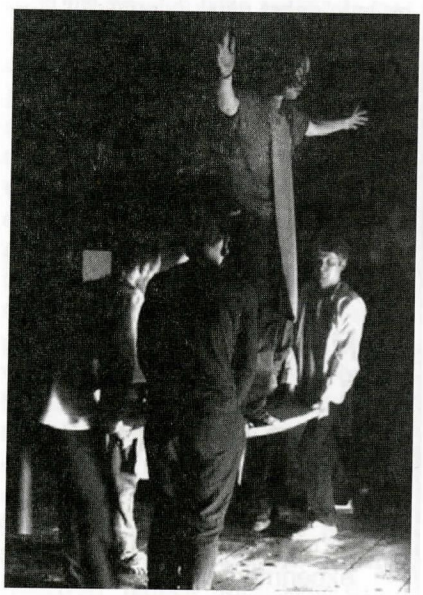
DIVADELNÍ

DS SNOOP Opatovice n/l., Rodinné příběhy

Vybavujete si dnes ještě, co bylo na úplném začátku? Mám pocit, že je tvá práce ovlivněná Jirkou Polehňou...
J. M.: Jirka Polehňa akorát namluvil kosmonauta. Ale pokud jde o ten způsob práce, asi je to nějak ve vzduchu. A je pravda, že jsem tehdy u nás v Jaroměři chodil na loutkářskou konzervatoř, kde Jirka taky učil. Celé to ale začalo z potřeby či nutnosti nazkoušet individuální absolventské představení v rámci naší ZUŠ. Nejdřív jsem udělal představení O Honzoj, a poněvadž mě to chytlo, chtěl jsem další rok pokračovat a zase něco vytvořit. Našel jsem text, a tohle z toho vzniklo. Původní inspirace je ve španělské pohádce Paní Bída, postavené na podobném motivu jako třeba Dařbuján a Pandrhola. Přemýšleli jsme o tom, jak by to vypadalo v globálním měřítku. Z toho vznikl nápad se zeměkoulí.

Už loni na Dětské scéně jsem viděl, že máš sice všechno precizně do detailu vymyšlené a vyrobené, ale je toho tolik, že se vždycky něco neočekávaného musí přihodit – viz dnešní odlet rakety. Nakolik s tím v představení počítáš?
J. M.: Už jsem si na to zvykl.
J. H.: Řekli jsme si nakonec, že je dobře, když se tam pokaždé začne něco dít. Je to tvořivý proces na jevišti a Jakub se s tím popere. Nikdy nevíme, co se stane, ale on to musí řešit – experimentálně.

J.S.T.E. ARTYŽOK a DRED,
Dekalog: Kamtenpláč

Zaslechl jsem názor diváků, kteří tě viděli na různých přehlídkách, že když ti výjimečně všechno přesně vychází, ztrácí to kouzlo...
J. M.: To je asi pravda, Nejlepší představení jsem odehrál v Kostelci nad Orlicí, kde mi padalo úplně všechno. Na stromě ani nezbyly hrušky, takže pak nebylo o čem hrát.

-aku-

ODPOSLECHNUTO (Z ÚST LEKTORŮ)...

Císař: Oceňuji zvláštní symfonickou metaforičnost. Mně se to líbí, beru inscenaci jako hříčku, která má své vlastní téma, včetně toho, jestli hruška umístěná poblíž Koreje má svůj význam. Když loutkové divadlo není doslovné a popisné, ale pracuje s obrazností, jsou v něm pro mě jisté velmi přitažlivé postupy, na které se vždycky rád dívám.

Zemančíková: Příběh je jednoduchým rozvedením pohádky Dobře, že je smrt na světě, kterou najdeme snad v každé kultuře. Líbí se mi, že představení má metafyzický rozměr. Kdo je ten, co šlape na bicyklu? Pro mě je to jednoznačně bůh. Vnímám to jako nefrázovitou, elegantní připomínku, že existuje něco, co je víc než my. Ocenila sem, že herec, který šlape na tom kole, celou dobu nejen šlape, ale i hraje.

Hulec: V Kostelci jsem představení viděl hodně zblízka, a tak jsem si dnes sedl pro změnu hodně dozadu. Představení je hodně postavené na intimním kontaktu s divákem. Když je člověk dál, vnímá to mnohem méně. Z dálky mi přišlo škoda, že některé příběhy jsou říkány příliš moc rychle.

Šimko: Líbilo se mi, jak to bylo hravé a velmi dobře provedené a zahrané. Představení mi ukázalo, že na tak závažné téma se dá udělat jednoduchá hravá zkratka, kterou se toho tématu aspoň dotknu. Je to kondenzovaná lidová moudrost hravým způsobem.

ZPRÁVA Z CESTY DO PÍSKU A ZPĚT...

(Jakub Maksymov s Jarkou Holasovou vzpomínají na letošní ŠP)

Jakub Maksymov

Vyrážíme (já a Pavel) časně v pátek, v 11:01 z Jaroměře (přisedáme si do vlaku k Jarce). Písek nás přivítal na konci května svým listopadovým image. Hned ten den jsme zhlédli čtyři představení. Neustále polemizu-

jeme o tom, zda-li inscenace Ve dvě na hruškách II je dosti experimentální. Musí se při hraní něco nečekaného stát, ať nezklameme.

Druhý den ráno vstáváme pozdě. Slepené oči promýváme vodou. Přijíždí Matěj. Celé se „to" musí ještě jednou vyzkoušet, kvůli světlům. Svítí se z kabiny, z které není do rohu jeviště, kde hraji, skoro vidět. Minutu před představením zjišťuji, že mám na ponožce díru. Docela malá byla, ráno ještě nebyla ani vidět, ale teď už je těžko přehlédnutelná. Ano, přichází čas na experiment! Pavel má na sobě od rána totiž také černé ponožky. Narozdíl ode mne je má však po celou dobu hraní schované v botách. Celá skutečnost se obešla bez kožní vyrážky. Je úžasné hrát s lidmi, kterým se dá až takto věřit. Představení se v celku vydařilo. V úplném závěru se odtrhla raketa (tuším, že 2. kosmická rychlost!) od oběžné dráhy a mizí kdesi v publiku. Na diskusi padlo, že představení nefunguje tak dobře, když všechno vyjde úplně přesně. Vyšší boží princip Pavel byl pochválen, že hraje, i když nehraje. Pak přišel další divadelní nářez a pocity se začaly mísit. Jako unavený divák jsem toho přijal daleko méně než za čerstva. Neděle, poslední představení, na vyhodnocení kvůli spoji nečekáme, odjezd, z části dobrodružný. Vlaky nabíraly na zpoždění a nečekaly na sebe. Geniální spoje začaly ztrácet na své dokonalosti. Za šest hodin jsme byli doma (teda alespoň někteří... vlastně jenom já).

Jarka Holasová

Pátek: Prší. Do Písku přijíždíme výlukovým autobusem a s hodinovým zpožděním (porota autem taky) a tak stíháme zahájení a první představení. Hurá! Stále prší.

Sobota: Prší. Hrajeme až v poledne. Auto s výpravou stihlo přijet o hodinu a půl dříve něž jsme čekali. Prší. Zkouška proběhla...v klidu, díky technikům v Kulturáku, děkujeme moc. Hrajeme na jevišti s diváky, Matěj svítí z kabiny osvětlovače z druhé strany sálu od stropu, zvukařím, stojím na židli a moc toho nevidím...Jen aby se toho dělo všeho akorát...děje se, ve finále odlétá raketa, to Jakub nečekal, já už asi půl roku. Prší. Povídání s porotou a diváky bylo „hravé". Činohra ať dělá, co dělá, na celé zeměkouli nezahraje...loutkové divadlo je už takové. Pro někoho byla forma hravější než obsah...někdo by v závěru strhal i školu, Někdo se potutelně usmíval. Poprchává.Sobotní divadelní maratón končí na velkém sále po půlnoci. Mrholí. Neděle: Mezi mraky se chvílemi objeví i modro. Poslední dvě představení. Výšlap na rozhlednu Jarník vzdáváme a jedeme domů, opět vlakem a s výlukou. První rychlík ujíždí ve Zdicích, druhý má dvacetiminutové zpoždění, v Praze dobíháme další rychlík v poslední minutě. V Jaroměři jsme za světla. Prší. Dochází textová zpráva o výsledku...Polojasno.

***

MLADÁ SCÉNA 2009

Do programu přehlídky Mladá scéna byly na základě doporučení poroty Audimafor zařazeny čtyři představení

Krátký proces s Jelizavetou Bim Bam Bum
souboru preDRED – StudentskáDREDSekce Náchod

Rebelové
souboru VESELÉ ZRCADLO Gymnázium Ústí nad Orlicí,

Ve dvě na hruškách II.
dvoučlenného souboru jednoho herce Někdo - ZUŠ Jaroměř

a ***Rodinné příběhy***
Divadelního souboru SNOOP Opatovice nad Labem.
Soubor z Opatovic byl lektorským sborem Mladé scény doporučen programové radě Jiráskova Hronova. Bohužel, představení na JH neuvidíme ze zdravotních důvodů člena souboru.

Energetická bomba jménem MLADÁ SCÉNA!!!

Letošní celostátní přehlídka mladého amatérského divadla se prvním rokem konala v Ústí nad Orlicí. Ve městě, které v pořádání divadelních setkání není žádným nováčkem a rozhodně netrpí na nedostatek tolik potřebné infrastruktury. Nemám na mysli jen velké Roškotovo divadlo, Kulturní dům a Gymnázium, ale především nově zrekonstruovanou Malou scénou. Ta se po pět červnových dní stala informačním, kulturním i společenským centrem.

A jak ubíhal život na Mladé scéně?? Hrozně rychle. Nešlo se zastavit. Ráno se mnozí těžce probouzeli po náročné noci a spěchali na jeden ze seminářů. Rychle na oběd a hurá do víru divadelních představení. Navečeřet se, utíkat na diskuzi a vychutnat si večerní program. Než jste se nadáli, byl tu nový den a celý ten koloběh se opakoval. Spotřebovávali jsme při tom spousty energie, ale vždy se našel někdo, kdo nám jí ochotně vracel. Ať to byla Lenka Janyšová, hlavní pořadatelka vyzařující optimismus v té nejčistší formě, nebo samotní mladí divadelníci.

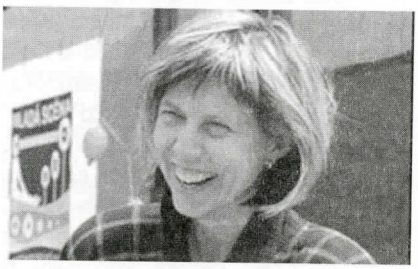
Každé představení, bez výjimky, mělo totiž v sobě jakýsi energetický náboj. Ochotu mladých lidí se vyjadřovat. Promlouvat prostřednictvím divadla k veřejnosti o tom co je zajímá, ovlivňuje. Sdělovat své myšlenky a postoje. Mluvit prostě o sobě samém. Pobavit nebo rozplakat. Tématem se stal například strach z maturity, obava dívek o míru své tělesnosti (anorexie a obžerství), vztah ženy a muže, či prostá snaha bavit sebe a ostatní. O jednotlivých inscenacích se dočtete ve festivalovém zpravodaji, ale ta vnitřní síla, kterou na vás celek zapůsobil, se prostě musí zažít.

Je to už skoro měsíc, co jsem se s branami města Ústí nad Orlicí rozloučil, ale pořád se zdá, jako by to bylo včera. Ještě dlouho budu ze vzpomínek čerpat dobrou náladu a doufám, že další ročníky jí budou stejně našlapané. Po vzoru Improligy na závěr do Ústí vzkazuji: „Budeme dělat Mladou scénu! Jooooo!!!"

(V Hradci Králové, při festivalu Divadlo Evropských Regionů zavzpomínal Václav Falta ml., DS Opatovice nad Labem – představení Rodinné příběhy)

NEJVÍC SE BOJÍM LIDSKÉ BLBOSTI

(Ze zpravodaje Mladé scény jsme vybrali rozhovor s Lenkou Janyšovou, ředitelkou celostátní přehlídky Mladá scéna, členkou rady města, učitelkou, režisérkou, neuvěřitelně akční, energickou a příjemnou ženskou)

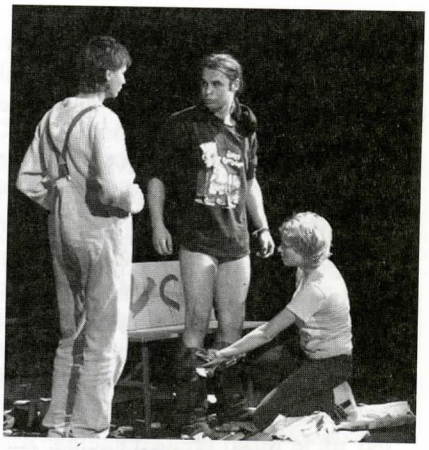

Jak došlo k tomu, že jste se přihlásili do výběrového řízení na spolupořádání celostátní přehlídky studentských divadelních souborů?
V Ústí nad Orlicí se nám podařilo založit občanské sdružení Malá scéna, se kterým jsme se přihlásili do konkurzu na pronájem budovy Malá scéna. Takže jsme věděli, že nějakou dobu budeme fungovat v novém divadelním prostoru. Všichni z našeho sdružení jsme divadelníci, proto jsme tu chtěli nějakou divadelní přehlídku mít. A když NIPOS-ARTAMA vypsali výběrové řízení, okamžitě jsme této situace využili a pokusili jsme se do Ústí získat zpět to, co z něj odešlo. Dříve se tu totiž konala Dětská scéna. Tak jsme se přihlásili a vyhráli.

Takhle to zní jednoduše, ale samotná organizace bude asi trochu náročnější. Máš s podobnými akcemi nějakou zkušenost?
Vyloženě celostátní přehlídku pořádám poprvé. Ale určitě mám mnoho zkušeností z ježdění po různých festivalech a seminářích. Navíc jsem mnohdy spoluorganizovala Mistrovství Evropy závodů do vrchu, různé cyklistické závody. Z organizačního hlediska jsem si to dokázala představit a navíc naše parta z občanského sdružení Malá scéna jsou úžasní čtyři lidé, kteří se navzájem doplňují a pomáhají.

DS SNOOP Opatovice n/l., Rodinné příběhy

DS SNOOP Opatovice n/l., Rodinné příběhy

Co konkrétně máš na starost ty sama?
Tím, že se studentským divadlem mám zkušenost, protože vedu místní studentský soubor, pustila jsem se především do grantů. Napsala jsem grant na Ministerstvo kultury, Pardubický kraj a Město Ústí nad Orlicí. Podpora zmíněných institucí nám velmi pomohla a pořádání přehlídky usnadnila. Musela jsem proniknout do ekonomických oblastí, umět sestavit rozpočet, mít konkrétní představu, kolik peněz můžeme na jaké aktivity rozdělit. Snad to všechno vyjde.

Vzhledem k tomu, že na přehlídce spolupracuješ s Lenkou Novotnou, položím ti dvě otázky, na které jsem se ptala i jí. Na co se nejvíc těšíš a čeho se nejvíc bojíš?
Nejvíc jsem se těšila na mládež, jak se tu studenti budou chovat, cítit, jak se jim bude hrát, s čím vůbec přijedou. Studenty žiju a na setkávání s novými mladými lidmi jsem se těšila opravdu nejvíc. Stejně jako na vás všechny, které znám, na nové lidi z lektorského sboru, na lektory seminářů. Nejvíc se bojím lidské blbosti, která všude je. A doufám, že nás tu nepotká.

Odkud směřuješ a kam?
Těžká otázka... Ve svém životě se neustále snažím poznávat něco nového – ať je to vzdělávání v různých oblastech, jít dál, nad to, co už znám. Vystudovala jsem chemii, matematiku, výpočetní techniku, teď se mi rozkrývá obor divadelní, takže se snažím vzdělávat v něm.

Dvacet let jsem dělala filmový klub, teď dělám něco málo do politiky na úrovni městského zastupitelstva nebo radní. Celkově směřuji k poznávání nových lidí a poznání v nových oblastech. V tom je ale nesmírně důležitá rodina - vynikající manžel a dcera - kteří mi k tomu dávají sílu.

-bez-

ÚSTÍ, DĚKUJEME!
Děkujeme, Ústí!

Ráda bych Vám poděkovala za první ročník národního kola přehlídky studentského divadla Mladá scéna - vlastně to úplně vypadalo, že tato přehlídka je u Vás doma už dlouho. To, že to bylo poprvé, jsme vůbec nepoznali, jako bychom byli do Ústí jezdili už léta. Perfektně zvládnutá organizace, ubytování,... vše do nejmenšího detailu bylo promyšleno, naplánováno a do konce "dotaženo". Zažili jsme už hodně různých festivalů, můžeme tedy srovnávat a hodnotit. Lenka Janyšová a tým z Malé scény obdivuhodně zvládali s úsměvem a pochopení všechny naše prosby a přání a operativně sehnali i vykrytí hracího prostoru, když jsme na koberci opravdu hrát nemohli. Všude byla vidět jejich láska k divadlu a zapálení pro věc, bez kterého by festival, věřte mi, vypadal úplně jinak. Netroufám si vůbec představit, kolik času, zařizování a bezesných nocí to organizátory stálo celé měsíce předem. Naše poděkování patří také panu řediteli gymnázia za poskytnutí prostor a v neposlední řadě i panu starostovi za jeho vstřícnost a porozumění. Ještě jednou mockrát děkujeme za skvělé zážitky, za vaši práci, energii i úsměv a těšíme se na druhý ročník zase u Vás, v Ústí nad Orlicí.

Jarka Holasová,
ZUŠ F. A. Šporka, Jaroměř
(soubor Někdo)

***

WOLKERŮV PROSTĚJOV 2009

pohledem sólových recitátorů nominovaných z postupového kola v Divadle Jesličky v Hradci Králové

***

Když se na WP dívám z delší časovou odmlkou, již čilá a vyspalá, musím jen říct, že to byl skvělý týden plný dojmů a zážitků. Festival jsem viděla z obou možností účinkujícího - tedy jako recitátorka i členka souboru a ani v jednom nemůžu být nespokojená. Možná se to někomu nelíbilo, někomu nevyhovovalo, někomu nesedlo, ale já jsem si to na pódiu užívala a o to mi šlo. Publikum se zdálo otevřené a spontánní. Pro mě to byla obrovská zkouška a zkušenost, na kterou budu dlouho vzpomínat. Spousta nových lidí, spousta smíchu, spousta únavy a hlavně neopakovatelná atmosféra, jakou má vážně nejspíš jen Prostějov. Mějte se hezky a děkujeme, že jste nás tam poslali - příští rok můžete klidně zas.

S pozdravem Pavla Rousková,
Jiráskovo gymnázium Náchod

***

Na WP se mi líbilo hrozně moc!!! Byli jsme skvělá parta, sešli jsme se opravdu dobře, báječně jsme si rozuměli. Vůbec jsme se k sobě nechovali jako ke konkurenci. Prostě jsme se bavili a užívali si to tam. Jsem tedy moc ráda, že jsem dostala přihlášku do Valašského Meziříčí a v listopadu snad prožiji další krásné chvíle se svými prostějovskými přáteli. Recitovalo se mi celkem dobře. Jsem ráda, že jsem se před WP zúčastnila semináře v Praze. Byl velmi zajímavý a připadala jsem si po něm jistější. A jak by také ne pod vedením Aleše Vrzáka! Už aby byl listopad a já se chystala na VALMEZ!!!

Nina Petříková, Jesličky HK

FESTIVAL POEZIE

V uplynulých pěti dnech jsem měl poprvé tu možnost zúčastnit se celostátního festivalu poezie Wolkrův Prostějov, kde jsem mohl dychtivým posluchačům ukázat, co ve mně je. Pomineme-li mé „fiasko", kdy jsem měl u druhého textu pocit, že „to prostě umím říct líp" – za zkušenost to zaručeně stálo a jsem velice rád, že mi porota v krajském kole, které se konalo v hradeckém divadle Jesličky, umožnila navštívit 52. ročník festivalu poezie Wolkrův Prostějov. Hned na začátku se přiznávám, že můj vztah k poezii není zas tak přívětivý. Patřím k těm lidem, které "žijí" prózou. Lépe jí rozumím, lépe chápu zpracování různých příběhů od nejznámějších spisovatelů své doby. Ale musím uznat, že některá zpracování známých poetických děl mě celkem nadchla a porozuměl jsem jim, že jsem mohl bez dalších oklik představení hodnotit podle svého gusta.

Musím uznat, že pár představení vzalo své zpracování díla podle svého, takže jsme měli možnost zhlédnout formu z jiných pohledů. Samozřejmě nám k tomu pomohlo výborné zpracování pomocí vizuálního pohledu, které doplnila místy až překvapivě vynikající hudební podbarvení. Prostě divadla byla celkem skvělá a jsem rád, že jsem měl u některých možnost je konečně vidět.

A jak to u mě má recitování? Nebudu komentovat vlastní snahu předvést se. Jistě, umím být sebekritický, ale objektivně. Překvapili mě někteří interpreti, co v nich je. U některých mě zaujal jejich výběr děl – spíše těch prozaických, čímž mi nabídli možnost výběru, které texty bych mohl zpracovávat v budoucnu. Pro představu jsem si vybral mimo jiné Egona Bondyho (kde mě kolegovo zpracování opravdu nadchlo a stojí za to Bondyho díla prozkoumávat hlouběji), Jan Balabán (u něhož si nejsem moc jistý, zda by byla jeho tvorba extra pro mě) a Jáchym Topol, který mě napadá jen jako doplnění...

Z některých interpretů a jejich

výběru textů jsem měl pocit, že prostě existují díla, která se nedají přednášet – kupříkladu díla, která se dají přirovnávat k „blbecké poezii“, kdy poetiku vytvářejí různá písmena, citoslovce, která na první poslech nedávají smysl.

Ale abych zde jen „nerecenzoval“ svůj pohled na letošní ročník Festivalu poezie Wolkrova Prostějova! I přesto, že nepatřím k horlivým fanouškům poezie, pobyt v Prostějově mi ukázal další cestu, jak poezii přijít na kloub, ač pochybuji, že jí využiji, protože já prostě prózou „žiju“ a dál „žít“ chci! Nedokážu přesně vyjádřit, co mi „vadí“ na poezii, protože je to něco uvnitř mě a ne každému se povede otevřít své srdce tak, jak by chtěl. Jednoduše já prostě v některých směrech poezii nerozumím, proto „žiju“ prózou, poněvadž se mi zdá víc srozumitelná a dokáže člověka víc vtáhnout do svého nitra.

Abych své povídání o festivalu skončil nějak pozitivně: festival byl pro mě obrovským přínosem, jednak ve směrech, které jsem už uvedl, že mi nabídl (prostřednictvím interpretů z celé republiky) další kouty děl autorů, a jednak, že číst literaturu (ať už poezii nebo prózu) opravdu stojí za to. A nejlíp stojí za to literaturu a novými směry tvořit. Protože je to jedním ze způsobů jak přitáhnout mladé „nečtivce“ k literatuře a odtrhnout je od všemožného světa televize, internetu a dalších megalománií, které „žerou“ čtenářův čas k tomu, aby prožil svůj volný a klidný život s nějakou pěknou knížkou – nejlépe se svým oblíbeným autorem, nebo se začal seznamovat s novým…

Wolkrův Prostějov prostě patří k literárnímu a kulturnímu životu a já mu přeju, aby jeho dráha směle pokračovala…

Petr Hrudka,
ZUŠ Jaroměř

(Článek v upravené verzi vyšel 21.6. i na autorově blogu hrudka. bigbloger.lidovky.cz – pozn. aut.)

DĚTSKÁ SCÉNA

***

DĚTSKÁ SCÉNA 2009

Z postupové přehlídky, která se konala v Hradci Králové v Divadle Jesličky byla do programu zařazena dvě představení **Cantervillské strašidlo** Studia ŠD Sobotka (ved. Lada Blažejová) a **Jak to bylo s princeznou** Kyselých rybiček ZUŠ Chlumec nad Cidlinou (ved. Romana Hlubučková). Pardubický kraj zastupovala ZUŠ Chrudim s představením **Pavel a moucha** (ved. Romana Klečková) a ZŠ Zámecká Litomyšl s představením **Kokomá komá** (ved. Dagmar Burdová).

Z DENÍKU DS VYBÍRÁME

(foto Michal Drtina):

***

KOKOMÁ KOMÁ

Soubor Zámex ze ZŠ Zámecká, z Litomyšle s vedoucí Dagmar Burdovou si vybral básně Jiřího Dědečka z knihy Šli červotoči do houslí. Členové souboru jsou na začátku své divadelní cesty a navštěvují dramatický kroužek prvním rokem. Souboru se ne zcela dařilo nalézt adekvátní divadelní prostředky a klíč k inscenování většiny z vybraných Dědečkových básní, které jsou často založeny na slovním humoru, hříčkách a jsou krátkými anekdotami. Tyto básně jsou určeny dětem od pěti let, ale členům souboru je v průměru čtrnáct. Proto většina básniček v jejich podání působila až infantilně.....

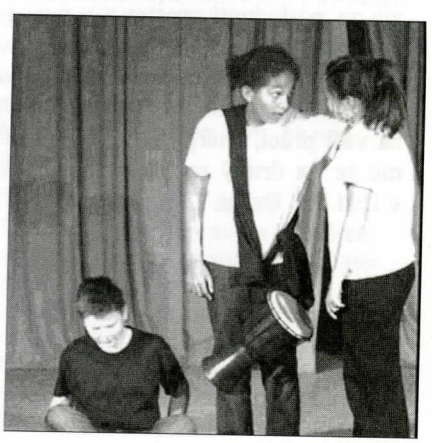

Účast souboru Zámex na přehlídce Dětská scéna může pozitivně ovlivnit další práci jeho členů a chuť společně dělat divadlo.

***

Pavouk a moucha (africká pohádka)

Lektorský sbor ocenil na představení hravost, bezprostřední a přirozený projev, a to především vypravěčky pohádky (J. Za Nzambi), včetně její vzorné jevištní mluvy. To se ne vždy zcela podařilo ostatním aktérům – určitá ledabylost v hlasovém projevu a snaha o více než výrazný pohyb se objevovala hlavně u představitele pavouka. Připsaný úvod je zcela nadbytečný, retardující a nic neřeší. Ničemu nepomáhá a je i po jazykové stránce „z jiného těsta, nevýrazné a mdlé chuti“. Vtipně zinscenovaný je naopak připsaný závěr, který je plně v kontextu africké pohádky. Krátká desetiminutová inscenace na letošní Dětské scéně rozhodně zaujala jak seminaristy, tak děti z trutnovských škol.

***

Strašidlo cantervillské aneb Těžký osud poctivého anglického strašidla

Když se soubor ze Sobotky rozhodl pustit se do Wildeova *Strašidla cantervillského*, šel do tohoto úkolu – jak nám prozradili členové souboru – s velkou chutí (která je ostatně na jejich představení znát). Netrvalo dlouho a pochopili, že to není tak jednoduché, jak se na první pohled zdálo. Na *Strašidle* je lákala grotesknost tohoto vyprávění, ale právě tak je přitahovala tajemná atmosféra a určitá „lyričnost" (jak se doslova vyjádřili) této povídky. Obě polohy jsou v inscenaci přítomné. Jenže ve výsledku se je nepodařilo propojit, a tak se divadelní tvar láme do dvou žánrově odlišných částí. První část (do prvního střetu se strašidlem, tedy do scény s Washingtonem Otisem) se pohybujeme více méně v řádu grotesky. Druhá část tento žánr prakticky opustí a ocitáme se plus minus v hororu.

Přes všechny výhrady nebo otazníky jde o inscenaci, která má nepopiratelné kvality a svědčí o dobré a soustavné práci vedoucí.

***

Jak to bylo s princeznou

Romana Hlubučková nabídla skupině současných absolventů prvního cyklu LDO ZUŠ v Chlumci nad Cidlinou předlohu A. Mikulky Hastrmaní princeznička. V diskusi s lektorským sborem, která byla velice zajímavá a vstřícná jsme se dozvěděli mnohem víc o práci skupiny a vzniku inscenace než mohlo být uvedeno ve zpravodaji při představování souboru a rozhovoru s vedoucí. Vedoucí dala při přípravě a realizaci předlohy svým žákům více volnosti než bývá obvyklé, protože se jednalo o jejich poslední kolektivní práci v rámci prvního cyklu. To byla zřejmě příčina, proč se nám některé složky inscenace zdály nevyvážené a nedotažené, přestože samotná příprava až po realizaci trvala s přestávkami téměř dva roky...

***

Kyselé rybičky na Dětské scéně

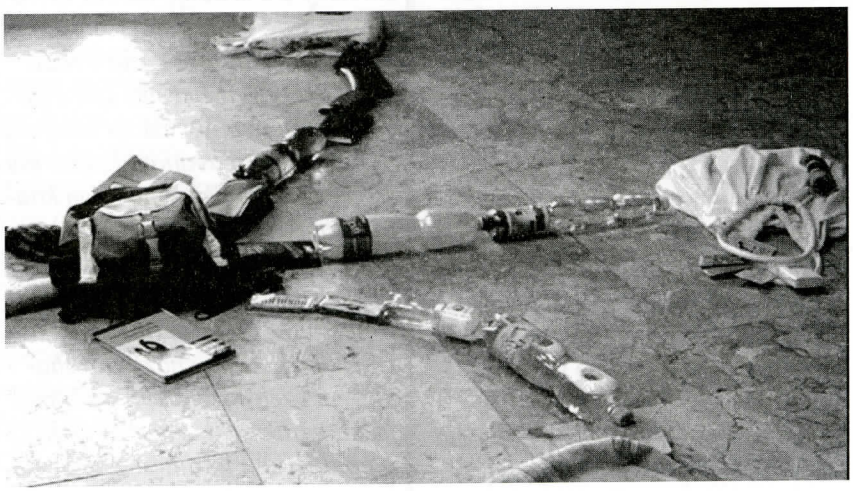
Do Trutnova jsme vyrazili již v neděli v poledne, abychom viděli další představení a „užili" si pobyt v tomto městě. Viděli jsme dobrá a inspirativní představení, v pondělí dopoledne jsme pracovali v dílnách pro děti ze souborů, odpoledne jsme měli zkoušku a v úterý ve společném bloku se souborem „Babinec" z Krnova tři-krát vystupovali. Holky z „ Babin-ce" byli fajn, a tak nám chvíle mezi představeními příjemně utíkaly. Hrálo se nám dobře, protože divadélko Trdýlko je super scéna (po takové pořád toužíme). Soutěžně jsme vystupovali třikrát, a protože se nedostalo na všechny děti z MŠ, tak jsme hráli – dobrovolně, protože prosbě učitelek se nedalo říct ne - ještě počtvrté jen pro mrňata. Nejlepší publikum! (Větu: „Hrajte kocoura ještě jednou, prosím, já se chci ještě bát!" si asi zapíšeme do kroniky).

Rozbor v dětském semináři prý byl dobrý, nějaké drobné připomínky, také nové nápady....ale děti byly spokojené a já po rozhovoru s Jaroslavem Provazníkem a Jiřím Pokorným v podstatě také. Naše nejkrásnější zážitky? Čajovna, výstava, inspirativní představení Příběh Malého stromu, večery v tělocvičně s dalšími soubory a to, že můžeme být spolu... Bylo nám fajn a ty čtyři dny jsme si užili.

Romana Hlubučková za Kyselé rybičky, ZUŠ Chlumec n/C.

Posílám našeho „Draka", kterého jsme měli za úkol nějakým způsobem ztvárnit – z našich těl, věcí, které máme při sobě, nebo výtvarně. Nás zaujala druhá možnost.

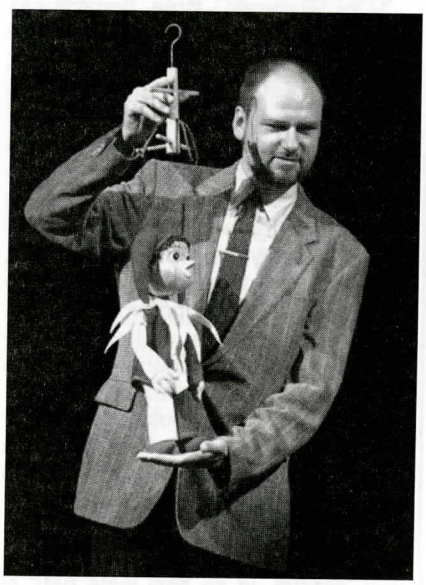
Drak vzniknul, když se Kyselé rybičky nemohly dostat do tělocvičny a čekaly na klíče. Je trojhlavý, předmětorodý z čeledi loutkářské.

OSOBNOSTI

Jak
PETR ZÁRUBA (23. 4. 1964)
k loutkovému divadlu přišel (a taky naopak)

Dávno tomu, tak asi dva roky, vyslovila Naďa Gregarová přání, abych napsala o Petru Zárubovi , nebo s ním udělala rozhovor. Jezdila jsem v té době už nějakou dobu na přehlídku Turnovský drahokam, kterou Petr se svým souborem výborně organizuje a potkávala se s ním tam i leckde jinde. Ale uvědomila jsem si, že o něm vlastně nic nevím. Pak nějak nebyl čas, až v loňském roce jsem si vzala na krajskou přehlídku v Chrudimi, kde jsme byli s Petrem v porotě, diktafon. Povedlo se, pověděl mi spoustu zajímavých věcí. Pak ten diktafon se záznamem ležel netknut téměř rok na mém pracovním stole. Až když se začaly blížit letošní krajské přehlídky, šla jsem do sebe, naše povídání přepsala a teď z něj vybírám to podle mého názoru nejzajímavější. A letos se to hodí, protože Petr slaví z pohledu nás zralejších sice poněkud zanedbatelné, ale přece jen jubileum.

Jak ses vůbec dostal k loutkovému divadlu?

Když jsem tak zapátral ve své mysli, tak nejspíš prostřednictvím televize a večerníčků, kdy samozřejmě mými oblíbenci byli Hurvínek a Spejbl. Potom se mi vždycky líbili Ferda mravenec a brouk Pytlík. To byly v podstatě mé scénografické začátky, když jsem si podle knížky nakreslil postavičky a z krabice od bot vytvořil scénu. V té krabici jsem si hrál sám. Potom se ale v roce 1973 narodil mé sestře syn a po roce a půl druhý, tak za ušetřené peníze zhruba dvanáctiletého kluka jsem těm svým synovcům koupil loutkové divadlo se sadou marionet na drátě a snažil jsem se interpretovat známé pohádky. A postupně jsem se tu scénu, kterou jsem koupil, snažil dovybavit – předělal jsem kulisy, udělal jsem nějaké dekorace a rekvizity a pokusil se i o loutku draka, která tam chyběla. Později, to už jsem byl v učení, jsem v práci vyslechl vysílání místního rozhlasu, že loutkářský soubor Na židli hledá nové mladé členy. Sice jsem se strašně styděl jít se tam zeptat, ale když jsem se napotřetí odvážil, byla tam přítomna vedoucí souboru a tak jsem se stal jeho členem.

To byla Jana Hrazdírová?

To byla Jana Hrazdírová, která tehdy pracovala jako propagační pracovnice na tehdejším JKP a bylo to asi v roce 1981 nebo 1982.

Kolik ti to bylo?

Takových sedmnáct osmnáct roků. Do toho souboru tehdy chodili kluci, kteří byli o čtyři pět let mladší než já. A tak jsem zase pomáhal s výrobou nějakých rekvizit a tak podobně. A pak následovala vojna.

Takže před vojnou jsi nehrál?

Hrál, vedoucí přišla s pohádkou O dvou myškách, a to jsme hráli polštářem a byl tam jeden maňásek. Z vojny jsem se také pokoušel někam dostat a povedlo se

mi to na okresní přehlídku ve Vysokém nad Jizerou, musel jsem si tam pro vojenské úřady sehnat razítko, že jsem tam skutečně byl. Po vojenské službě jsem se do souboru Na židli vrátil a začali jsme pracovat na pohádce Princezna Čárypíše. Byl to pro nás takový experiment, vodili jsme marionety na krátkých nitích a byli jsme vidět. Zúčastnili jsme se i přehlídky v Českém Dubu. A tam se mi líbila jedna loutka - Bubák Kája. A tak taky Bubák Kája byla moje první marioneta - ze dvou tenisových míčků, které jsem potáhl látkou a udělal jakýsi vycpaný nos.

Studoval jsi nějaké technologické věci, nebo jsi na to přicházel sám?
Okoukával jsem marionety, které jsme měli v souboru. Několikrát jsme se stěhovali, až jsme získali v centru města docela slušné zázemí. Vznikl tam i prostor pro marionety, které byly ale stěhováním značně poničené, takže tím jak jsem je začal opravovat, jsem vlastně zjišťoval, jak to funguje. A pak jsme tam měli nějaké materiály, do kterých jsem časem nakoukl, jak funguje maňásek a tak podobně. Vždycky jsem se zajímal, co a jak funguje, jak to udělat. Pak ale došlo k dalšímu stěhování a navíc odešla ze souboru Jana Hrazdírová a další lidé a zůstali jsme jen čtyři.

V kterém roce to bylo?
To bylo asi v roce 1988. Chtěli jsme něco dělat, tak jsem oprášil pohádky, které v souboru kdysi fungovaly. Udělal jsem scénu k pohádce Princezna Mušlička, kterou jsme hráli unanovskými marionetami. Prostředí se měnilo jenom otáčením látkové scény a tyto scény používáme do dneška, i když marionety jsme opustili a hrajeme s maňásky. Postupem času jsem začal vyrábět taky marionety - nejdřív kolegyni z divadla k narozeninám její podobiznu. A taky jsem částečně upravil a částečně vytvořil nové marionety pro Broučky, ale Broučky jsme bohužel nikdy nehráli. Dělal jsem loutky včetně ošacení, musel jsem se naučit i šít. Podobizen pak bylo i víc, různě podařených. Nejvíc se mi asi povedl Honza Řezníček jako hostinský, to mu objednali kolegové k padesátinám.

A co bylo dál?
Po roce 1989 jsme se kvůli restitucím přestěhovali do městské knihovny, kde fungoval literární kroužek. Knihovnice přivedla děti k nám na zkoušky a několik jich v souboru zůstalo. V té době, to bylo zhruba tak v roce 1993, jsem začal mít soubor dětí, asi tak ze třetí třídy. Hráli jsme v té době s marionetami, ale pak jsme je opustili a vrhli se na maňásky. Do souboru se zase díky dětem dostali i rodiče, jedna šikovná maminka se pustila do šití loutek maňásků. A pak zase přišly další děti a další rodiče. A tahle generace dětí jsou už dneska vlastně dospělí, už se vdávají a žení. Postupem času jsme se opět přestěhovali a doteď sídlíme ve Středisku pro volný čas dětí a mládeže Žlutá ponorka v Turnově, kam přišly zase nové děti a dnes už zase pomalu dospívají, ale myslím, že tahle skupina byla velmi šikovná, a našla se i šikovná maminka na šití loutek, Jana Kudelová, která se potom zapojila i do dospělého souboru. Tahle dětská skupina měla úspěch i na Chrudimi, kam se dostala z turnovské krajské přehlídky. A my dospělí jsme vlastně jeden rok taky měli to štěstí, že jsme si zahráli na Loutkářské Chrudimi.

Přeju Petrovi, aby ho veškeré aktivity kolem loutkového divadla i nadále bavily a těšily. A loutkovému divadlu přeju vlastně totéž.

Alena Exnarová,
foto Ivo Mičkal

VE SLUŽBÁCH THÁLIE

Ing. Miroslav HOUŠTĚK
* 6. 6. 1929

REŽISÉR V ILEGALITĚ

- Narodil se právě v roce, kdy se začalo na hronovském náměstí stavět Jiráskovo divadlo, které se mu později stalo celoživotním osudem.
- V roce 1961 založil společně s M. Císařovou „Náchodské studio mladých", kterým prošlo během deseti let sto mladých lidí. Dvě inscenace Studia se hrály na 35. a 37. Jiráskově Hronově (Tvrdohlavá žena, Soud lásky).
- V šedesátých letech byl zakladatelem hronovského kabaretu mladých lidí. Pro satirické texty, které psal, mu bylo tehdejší mocí zakázáno s mladými lidmi pracovat. Později se zákaz rozšířil i na režijní práci s dospělými. Mohl pouze divadlo hrát jako herec. Tento zákaz se v hronovském souboru obcházel tím, že se pod jeho režie podepisoval někdo jiný, nebo se psalo: režie kolektivní.
- Organizoval a režíroval i celookresní představení (1970 – Gero, 2001 – Emigrant). Působil jako režisér i v souborech v Náchodě a Červeném Kostelci. V roce 1981 vydala Dilia jeho hru „Konec války Na kraji města".
- Po roce 1989 byl zvolen starostou města Hronova. Ani pak neopustil divadlo a dále v hronovském souboru režíroval. Založil seniorskou skupinu, se kterou dosáhl významných úspěchů v Čechách i v zahraničí. Jako starosta byl předsedou organizačního štábu Jiráskových Hronovů a podařilo se mu na hronovský festival přivést mnoho zahraničních hostů. Byl iniciátorem dokončení přístavby Jiráskova divadla – Sálu Josefa Čapka. V roce 1997 spoluzaložil kulturní organizaci „Občanské sdružení Kruh Hronov". Stal se po Josefu Vavřičkovi pokračovatelem tradice uvádění her A. Jiráska na hronovském jevišti.

HROMADA

Vážený pane inženýre, milý Mirku,

tvoje neuvěřitelné kulatiny zaznamenali již mnozí. Přesto snad i mně dovolíš připojit pár vět.

S ohromením jsem si v této souvislosti uvědomila, že se známe již téměř padesát let. nějak mi ta léta proběhla hlavou, protože jsi v mém životě mezi jinými patřil také k těm, kteří mi pootvírali dveře k divadlu, které je trvale – stejně tak jako u tebe – mou láskou. Měla jsem tu čest stát vedle tebe, když jsi vedl – dnes už v náchodském okrese legendární – herecké studio. Obdivovala jsem tě, s jakou vynalézavostí, trpělivostí a nadšením jsi zprostředkovával partě mladých lidí (z nichž někteří se později věnovali divadlu profesionálně a jiní celoživotně amatérsky) informace o divadle, jak jsi jim prostřednictvím divadla pomáhal k orientaci v životě, jak jsi je dovedl nadchnout pro hodnoty, kterých není nikdy dost. Dělal jsi to tak dobře, že v tom náchodští totalitní funkcionáři vycítili nebezpečí a na konec ti tuto bohulibou činnost zakázali. (Kolik těch zákazů a omezení vlastně v tvém životě bylo!) Leč stejně se jim nic nepodařilo. Řada lidí z této party se schází dodnes a s tebou uzavřeli celoživotní přátelství.

Vlastně se tě nikdy nikomu nepodařilo zlikvidovat. Ta tvoje láska k divadlu byla taková, že jsi byl pro ni ochoten obětovat cokoliv. Přijal jsi i ponižující omezení, že nesmíš být v amatérském divadle tak důležitou osobou jako je režisér. Takže jsi, abys zdůvodnil svou přítomnost při přípravě inscenací, které jsi i nadále režíroval, hledal pro sebe tu menší tu větší hereckou roli. (Ostatně i herec jsi byl dobrý.) Pochopením hronovského souboru a později i všech účastníků tzv. „okresních představení" (budiž jim za to čest a sláva) jsi se stal jakýmsi režisérem v ilegalitě. Pod inscenací jsi jako režisér nesměl být podepsán. Viděla jsem jich řadu, snad i většinu. S porotou v kraji jsme vždy klopotně vymýšleli, jak tvůj zásadní podíl formulovat a ocenit slovně v textaci pro diplomy. Tak jsem udělovali cenu „kolektivu souboru za režii", jindy tobě „za herecký výkon, který zásadně inscenaci ovlivnil" atd. Musím říci, že po několika marných pokusech tento nesmysl změnit, nás to i bavilo. Říkali jsem si, jak jsme „na NĚ" vyzráli. Ocenit jsme tě museli, i když si myslím, že to samo pro tebe nebylo až tak důležité jako sama tvoje práce a tvorba. Protože tvoje inscenace měly vždy svou úroveň. Byly pečlivě připravené, poučené, měly jasný názor tvého způsobu vnímaní divadla; vyznačovaly se vždy úctou k autorovi a byly pevně zakotveny v tradici. Pravda, k experimentování jsi se i v době největších experimentálních smrští nenechal strhnout. S léty však zrála právě ta tvoje koncepce divadla a završil jsi ji asi jako svůj dárek ke svým narozeninám poslední inscenací Strýčka Váni. Myslím si, že i dnes reprezentuje tvůj způsob práce poměrně velkou část amatérského divadla, tak mnoha směry diferencovaného. Šel jsi za svým a nedal jsi se ve svém přesvědčení zviklat. Ostatně, jak vím, i v dalších věcech mimo divadlo. Možná ti to působilo a dále působí řadu obtíží, protože jsou samozřejmě i názory jiné. A člověk lpící na těch svých se může i mýlit a rozhodně není pro své okolí pohodlný. Takže nevím třeba vůbec jaký jsi byl hronovský starosta, nemůžu to posoudit. Určitě jsi ale i tam své názory přesvědčeně uplatňoval. Ono i to tvoje starostování i všechny další funkce veřejné svědčí o tom, že jsi nebyl žádný uzavřený český „zahrádkář", který pečuje jen o svou rodinnou hroudu. Vždy tě zajímaly věci veřejné a vždy jsi byl ochoten – tak jako v divadle – se k nim vyjadřovat, nějak prospívat celku, zveřejňovat to, co jsi pokládal za nutné a o čem jsi byl přesvědčen.

Každopádně jsi nechal svou stopu i v historii Jiráskových Hronovů. Asi to ani tady s tebou nebylo jednoduché. Ale máš svou éru v tomto směru poznamenanou významnou (i když diskutovanou) přístavbou Jiráskova divadla. A z pozice starosty jsi měl vliv i na celou porevoluční proměnu Jiráskových Hronovů. To se přehlédnout nedá.

A to tě mnozí ještě neznají jako vynikajícího dědečka tvého vnuka Františka. A zase ukládáš svou energii, schopnosti i zkušenosti do někoho jiného, byť by to byla tvá vlastní krev. Jsi neúnavný, i když nám ty roky nikdo neodpáře a někdy se musíme už moc snažit.

Nevídáme se často, ale jednou za rok určitě ano. Při Jiráskově Hronovu si vždycky najdeme chvíli, abychom si ve vašem pohostinném a přívětivém bytě popovídali. O životě - a jak jinak – o divadle. A to nám k tomu ještě vždycky napeče tvoje milá žena Marta a stejně tak milá dcera Mirka vynikající koláče. Takže se i s manželem těšíme na to setkání letošní i na všechna další, která jak doufám, alespoň v částečném zdraví prožijeme.

Tvoje Mirka Císařová

A zároveň s přáním pevného zdraví a mnoha příjemných chvil v divadle se připojuje

profesor Jan Císař.

Ludmila ŠMÍDOVÁ

* 7. 6. 1944

Foto ze hry Polib tetičku, foto Oldřich Nermuť

Milá režisérko a herečko Lído Šmídová,

doslechla jsem se (opravdu jsem to nevěděla), že máš nějaké zajímavé narozeniny – tedy důvod k oslavě. Chci ti samozřejmě popřát splnění všech důležitých a nejdůležitějších přání, zdraví, zdraví, zdraví a sílu do všech zápasů, které nás divadelníky až příliš často čekají! Jsi majitelkou obou talentů, jak režisérského tak hereckého, a dlouhodobě zraješ jako víno! Na počátku tvé divadelní praxe byla léta pečlivého studia. Profesoři pražské DAMU Jan Císař a František Štěpánek, rodáci z Hradce a Náchoda, se postarali o režisérské kursy pro ochotníky svého kraje. Absolvovala jsi je všechny s dychtivostí talentované žákyně a jsem svědkem faktu, že na oba učitele vděčně vzpomínáš – a což je obdivuhodné - nezapomínáš dosud na jejich rady.

Vím, s jakým zaujetím vybíráš každou hru, na níž bys mohla s Náchodskou divadelní scénou v krásném secesním zrenovovaném Divadle Josefa Čížka pracovat. Máš i pro divadlo zapálené spolupracovníky v hercích i technickém personálu. Bez nich by to nešlo a ty to víš. Což je ten nejlepší předpoklad pro dobrou a radostnou práci.

Pomáháš roky kulturnímu životu v náchodském kraji. Panu Novotnému, panu Hrudíkovi jsi byla od svého mládí pomocnicí a oporou. I oni byli obětaví divadelníci a organizátoři. Myslím, že i dnes ti vedení Divadla Josefa Čížka vděčí za svou kvalitu při výběru sezónního repertoáru. Prostě: pracuješ neúnavně a ráda a bez reptání překonáváš různé překážky, které život přináší.

Přeji ti tedy i v tvém rodinném životě hodně štěstí. Nezapomeň nikdy, že zamilovanost do díla je tou nejdůležitější stránkou v našem „obrozeneckém" poslání. A buď zdráva!

Přítelkyně tvého srdce
Marta Kučírková-Štěpánková.
V Praze, červen 2009

Výčet divadelní režie a divadelních rolí Lídy Šmídové v letech 1963-2008

1) 1963 J. N. Nestroy: Lupmacivagabundus - role Kamily
2) 1975 Pohádka – Zkoušky čerta Belínka – role princezny
3) 1976 V. J. Krylov: Chytrák nad chytráky - role Olgy Nikolajevny
4) 1977 A. Jirásek: Pan Johanes - role princezny Kačenky
5) 1978 Braginskij+ Rjazanov: Pokrytci – role Světlany Nikolské
6) 1980 A. Casona: Jitřní Paní - režie + role Angeliky - účast na Jiráskově Hronově - cena za režijní debut
7) 1981 N. Tanská: Mezi pátou a sedmou - režie + role Blanky
8) 1982 J. Šotola: Možná je na střeše kůň - režie + role Bakule

9) 1983 Literární pásmo - Vějíř B.Němcové
- recitace
10) 1984 K. Čapek: Věc Makropulos
- role Emilie Marty
- cena za roli - Č. Kostelec
11) 1985 A. Arbuzov: Romance ve třech – režie
12) 1987 J. N. Nestroy-J.Werich: Teta z Bruselu
- režie + titulní role
13) 1990 Jiří Hubač: Generálka jeho Veličenstva
- role Josefíny - cena za roli - Č. Kostelec
14) 1994 J. K. Tyl: Tvrdohlavá žena - režie
+ role Madlenky - účast na Jiráskově Hronově
15) 1996 W.Shakespeare: Sen noci svatojanské
- režie + role Titanie
16) 1997 A. Casona: Bárka bez rybáře
- režie + role Estely
17) 1999 Moliére: Tartuffe - režie
+ role komorné Doriny
18) 2000 A. Jirásek: Emigrant
- okresní představení - role Peškové
19) 2002 J. Drda: Dalskabáty - režie
+ role Plajznerky - cena za roli - Č. Kost.
20) 2003 A. Jirásek: M. D. Rettigová
- režie + titulní role
21) 2004 Zkrocení zlé ženy aneb Jakou moc má láska - úprava a režie - č.uzn. Č. Kostelec
22) 2005 F. Tetauer - Vr. Blažek: Strašidla na Karlštejně - režie
23) 2006 A.Christie: Past na myši - režie
+ role pí. Boylové - cena za roli
24) 2007 S. Williams: Polib tetičku - režie
+ role Gusi - č.uzn. Č. Kostelec
25) 2008 A. P. Čechov: Strýček Váňa - role Mariny

Marta Kučírková-Štěpánková

GRATULACE GRATULANTCE

Autorka gratulace Lídě Šmídové, Marta Kučírková-Štěpánková přišla po studiu pražské konzervatoře, za něhož hrála v legendárním válečném Větrníku po krátkém angažmá v Olomouci a Brně roku 1950 do divadla E. F. Buriana v Praze Na poříčí. A zůstala mu věrná třicet let. Odehrála tu řadu rolí a na některé z nich - jako byla Nina v Lermontovově Maškarádě či Nastěnka v Dostojevského Bílých nocích - mnozí pamětníci nezapomenou. Byla – jak dosvědčuje kniha Zuzany Sílové DISK a generace 1945 – lyrickou naivkou s velkým dramatickým nábojem. Po svém manželovi Františku Štepánkovi převzala štafetu ve vztahu k náchodským amatérům, takže vzniklo toto mimořádné blahopřání Lídě Šmídové, díky jemuž se Hromada může připojit s gratulací gratulantce, neboť v těchto dnech oslavila také vzácné životní jubileum.

Mirka Císařová

Milada Pavlasová

* 15. 7. 1949

O letošních prázdninách, v červenci, oslaví své jubileum Milada Pavlasová. Míla, jak ji všichni bez ohledu na věk říkají, protože nemá ráda, když jí někdo vyká, je herečkou, režisérkou, vedoucí souboru, ředitelkou přehlídky Sněhový Brněnec, zkrátka je členkou DS Eduarda Vojana Brněnec.

Začněme od začátku. Míla je především vynikající herečkou. Dokáže zahrát různé role, vždy s přesností

a přesnou mírou vkusu. Dnes už může klidně být vzorem mladším herečkám. Ze seznamu jejích rolí (sehrála jich od roku 1981 celkem 11), stojí za povšimnutí hned ta první, Plajznerka (Dalskabáty, hříšná ves, 1981) a Kordula (Strakonický dudák, 1985). V obou těchto postavách prokázala Míla vzácný smysl pro ztvárnění postavy a energií, kterou obě role vyžadují, nešetřila. V dalších rolích – Háta (Drak je drak, 1989) a Barbora Štětivcová (Na tý louce zelený, 1991) odhalila komediantské roviny svého herectví zároveň s pěveckými. Veřejně tajné Mílino přání zahrát si princeznu vyslyšel odborný poradce Jan Heger-Kučera nabídkou role Královny (Krakonošova zahrada, 1996), na princeznu už to Míla neukecala. Jistotu zkušené herečky ukázala v psychologicky prokreslených, dramatičtějších postavách – spisovatelky Bakerové (Motýli, 2005) a Lízalky (Maryša, 2007). Za roli Bakerové dostala čestné uznání na krajské přehlídce, za ztvárnění Lízalky čestná uznání na krajské přehlídce i na Krakonošově podzimu.

Kromě výborné herečky se postupem času z Míly vykrystalizovala inspirátorka a organizátorka, takže režijní post na ni dlouho nečekal. Režírovala Toulavý kufr (1982), Dovolenou s rizikem (1993), Krakonošovu zahradu (1996), Monsieur Amedée (1999), za tuto hru získal DS Cenu diváka ve Vysokém nad Jizerou. Své schopnosti vést lidi, nakazit je elánem, zařídit,

S Jiřím Ducháčkem ve Strakonickém dudáku, 1988

zavolat, dala v plné míře souboru. Stala se vedoucí souboru, pak ředitelkou krajské přehlídky Sněhový Brněnec, jejíž základy vybudovala společně s dalšími kolegy a která letos měla už svůj 6. ročník.

Míla je zdroj energie, smíchu, elánu, životního nadhledu, touhy dát lidi dohromady a pak si jejich společnost užít. Tyto své stránky promítla i v místním Sokolu, kde byla léta členkou výboru, dnes se podílí na chodu obce v zastupitelstvu, kam byla zvolena. Míla je osobnost. Má svůj „hollywoodský" otisk ruky v divadle DS Vojana v Brněnci, ale všichni ví, že Míliny otisky jsou na mnoha místech, nejen v Brněnci. Každý rok se těší na Hronov, na Vysoké nad Jizerou, s láskou zařizuje divadelní představení pro její soubor i hostování jiných souborů v Brněnci. Její jméno je v divadelním dění dál než za humny...

Děkujeme Míle za její „otisky" a přejeme do dalších let zdraví a sílu. Když ji bude mít Míla, budeme i my z ní kousek mít – ona nám ji dá.

DS E. Vojana Brněnec,
foto Ivo Mičkal

S Janou Čihákovou (vlevo) v Maryše, 2007

MIMO RUBRIKY

CENU EVALDA SCHORMA *získala* **KATEŘINA BOHADLOVÁ**

Agentura DILIA uděluje každoročně **Cenu Evalda Schorma** určenou studentům divadelních škol (DAMU, JAMU, FFUK, FFMU a FFUP) za původní hru, dramatizaci či překlad. V letošním roce bylo nominováno deset autorů, z nichž se do užšího finále dostali:

- Kateřina Bohadlová za překlad z italštiny hry Stefana Benniho Onehand Jack (FFUK)
- Braňo Holiček za původní hru Meeting Point (KALD DAMU)
- Milan Šotek za původní hru Borůvčí (KČD DAMU)

Na Slavnostním zakončení **festivalu Zlomvaz** 16. května 2009 v Divadle DISK převzala **Cenu Evalda Schorma** za rok 2008, spojenou s finanční odměnou 10.000,- Kč, z rukou vedoucího divadelního oddělení DILIA Zdeňka Harvánka a syna Evalda Schorma, pana Oswalda Schorma, **Kateřina Bohadlová** za překlad hry Stefana Benniho *Onehand Jack*. Díky přispění pana Oswalda Schorma získali oba zbylí finalisté také finanční ohodnocení ve výši 5.000,- Kč.

Kateřina Bohadlová (* 17. ledna 1978 v Náchodě) je česká italianistka a germanistka. Absolvovala Filozofickou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, dále stáže a stipendijní pobyty na univerzitách v Essenu, Udine, Konstanzi a na římské univerzitě La Sapienza. Specializuje se na románské literatury, především na italské divadlo (commedia dell´arte, barokní divadlo). Její diplomová práce na téma Flaminio Scala a jeho Il Teatro delle Favole rappresentative získala cenu Francesca Petrarky a roku 2005 byla vydána knižně. Kromě vědecké činnosti se zabývá překládáním. Překládá především divadelní texty z italštiny i němčiny, a to od barokních her až po texty moderní a současné. Překlady barokních textů jsou určeny hlavně pro kukský spolek Geisslers Hofcomoedianten, který se specializuje na moderní jevištní interpretaci německých a italských her a interludií ze šporkovského období. Ze současné dramatické literatury překládá především díla generačně blízkých autorů.

www.divadlo.cz

CELOŽIVOTNÍ OCHOTNICE PANÍ **LIBUŠE STRAKOVÁ**

převzala z rukou starosty a také divadelníka Pavla Hladíka v červnu Cenu města Holic, což je po titulu čestného občanství druhým nejvyšším oceněním, které se rodiště cestovatele Emila Holuba rozhodlo udělovat.

Redakce spolu s divadelníky a milovníky divadla z Pardubicka srdečně blahopřeje.

PRAKTICKÝ DIVADELNÍ SLOVNÍK *Luděk Richter*

Do knihovničky Dobrého Divadla Dětem přibyla další výborná knížka Luďka Richtera – **Praktický divadelní slovník**. Je určen pro každého, kdo se zabývá divadlem všeho druhu, pro správnou komunikaci, pro

lepší porozumění, ale i pro poznávání divadelních pojmů i teoretických a praktických otázek divadla vůbec. Jednotlivé termíny jsou podrobně vysvětleny. Je to slovník a učebnice zároveň. Lze jej doporučit do každého souboru, každému divadelníkovi, který v něm najde základní a zásadní odpovědi na otázky, které se mu naskytnou při setkávání s divadelní tvorbou, formou čtivou, přehlednou a důsledně naplněnou obsahem. Odpovědi soustředěné na jednom místě, které by čtenář jinak musel hledat v mnoha jiných publikacích. Odpovědi prověřené letitými, teoretickými i praktickými zkušenostmi autorovými. DOPORUČUJEME.

Napsal Luděk Richter, 208 stran, 180 Kč. Knížku lze objednat na adrese
DOBRÉ DIVADLO DĚTEM
– Společenství pro pěstování divadla pro děti a mládež, Chopinova 2,
120 00 Praha 2
tel. 222 726 335
e-mail: osDDD@seznam.cz

Část autorova slova z časopisu DDD:

Právě vydaný praktický divadelní slovník míří ke každému, kdo má o komunikaci a tvorbu zájem: k amatérům i profesionálům, k studentům středních a vysokých škol i k žákům základních uměleckých škol, k divadlu hereckému i loutkovému, mluvenému, zpívanému, pohybovému i výtvarnému. Větší prostor tu mají problémy, které mají praktický rozměr, mohou být inspirací či pomocí při inscenační práci. Je tu i řada termínů obecných, s divadlem však souvisejících a v tvorbě i diskusích o ní se často vyskytujících, termíny z uměleckých oborů divadlu blízkých, z dramatické výchovy, z psychologie a dalších společenských věd, divadla se dotýkajících a z jeho hlediska vždy nahlédnutých.

Pro větší přiblížení uvedené publikace uvádíme část z její předmluvy: „Ke komu mířím? Ke každému, kdo má zájem. Spolupracuji často s lidmi velmi mladými, žáky základních uměleckých škol, studenty středních a vysokých škol, s divadlem ledva začínajícími. Mířím k nim. Setkávám se s lidmi, kteří se divadlu věnují amatérsky či profesionálně už léta. Také k nim směřuji. Směřuji k divadlu hereckému i loutkovému, činoherními i výtvarnému, amatérskému i profesionálnímu.

Zajímá mě především to, co má dopad do praxe. Proto dávám větší

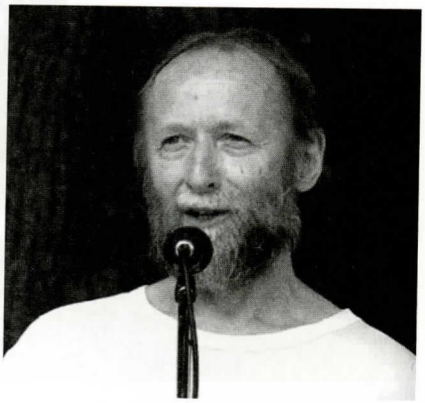

Foto Jan Merta

prostor problémům, které mají praktický rozměr, mohou být inspirací či pomocí při inscenační práci, a např. jejich historické zařazení a zejména vývoj jen letmo načrtávám. Protože mi zkušenost říká, že si mnohdy nerozumíme ani v terminologii obecnější, je tu i řada termínů obecných, s divadlem však souvisejících, a v tvorbě i diskusích o ní se často vyskytujících. Jsou zde termíny z uměleckých oborů divadlu blízkých, z dramatické výchovy, z psychologie a dalších společenských věd, divadla se dotýkajících a z jeho hlediska vždy nahlédnutých".

PO UZÁVĚRCE

LUDĚK A KAREL
ANEB SETKÁNÍ LAUREÁTŮ CENY MINISTRA KULTURY

Vpravo od vstupního schodiště do Pippichova divadla v Chrudimi je nad řekou Chrudimkou umístěna Němečkova socha Kejklíře. Snad je to podoba Matěje Kopeckého s loutkou, s Kašpárkem v ruce. Asketická postava, vous. Koho mi vždy připomínala? Nebyl jsem si jistý, ale konečně jsem to objevil: Luďka Richtera! To nemůže být mýlka, vždyť i on je Kejklíř přece, po jméně svého souboru (jednoho dvou členů) i po své životní filosofii, po své profesi i lásce nejen k loutkovému divadlu.

Právě s Luďkem jsme se kolem té sochy vraceli z podvečerního „pochůzkového divadla" letošní Loutkářské Chrudimi. Luděk byl při jejím zahájení dekorován cenou ministra kultury ČR (příslušný politik mu ji poslal prostřednictvím dvou – byť kamarádek, které máme rádi, přece jen - úřednic ministerstva kultury; všichni ministři po Pavlu Dostálovi si tento akt nechali ujít a posílali své náměstky nebo ředitele odboru, letos v hierarchii sáhli ještě níže). Luděk za Cenu skromně poděkoval a prohlásil, že by si více považoval, kdyby konečně v českých zemích bylo v rozpočtovém pytlíku i to 1% na kulturu, což ministři stále slibují, zatímco vlá-

dy nakupují Gripeny... Luďěk Richter je tedy dalším nositelem ministerské ceny a jsme rádi, že se k našemu původnímu návrhu připojily i další instituce, Artama, SČDO a další. A že jsme tak vlastně rozšířili spektrum našich laureátů (J. Císař, J. Merta, K. Šefrna, A. Gregar).

Luďkovi Richterovi je letos šedesát let - takže je to vlastně i jakási cena bilanční. Ostatně je co ocenit, jeho aktivity sahají od umělecké tvůrčí práce přes činnosti pedagogické a lektorské až po autorství neskromné řady publikací. V pondělí 6. července jsme měli navíc vzácnou příležitost být u veřejného setkání dvou laureátů, onoho čerstvého a také historicky prvního, Karla Šefrny (2001). Ten letos slaví sedmdesátiny. Pořadatelé 58. LCH proto připravili do Klubovny divadla tradiční Křeslo pro hosty, které oba „nestory" českého loutkového divadla svedlo dohromady.

Zaplněný sálek měl výjimečnou příležitost slyšet autentické vyprávění o jejich přeletu loutkářským životem. Luďěk vzpomínal na své začátky v pražském souboru legendární Hanky Budínské, Karel o bohatýrské cestě svého jediného a osudového divadla, svitavského „Céčka". V publiku byla spousta mladých lidí, kteří ty historky slyšeli poprvé a vydrželi poslouchat až do půlnoci: určitě je zaujalo jak Luděk Richter, vystudovav angličtinu s finštinou si prosadil (na svůj věk opožděně, až se musel odvolat na příslušné ministerstvo stran generační diskriminace) i studia činoherní režie na DAMU, aby se pak nadále věnoval loutkařině, navíc často v sólistické podobě. Jak Karel Šefrna k zubařině přišel (aby si ho pak např. vynikající principál Draku, Jan Dvořák, vybral k několikaleté spolupráci na výchově loutkářů v někdejší Východočeské lidové konzervatoři). Přítomní dříve narození zavzpomínali i na nezapomenutelné inscenace obou oslavenců, na Luďkova Hanýska či Kichotání, na Karlovu Zlatovlásku, Ruku, Edwarda..., poslechli jsme si, jakou cenu má přátelství, trvající téměř čtyřicet let, jak se prolne do soukromých životů láska k divadlu, k lidem, k přírodě.

Chrudimské vzpomínání Karla Šefrny a Luďka Richtera by mohlo být námětem knihy – rozhovoru, která by zaznamenala skvělé období českého amatérského loutkového divadla ve významném oblouku od šedesátých let po současnost. Ten rozhovor by jistě oslovil víc, než několik desítek lidí, kteří přišli oběma protagonistům popřát k jejich jubileu.

-sg-

***

STRUČNÁ ZPRÁVA O 58. LCH VÝCHODOČESKÝM OKEM

Hned v úvodu musím konstatovat, že letošní Loutkářská Chrudim měla velmi slušnou úroveň: až na jedinou (nevýchodočeskou) výjimku žádný vyložený průšvih a několik velmi vydařených inscenací. Bohužel jsem se letos dostala na diskuse o představeních pouze jednou. Přestože jsem si vstupenky objednávala včas, dostala jsem je na jiné časy a některé vůbec ne (ale paní uvaděčky na mě byly hodné a vpustily mne). Takže mo-

je shrnutí může vycházet pouze ze zpravodaje zvaného Valderon, z reakcí některých diváků a mých vlastních dojmů.

V hlavním programu LCH měli letos východočeši celkem sedm inscenací, z nichž převážná většina lecčíms zaujala, ale byly v nich shledány i problémy a nezodpovězené otázky. Týká se to inscenací *Ve dvě na hruškách II* souboru **Někdo ZUŠ Jaroměř**, *Oidipus* souboru **Není to, ani to ZUŠ Turnov**, *Červená Karkulka* souboru **Vlastislav Filip JV ZUŠ Na Střezině Hradec Králové,** *Jsou princezny pro draka?* **Kyselých rybiček ZUŠ Chlumec nad Cidlinou** a *Švanda* souboru **TRY Hradec Králové**. Odborná porota (Josef Brůček, Roman Černík, Irena Marečková, Marka Míková, Vratislav Šrámek) udělila letos celkem sedmnáct cen, ale zmíněné inscenace žádnou z nich neobdržely. Zato zbylé dvě inscenace, nominované z hradecké a turnovské přehlídky, zazářily a obě kromě několika cen získaly i doporučení k postupu na Jiráskův Hronov. Jednou z nich je *Richard 3* souboru **Tichý jelen z Roztok,** který kromě ceny za inscenaci obdržel ještě další dvě: Jan Kuželka za vytvoření hudby a její scénickou interpretaci a Monika Formanová s Jitkou Tichou a Zuzanou Vítkovou za všestranné herectví. Druhou inscenací je pak *Za každým rohem jeskyňka* **Čmukařů z Turnova**, kromě ceny za inscenaci obdržely obě aktérky Dáda Weissová a Romana Zemenová cenu za všestranné herectví.

V doplňkovém programu pak vystoupila **Dramatická školička Svitavy** s inscenací *Myši patří do nebe*, která neprošla sítem krajské poroty v Hradci Králové (a osobně jsem se už tehdy domnívala, že byla podceněna) a která v Chrudimi velmi zazářila a vzbudila tak řadu otázek, jak je možné, že se do hlavního programu nedostala, zatímco řada méně kvalitních inscenací (míněno nejen z našich krajů) ano. To se bohužel někdy stává, ale jsem velmi ráda, že ji mohli loutkáři vidět alespoň takhle. Jen škoda, že o ní nemohli hovořit v diskusním klubu.

Pokud jde o další východočeské zástupce, pak úvodní inspirativní představení obstarali **Geisslers Hofkomedianten z Kuksu** se svou *Andromache* a též mezi loutkáři se setkali s velmi příznivým ohlasem. V inspirativním programu vystoupili v plenéru i **DNO a Tichý jelen** se *Šnekem*, ale domnívám se, že toto vystoupení bylo negativně poznamenáno absencí Jirky Knihy, na kterém tato inscenace podle mého názoru do značné míry stojí.

To je snad, pokud jde o působení Východočechů na LCH, vše podstatné. Ještě snad připomenu, že při zahájení festivalu obdržel cenu ministra kultury Luděk Richter, kterého na toto ocenění navrhlo naše VSVD.

A ještě se sluší zmínit, že nejlepší inscenací, nominovanou na Jiráskův Hronov, bylo *Krvavé koleno* souboru **Tate Yumni z Prahy** a určitě zaslouženě, vřele doporučuji k návštěvě, je to nádherné!

Alena Exnarová

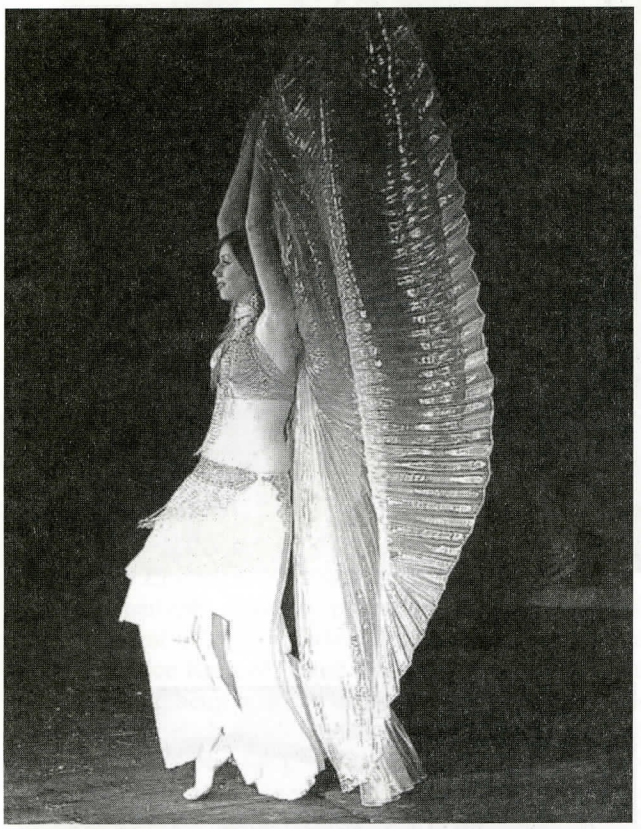
Open air

OPEN AIR PROGRAM

po desáté – předáváme!

Letošní, desátý ročník Open Air Programu při hradeckých „Regionech" byl, ekonomická krize sem či tam, zatím nejbohatší: na zájem souborů! I my, pořadatelé, museli sáhnout k některým úsporným opatřením, jen dotace města zůstala na svém, díky! Soubory, aby se mohly Hradce zúčastnit, si proto samy sáhly více do kapsy. Některé proto vyrukovaly se vstupným, např.

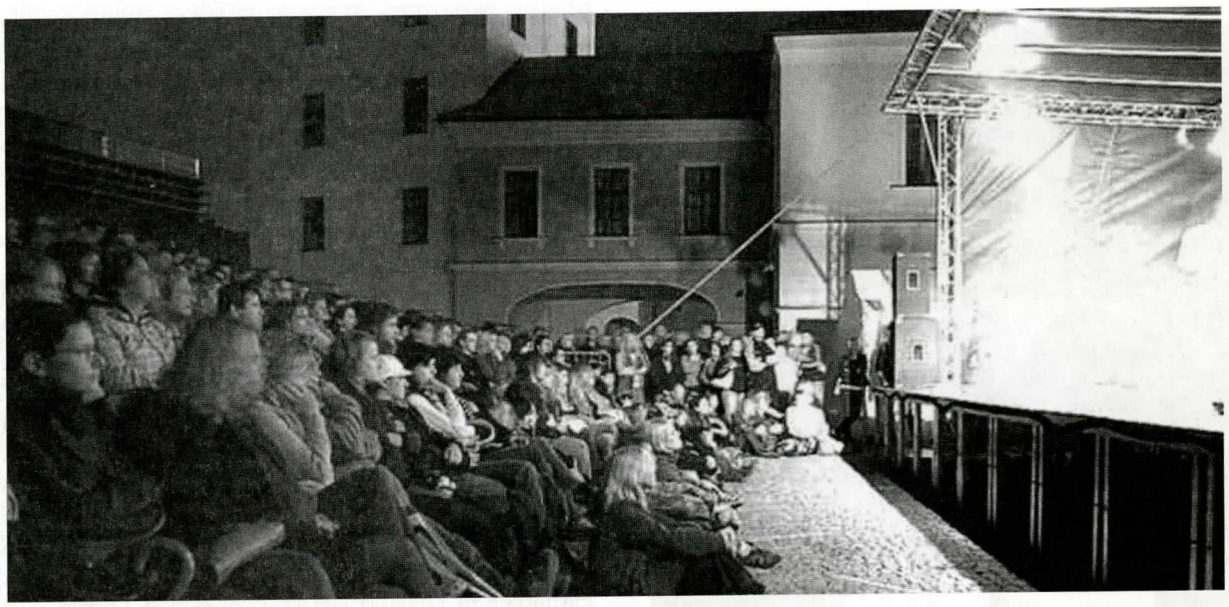

kapsy. Některé proto vyrukovaly se vstupným, např. pražská Vosto5 vybírala 50 Kč za představení - a přesto fronta před jejich stanem stála nekonečná a lístky se na mnohé nedostaly. To je samozřejmě v budoucnu možné u produkcí, které se na festivalu alespoň trochu opakují, a u souborů známých. Zavádění vstupného bych proto neupřednostňoval (diplomaticky řečeno), nejsme ani Avignon, natož Fringe Edinburg (tam si soubory musejí za svou účast samy zaplatit - i pronájem divadel, techniky, dopravné, ubytování i propagaci - naopak za to mohou získat nehynoucí slávu nebo komerční úspěch, což jim v Hradci Králové nemůžeme zaručit). Takže díky finanční podpoře magistrátu jsme schopni jim alespoň poskytnout jinou (malou) výhodu - že u toho mohou být a že si zahrají před radostným publikem... Což ovšem neznamená, že by se hradecký OAP neměl v budoucnu proměnit či proměňovat.

Letos při XV. ročníku Divadla evropských regionů počet „off" produkcí již několikanásobně přesáhl počet představení tzv. hlavního programu. Před deseti lety jsme začínali s účastí osmnácti souborů, které zahrály 27 představení. Pokud chceme bilancovat: mezi prvními účastníky bylo např. Docela Velké divadlo z Litvínova, Divadlo v negližé Brno, Bílé divadlo Ostrava, Kulturně divadelní spolek Puchmajer Praha, Divadelní studio Neklid Praha, Divadlo Jesličky Hradec Králové, DRED BROK - FRED Malá Čermná u Hronova, (a)MAŤÁK Pardubice či Divadlo AHA! Z Lysé nad Labem – čest jejich odvaze! Tehdejší podpora města čítala 40 tisíc Kč – dnes město přispívá grantem ve výši tři čtvrtě milionu! Tehdy se hrálo na třech místech, na letních scénách Draku a Klicperova divadla a – tehdy k údivu diváků i v atriu Radnice. Dnes je těch hracích míst víc než deset. A pokud by byly k dispozici další prostory (a jejich vybavení), jako že atrií je v okruhu náměstí ještě několik, a možná i sklepních a jiných prostor, mohl by se festival dál rozšiřovat. Už si totiž našel svého diváka - takového, co si vystačí mimo hlavní program. A má i toho, který zvládne programy oba. A na tzv. „hlavních scénách" pokud není vyprodáno, je plno a před vchodem se tísní zájemci o last minute, tedy opět účastníci OAP, co chtějí mít i něco z hlavního programu! (Konečně, Klicperovo divadlo letos uvádí, že hlavní program vidělo kolem 25 tisíc diváků, kolem 580 diváků na jedno představení!)

Zatím však OAP nemá kritickou reflexi, nemá mediální ohlas, který by soubory podpořil na další cestě, jako je tomu právě v Avignonu či Edinburghu. Ostatně kritické reflexe postrádá i hlavní program, v tištěných médiích jsou sporadické a „úzce výběrové". Natož abychom někde našli (kromě programových informací) nějakou reflexi „off" představení – ve většině novin jsme se dočetli, že „OAP pěkně hlavní program zpestřil". Přitom jen letos uvedl třikrát tolik představení než hlavní scény! A ne představení ledajaká a nikoliv jen amatérská, jak mnozí tuto část festivalu bagatelizují, těch rok od roku očividně ubývá. Program totiž naplňují nejrůznější experimentální uskupení, studenti uměleckých škol a mladá divadla mimo hlavní proud, pravidelně také např. Bílé divadlo, Tramtarie Olomouc, Geisslers Hofcomoedianten, Divadlo bez Hranic, Zkouška sirén, Popradská Commedia, pražská D.I.S.Harmonie, Antonín D.S. Praha a Krvik Totr, abychom jmenovali jen některé ze 119 souborů, které se letos OAP zúčastnily. Příjemné bylo, že Hadrián, denní bulletin festivalu, péčí Jardy Pokorného a Vaška Bartoše a jejich přátel získal prostor pro kri-

tické reakce na představení OAP (soubory si takových zmínek velmi váží).

Každý den sice pršelo nebo poprchávalo, ale kvůli dešti se nehrálo jen deset z ohlášených 161 představení (svých 10 vystoupení v mercedesu už před zahájením odvolalo polské divadlo z Toruně). Vždycky se hrálo před „plným sálem", diváci v nejhorším roztáhli deštníky či se zabalili do pláštěnek. Herci byli stateční a nehrozilo-li rozmočení scény (jako při pohádce Jarky Vlčkové, Staré herečky) vydrželi a dohráli.

Polovinu produkcí OAP představovaly profesionální nebo poloprofesionální skupiny, ale ani čistí amatéři se neztratili – s velkým zájmem bylo přijato představení dámského spolku Nakafráno z Turnova (Božský řízek), D´Artagnan z Třebechovic, obrovský zájem byl o obnovenou premiéru hry Pepíka Tejkla Země pokladů, která

je ovšem amatérská také jen zčásti. Open program si dokonce odskočil do hospody Budvarka na Slezském předměstí, soubor Emy Zámečníkové tu zinscenoval před udivenými štamgasty populární hradecké hospody Egressyho Portugálili.

Žižkovým sadům letos nedominovaly procovské stany Continua či ANPU, jen skromná stavba Vosto5, zato narvaná od odpoledne do ranních hodin. Divadelní autobus „Autobuf" Petra Reifa a spol. neměl nouzi o diváky na několika představeních denně, fantasticky k divadelní zábavě (dětí především) přispěl stan Damúzy s Vyšehrátkami. Prostě v režii OAP Žižkovy sady žily velmi pěkně (i za přispění čajovníků a jejich nočních koncertů,

které pro mnohé obyvatele v okolí byly už trochu přes míru). Jsme zvědavi, s čím napřesrok přijde Vosto5, v tisku se zmínili, že se svou „celtou" letos končí.

Na nádvoří Nového pivovaru (premiérově jako koproducent OAP) se představilo Poco a poco animato o.s. z Hradce Králové, jehož členové s námi už nějakou dobu spolupracují a my je už skoro dva roky oťukáváme, zda by jejich mládí a nadšení nemohlo být zdrojem budoucnosti Open Air programu. Letos tedy Poco a poco ve vlastní produkci uvedlo každý den vynikající představení tzv. českého „nového divadla" - deset večerů experimentální, pohybové, autorské a soudobé divadelní tvorby a performancí. V tomto prostoru stála i největší festivalová elevace pro 250 diváků, kterých se nakonec vždy sešlo víc než dvakrát tolik. Navíc velké zastřešené jeviště poskytlo i velmi dobrý světelný a zvukový aparát. V prostoru pivovarského náměstí byl nainstalován i "Kaleidoskop českého tance", unikátní exteriérový výstavní projekt velkoformátových tanečních fotografií (nejvýraznější české taneční soubory na fotografiích de-

seti současných uměleckých fotografů). Poco a poco animato uvedlo i performance souboru „Depresivní děti touží po penězích" a oživilo tak fenomén bytového divadla - tři představení v bytech na Starém městě v Hradci Králové - pět repríz, diváci a herci tělo na tělo, a to ve skutečných autentických bytech hradeckých občanů - zážitky připomínající někdejší bytové divadlo disentu. Depresivní děti také představily výtvarně-sociálně-divadelně-duchovní happening Reliquiairum, jakýsi performing-art v hale jedné novostavby na Starém městě na téma duchovno a komerce v dnešní společnosti. V Městské hudební síni představili fotografové z dílny Střediska amatérské kultury Impuls vedené Josefem Ptačkem skvělou výstavu „Divadelní atmosféra" fotografie z minulých ročníků OAP.

Poco a poco animato nabízí nový koncept budoucího Open Air programu: neměl by rezignovat - ani v nejmenším – na zájem o vlastní prezentaci souborů, které ve své účasti vidí obohacení jak pro sebe, tak pro festivalovou atmosféru. A taková účast může být i repre-

zentační událostí pro soubor, pro tvůrce, může být součástí jejich „marketingu". Na druhé straně se Open může přiklonit i ke specifické dramaturgii, jednak tématické a žánrové, jednak v oblasti tzv. site-specific, kdy festivalový prostor bude součástí tvůrčích záměrů a vznikne jedinečný neopakovatelný projekt, který ten který ročník festivalu výrazně obohatí nebo označí. Letos se o to, kromě Depresivních dětí, pokusilo Bílé divadlo Ostrava inscenací Zde - na ostrém rozhraní života, které Honza Číhal nachystal před Klicperovo divadlo. Nově se lze podívat i na publikum, na jeho orientaci.

Doufám si tvrdit, že královéhradecký Open Air Program při Divadle evropských regionů, který jsme s Naďou a několika spolupracovníky z Impulsu a Jesličeк nastartovali v roce 2000, má před sebou budoucnost. Dělali jsme ho rádi, je to vlastně takové naše dítě (říká se, že jsme tomu učinili know-how), ale je načase změnit rytmus i tempo a hledat dál, a nově. Ostatně to, myslím, čeká i hlavní program. Hradecké regiony by se neměly změnit na rituální slavnost divadla a piva.

Saša Gregar,
foto Petr Háp a autor článku

2009

PŘIHLÁŠKA – EVIDENČNÍ LIST SOUBORU A INSCENACE

K účasti na přehlídce:

SOUBOR

Název a sídlo souboru :

Jméno a adresa vedoucího souboru:

Telefon :

e-mail :

www:

INSCENACE

Název :

Autor : **Přeložil:**

Dramatizace, úprava apod. : **Režie :**

Minutáž představení (s přestávkou) : **Přestávka: ano - ne**

Min. čas na přípravu : **Bourání :**

Druh loutek (u loutkářských souborů) :

Divácká adresa od: **Datum premiéry :**

Hrací prostor :

Technické požadavky :

Počet osob nutných k realizaci představení :

U souborů dětských a mládeže průměrný věk:

Způsob dopravy :

Předpokládaná výše nákladů na dopravu činí :